

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

SÉANCE PLÉNIÈRE

PLENUMVERGADERING

Jeudi

17-06-2021

Soir

Donderdag

17-06-2021

Avond

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	Parti Socialiste
VB	Vlaams Belang
MR	Mouvement Réformateur
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
Vooruit	Vooruit
cdH	centre démocrate Humaniste
DéFI	Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 55 0000/000	Document parlementaire de la 55 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 55 0000/000	Parlementair stuk van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beigeleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be	www.dekamer.be
e-mail : publications@lachambre.be	e-mail : publicaties@dekamer.be

SOMMAIRE**INHOUD**

SCRUTINS	1	GEHEIME STEMMINGEN	1
UNIA/MYRIA – Conseils d'administration – Désignation du membre suppléant de M. Didier Dochain – Résultat du scrutin	1	UNIA/MYRIA – Raden van bestuur – Aanduiding van het plaatsvervangend lid van de heer Didier Dochain – Uitslag van de geheime stemming	1
UNIA/MYRIA – Conseils d'administration – Désignation du membre suppléant de Mme Shaireen Aftab – Résultat du scrutin	2	UNIA/MYRIA – Raden van bestuur – Aanduiding van het plaatsvervangend lid van mevrouw Shaireen Aftab – Uitslag van de geheime stemming	2
Commissions de nomination pour le notariat – Nomination des membres effectifs – Renouvellement de la moitié des mandats – Résultat du scrutin	2	Benoemingscommissies voor het notariaat – Benoeming van de vaste leden – Hernieuwing van de helft van de mandaten – Uitslag van de geheime stemming	2
Conférence sur l'avenir de l'Europe – Désignation de deux membres de la Chambre – Résultat du scrutin	3	Conferentie over de toekomst van Europa – Aanwijzing van twee Kamerleden – Uitslag van de geheime stemming	3
PROJET ET PROPOSITION DE LOI	4	WETSONTWERP EN -VOORSTEL	4
Proposition de loi allongeant le congé de deuil accordé lors du décès du partenaire ou d'un enfant cohabitant et ouvrant le droit au congé de deuil lors du décès d'un frère, d'une soeur ou d'un grand-parent par remariage (643/1-10)	4	Wetsvoorstel tot uitbreiding van het rouwverlof bij het overlijden van een partner of een inwonend kind en het openstellen van rouwverlof bij het overlijden van een stiefbroer, -zus of -grootouder (643/1-10)	4
- Proposition de loi modifiant la réglementation en vue d'allonger le congé de deuil (86/1-3)	4	- Wetsvoorstel tot wijziging van de regelgeving wat de verlenging van het rouwverlof betreft (86/1-3)	4
- Proposition de loi visant à porter à dix jours le congé en cas de décès d'un membre de la famille proche (538/1-4)	4	- Wetsvoorstel tot verlenging van het rouwverlof tot tien dagen bij overlijden van een naast familielid (538/1-4)	4
- Proposition de loi modifiant la réglementation en matière de congé de deuil (990/1-2)	4	- Wetsvoorstel tot wijziging van de regeling betreffende het rouwverlof (990/1-2)	4
- Proposition de loi permettant au travailleur de s'absenter pendant 10 jours en cas de décès d'une personne proche (1078/1-2)	4	- Wetsvoorstel teneinde de werknemer recht te geven op tien dagen rouwverlof bij het overlijden van een naastbestaande (1078/1-2)	4
- Proposition de loi modifiant l'arrêté royal du 28 août 1963 relatif au maintien de la rémunération normale des ouvriers, des travailleurs domestiques, des employés et des travailleurs engagés pour le Service des Bâtiments de navigation intérieure pour les jours d'absence à l'occasion d'événements familiaux ou en vue de l'accomplissement d'obligations civiles ou de missions civiles (1733/1-2)	4	- Wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit van 28 augustus 1963 betreffende het behoud van het normaal loon van werklieden, de dienstdoden, de bedienden en de werknemers aangeworven voor de dienst op binnenschepen, voor afwezigheden ter gelegenheid van familiegebeurtenissen of voor de vervulling van staatsburgerlijke verplichtingen of van burgerlijke opdrachten (1733/1-2)	4
<i>Discussion générale</i>	5	<i>Algemene bespreking</i>	5
<i>Orateurs: Florence Reuter, rapporteur, Björn Anseeuw, Marie-Colline Leroy, Sophie Thémont, Ellen Samyn, Nahima Lanjri, Nadia Moscufo, Tania De Jonge, Anja</i>		<i>Sprekers: Florence Reuter, rapporteur, Björn Anseeuw, Marie-Colline Leroy, Sophie Thémont, Ellen Samyn, Nahima Lanjri, Nadia Moscufo, Tania De Jonge, Anja</i>	

Vanrobaeys, Catherine Fonck, présidente du groupe cdH, **Sophie Rohonyi**

Vanrobaeys, Catherine Fonck, voorzitter van de cdH-fractie, **Sophie Rohonyi**

<i>Discussion des articles</i>	22	<i>Bespreking van de artikelen</i>	22
Projet de loi portant modification de l'article 30 de la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques (2021/1-4)	22	Wetsontwerp houdende wijziging van artikel 30 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (2021/1-4)	22
<i>Discussion générale</i>	22	<i>Algemene bespreking</i>	22
<i>Orateurs:</i> Erik Gilissen , rapporteur, Michael Freilich , Florence Reuter , Roberto D'Amico , Petra De Sutter , vice-première ministre et ministre de la Fonction publique, des Entreprises publiques, des Télécommunications et de la Poste		<i>Sprekers:</i> Erik Gilissen , rapporteur, Michael Freilich , Florence Reuter , Roberto D'Amico , Petra De Sutter , vice-eersteminister en minister van Ambtenarenzaken, Overheidsbedrijven, Telecommunicatie en Post	
<i>Discussion des articles</i>	32	<i>Bespreking van de artikelen</i>	32
Nominations – Procédure	32	Benoemingen – Procedure	32
Conseil d'État – Présentation d'un conseiller d'État néerlandophone	33	Raad van State – Voordracht van een Nederlandstalige staatsraad	33
Naturalisations – Scrutin	33	Naturalisaties – Geheime stemming	33
Renvoi de propositions à une autre commission	34	Verzending van voorstellen naar een andere commissie	34
INTERPELLATIONS	35	INTERPELLATIES	35
Interpellations jointes de	35	Samengevoegde interpellaties van	35
- Frieda Gijbels à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales et Santé publique) sur "La divulgation des données hospitalières par Sciensano" (55000145I)	35	- Frieda Gijbels aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken en Volksgezondheid) over "Het vrijgeven van ziekenhuisgegevens door Sciensano" (55000145I)	35
- Sofie Merckx à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales et Santé publique) sur "La non-communication des données de surveillance hospitalière à la commission spéciale Covid-19" (55000147I)	35	- Sofie Merckx aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken en Volksgezondheid) over "Het niet meedelen van de ziekenhuissurveillancegegevens aan de bijzondere commissie COVID-19" (55000147I)	35
- Dominiek Snelpe à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales et Santé publique) sur "La mission de la commission spéciale Covid-19 entravée par Sciensano" (55000148I)	35	- Dominiek Snelpe aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken en Volksgezondheid) over "Het belemmeren van de opdracht van de bijzondere commissie COVID-19 door Sciensano" (55000148I)	35
<i>Orateurs:</i> Frieda Gijbels , Sofie Merckx , Dominiek Snelpe , Frank Vandenbroucke , vice-premier ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, Melissa Depraetere , présidente du groupe Vooruit		<i>Sprekers:</i> Frieda Gijbels , Sofie Merckx , Dominiek Snelpe , Frank Vandenbroucke , vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, Melissa Depraetere , voorzitter van de Vooruit-fractie	
<i>Motions</i>	47	<i>Moties</i>	47
Demandes d'urgence émanant du gouvernement	49	Urgentieverzoeken van de regering	49
<i>Orateur:</i> Tinne Van der Straeten , ministre de l'Énergie		<i>Spreker:</i> Tinne Van der Straeten , minister van Energie	
Prise en considération de propositions	50	Inoverwegingneming van voorstellen	50

Demande d'urgence <i>Orateur: Melissa Depraetere</i> , présidente du groupe Vooruit	50	Urgentieverzoek <i>Spreker: Melissa Depraetere</i> , voorzitter van de Vooruit-fractie	50
VOTES NOMINATIFS	51	NAAMSTEMMINGEN	51
Motions déposées en conclusion de l'interpellation de M. Marco Van Hees sur "La restitution des restes de Patrice Lumumba et la responsabilité de la Belgique" (n° 134) <i>Orateur: Marco Van Hees</i>	51	Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van de heer Marco Van Hees over "De teruggave van de stoffelijke resten van Patrice Lumumba en de Belgische verantwoordelijkheid" (nr. 134) <i>Spreker: Marco Van Hees</i>	51
Motions déposées en conclusion des interpellations de	52	Moties ingediend tot besluit van de interpellaties van	52
- Mme Frieda Gijbels sur "La divulgation des données hospitalières par Sciensano" (n° 145)	52	- mevrouw Frieda Gijbels over "Het vrijgeven van ziekenhuisgegevens door Sciensano" (nr. 145)	52
- Mme Sofie Merckx sur "La non-communication des données de surveillance hospitalière à la commission spéciale Covid-19" (n° 147)	52	- mevrouw Sofie Merckx over "Het niet meedelen van de ziekenhuissurveillancegegevens aan de bijzondere commissie COVID-19" (nr. 147)	52
- Mme Dominiek Snelpe sur "La mission de la commission spéciale Covid-19 entravée par Sciensano" (n° 148)	52	- mevrouw Dominiek Snelpe over "Het belemmeren van de opdracht van de bijzondere commissie COVID-19 door Sciensano" (nr. 148)	52
Amendements et articles réservés du projet de loi-programme (1974/1-18)	53	Aangehouden amendementen en artikelen van het ontwerp van programmawet (1974/1-18)	53
Ensemble du projet de loi-programme (1974/17)	55	Geheel van het ontwerp van programmawet (1974/17)	55
Projet de loi portant assentiment à l'accord de coopération du 31 mai 2021 entre l'État fédéral, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne et la Commission communautaire commune concernant des traitements particuliers des données à caractère personnel en vue du traçage et de l'examen des clusters et collectivités, en vue de l'application de la quarantaine et du test de dépistage obligatoire et en vue de la surveillance par les inspecteurs sociaux du respect des mesures pour limiter la propagation du coronavirus COVID-19 sur les lieux de travail (2026/1)	55	Wetsontwerp houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 31 mei 2021 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Waalse Gewest en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende bijzondere verwerkingen van persoonsgegevens met het oog op het opsporen en onderzoeken van clusters en collectiviteiten, met het oog op de handhaving van de verplichte quarantaine en testing en met het oog op het toezicht op de naleving door de bevoegde sociaal inspecteurs van de maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 tegen te gaan op de arbeidsplaatsen (2026/1)	55
Amendements et articles réservés de la Proposition de loi allongeant le congé de deuil accordé lors du décès du partenaire ou d'un enfant et flexibilisant la prise du congé de deuil (nouvel intitulé) (643/1-11)	56	Aangehouden amendementen en artikelen van het wetsvoorstel tot uitbreiding van het rouwverlof bij het overlijden van een partner of een kind en tot het flexibiliseren van de opname van het rouwverlof (nieuw opschrift) (643/1-11)	56
Ensemble de la proposition de loi allongeant le congé de deuil accordé lors du décès du partenaire ou d'un enfant et flexibilisant la prise du congé de deuil (643/10)	58	Geheel van het wetsvoorstel tot uitbreiding van het rouwverlof bij het overlijden van een partner of een kind en tot het flexibiliseren van de opname van het rouwverlof (643/10)	58
Amendement et article réservés du projet de loi portant modification de l'article 30 de la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques (2021/1-5)	59	Aangehouden amendement en artikel van het wetsontwerp houdende wijziging van artikel 30 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (2021/1-5)	59

Ensemble du projet de loi portant modification de l'article 30 de la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques (2021/4)	59	Geheel van het wetsontwerp houdende wijziging van artikel 30 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (2021/4)	59
Adoption de l'ordre du jour	59	Goedkeuring van de agenda	59
DÉTAIL DES VOTES NOMINATIFS	61	DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN	61

L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 55 PLEN 111 annexe.

De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 55 PLEN 111 bijlage.

SÉANCE PLÉNIÈRE**PLENUMVERGADERING**

du

van

JEUDI 17 JUIN 2021

DONDERDAG 17 JUNI 2021

Soir

Avond

La séance est ouverte à 18 h 58 et présidée par Mme Eliane Tillieux, présidente.
De vergadering wordt geopend om 18.58 uur en voorgezeten door mevrouw Eliane Tillieux, voorzitter.

La **présidente**: La séance est ouverte.
De vergadering is geopend.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises sur le site web de la Chambre et insérées dans le Compte Rendu Intégral de cette séance ou son annexe.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. U kan deze terugvinden op de webstek van de Kamer en in het Integraal Verslag van deze vergadering of in de bijlage ervan.

Ministre du gouvernement fédéral présent lors de l'ouverture de la séance:
Aanwezig bij de opening van de vergadering is de minister van de federale regering:
Frank Vandenbroucke.

Scrutins**Geheime stemmingen**

01 Unia/Myria – Conseils d'administration – Désignation du membre suppléant de M. Didier Dochain –
Résultat du scrutin

01 Unia/Myria – Raden van bestuur – Aanduiding van het plaatsvervangend lid van de heer Didier Dochain – Uitslag van de geheime stemming

Votants	124	Stemmen
Blancs ou nuls	12	Blanco of ongeldig
Valables	112	Geldig
Majorité absolue	57	Volstreekte meerderheid

M. Jean-François Cannoot a obtenu 1 voix.
De heer Jean-François Cannoot heeft 1 stem gekregen.

M. Christophe D'Aloisio a obtenu 12 voix.
De heer Christophe D'Aloisio heeft 12 stemmen gekregen.

M. Luc Donnay a obtenu 3 voix.
De heer Luc Donnay heeft 3 stemmen gekregen.

M. Arnaud Huberty a obtenu 0 voix.
De heer Arnaud Huberty heeft 0 stemmen gekregen.

M. Jean-Marie Huet a obtenu 2 voix.
De heer Jean-Marie Huet heeft 2 stemmen gekregen.

M. Yassine Kadi a obtenu 11 voix.
De heer Yassine Kadi heeft 11 stemmen gekregen.

M. Khalid Seghiar a obtenu 0 voix.
De heer Khalid Seghiar heeft 0 stemmen gekregen.

M. Daniel Soudant a obtenu 3 voix.
De heer Daniel Soudant heeft 3 stemmen gekregen.

M. Vincent Yzerbyt a obtenu 75 voix.
De heer Vincent Yzerbyt heeft 75 stemmen gekregen.

M. Vincent Yzerbyt ayant obtenu la majorité absolue, est proclamé suppléant de M. Didier Dochain aux conseils d'administration d'Unia/Myria.
De heer Vincent Yzerbyt, die de volstreckte meerderheid heeft gekregen, is benoemd tot plaatsvervanger van de heer Didier Dochain in de raden van bestuur van Unia/Myria.

02 Unia/Myria – Conseils d'administration – Désignation du membre suppléant de Mme Shaireen Aftab – Résultat du scrutin

02 Unia/Myria – Raden van bestuur – Aanduiding van het plaatsvervangend lid van mevrouw Shaireen Aftab – Uitslag van de geheime stemming

Votants	118	Stemmen
Blancs ou nuls	16	Blanco of ongeldig
Valables	102	Geldig
Majorité absolue	52	Volstreckte meerderheid

Mme Tine Claus a obtenu 80 voix.
Mevrouw Tine Claus heeft 80 stemmen gekregen.

Mme Charlotte De Mondt a obtenu 22 voix.
Mevrouw Charlotte De Mondt heeft 22 stemmen gekregen.

Mme Tine Claus ayant obtenu la majorité absolue, est proclamée suppléante de Mme Shaireen Aftab aux conseils d'administration d'Unia/Myria.
Mevrouw Tine Claus, die de volstreckte meerderheid heeft gekregen, is benoemd tot plaatsvervanger van mevrouw Shaireen Aftab in de raden van bestuur van Unia/Myria.

03 Commissions de nomination pour le notariat – Renouvellement de la moitié des mandats – Nomination des membres effectifs – Résultat du scrutin

03 Benoemingscommissies voor het notariaat – Hernieuwing van de helft van de mandaten – Benoeming van de vaste leden – Uitslag van de geheime stemming

Votants	117	Stemmen
Blancs ou nuls	17	Blanco of ongeldig
Valables	100	Geldig
Majorité des deux tiers	67	Tweederde-meerderheid

Les votes de préférence suivants ont été recensés:
De volgende voorkeurstemmen werden geteld:

Pour la Commission de nomination de langue française:

1. En qualité de professeur/chargé de cours de droit:
M. Damien Jans a obtenu 95 voix.
2. En qualité de membre externe:

Mme Catherine Halluent a obtenu 2 voix.
M. Axel Kittel a obtenu 79 voix.
Mme Stéphanie Mees a obtenu 13 voix.

Pour la Commission de nomination de langue néerlandaise:

- 1. En qualité de professeur/chargé de cours de droit:
M. Tim Wuyts a obtenu 98 voix.
2. En qualité de membre externe:
M. Bernard Dervaux a obtenu 5 voix.
M. Filip Hellemans a obtenu 90 voix.

Voor de Franstalige Benoemingscommissie:

1. In de hoedanigheid van hoogleraar/docent in de rechten:
De heer Damien Jans heeft 95 stemmen gekregen.
2. In de hoedanigheid van extern lid:
Mevrouw Catherine Halluent heeft 2 stemmen gekregen.
De heer Axel Kittel heeft 79 stemmen gekregen.
Mevrouw Stéphanie Mees heeft 13 stemmen gekregen.

Voor de Nederlandstalige Benoemingscommissie:

1. In de hoedanigheid van hoogleraar/docent in de rechten:
De heer Tim Wuyts heeft 98 stemmen gekregen.
2. In de hoedanigheid van extern lid:
De heer Bernard Dervaux heeft 5 stemmen gekregen.
De heer Filip Hellemans heeft 90 stemmen gekregen.

Dès lors, sont proclamés élus membres effectifs des Commissions de nomination pour le notariat:

Pour la Commission de nomination de langue française:

1. En qualité de professeur/chargé de cours de droit:
M. Damien Jans.
2. En qualité de membre externe:
M. Axel Kittel.

Pour la Commission de nomination de langue néerlandaise:

1. En qualité de professeur/chargé de cours de droit:
M. Tim Wuyts.
2. En qualité de membre externe:
M. Filip Hellemans.

Derhalve worden tot effectieve leden van de Benoemingscommissies voor het notariaat verkozen verklaard:

Voor de Franstalige Benoemingscommissie:

1. In de hoedanigheid van hoogleraar/docent in de rechten:
De heer Damien Jans.
2. In de hoedanigheid van extern lid:
De heer Axel Kittel.

Voor de Nederlandstalige Benoemingscommissie:

1. In de hoedanigheid van hoogleraar/docent in de rechten:
De heer Tim Wuyts.
2. In de hoedanigheid van extern lid:
De heer Filip Hellemans.

04 Conférence sur l'avenir de l'Europe – Désignation de deux membres de la Chambre – Résultat du scrutin

04 Conferentie over de toekomst van Europa – Aanwijzing van twee Kamerleden – Uitslag van de geheime stemming

Votants	91	Stemmen
---------	----	---------

Blancs ou nuls	9	Blanco of ongeldig
Valables	82	Geldig
Majorité absolue	42	Volstreckte meerderheid

M. Hugues Bayet a obtenu 65 voix.
De heer Hugues Bayet heeft 65 stemmen gekregen.

Mme Ellen Samyn a obtenu 15 voix.
Mevrouw Ellen Samyn heeft 15 stemmen gekregen.

Mme Anneleen Van Bossuyt a obtenu 3 voix.
Mevrouw Anneleen Van Bossuyt heeft 3 stemmen gekregen.

Mme Els Van Hoof a obtenu 64 voix.
Mevrouw Els Van Hoof heeft 64 stemmen gekregen.

(1)

M. Hugues Bayet ayant obtenu la majorité absolue, est désigné comme membre de la délégation pour la Conférence sur l'avenir de l'Europe.
De heer Hugues Bayet, die de volstreckte meerderheid heeft gekregen, is aangewezen als lid van de delegatie voor de Conferentie over de toekomst van Europa.

(2)

Mme Els Van Hoof ayant obtenu la majorité absolue, est désignée comme membre de la délégation pour la Conférence sur l'avenir de l'Europe.
Mevrouw Els Van Hoof, die de volstreckte meerderheid heeft gekregen, is aangewezen als lid van de delegatie voor de Conferentie over de toekomst van Europa.

Proposition et projet de loi

Wetsvoorstel en -ontwerp

05 Proposition de loi allongeant le congé de deuil accordé lors du décès du partenaire ou d'un enfant cohabitant et ouvrant le droit au congé de deuil lors du décès d'un frère, d'une soeur ou d'un grand-parent par remariage (643/1-11)

- Proposition de loi modifiant la réglementation en vue d'allonger le congé de deuil (86/1-3)
- Proposition de loi visant à porter à dix jours le congé en cas de décès d'un membre de la famille proche (538/1-4)
- Proposition de loi modifiant la réglementation en matière de congé de deuil (990/1-2)
- Proposition de loi permettant au travailleur de s'absenter pendant 10 jours en cas de décès d'une personne proche (1078/1-2)
- Proposition de loi modifiant l'arrêté royal du 28 août 1963 relatif au maintien de la rémunération normale des ouvriers, des travailleurs domestiques, des employés et des travailleurs engagés pour le Service des Bâtiments de navigation intérieure pour les jours d'absence à l'occasion d'événements familiaux ou en vue de l'accomplissement d'obligations civiques ou de missions civiles (1733/1-2)

05 Wetsvoorstel tot uitbreiding van het rouwverlof bij het overlijden van een partner of een inwonend kind en het openstellen van rouwverlof bij het overlijden van een stiefbroer, -zus of -grootouder (643/1-11)

- Wetsvoorstel tot wijziging van de regelgeving wat de verlenging van het rouwverlof betreft (86/1-3)
- Wetsvoorstel tot verlenging van het rouwverlof tot tien dagen bij overlijden van een naast familielid (538/1-4)
- Wetsvoorstel tot wijziging van de regeling betreffende het rouwverlof (990/1-2)
- Wetsvoorstel teneinde de werknemer recht te geven op tien dagen rouwverlof bij het overlijden van een naastbestaande (1078/1-2)
- Wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit van 28 augustus 1963 betreffende het behoud van het normaal loon van werklieden, de dienstboden, de bedienden en de werknemers aangeworven voor de dienst op binnenschepen, voor afwezigheden ter gelegenheid van familiegebeurtenissen of

voor de vervulling van staatsburgerlijke verplichtingen of van burgerlijke opdrachten (1733/1-2)

Propositions déposées par:

Voorstellen ingediend door:

- 643: Nahima Lanjri, Nawal Farih, Nathalie Muylle, Catherine Fonck
- 86: Anja Vanrobaeys
- 538: Catherine Fonck, Nahima Lanjri
- 990: Marie-Colline Leroy, Evita Willaert
- 1078: Sophie Thémont, Leslie Leoni, Jean-Marc Delizée
- 1733: Ellen Samyn, Dominiek Sneppe, Hans Verreyt, Ortwin Depoortere, Frank Troosters, Barbara Pas.

Discussion générale**Algemene bespreking**

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

05.01 Florence Reuter, rapporteur: Madame la présidente, nous nous référons au rapport écrit. Je parle aussi au nom de M. Bombled, corapporteur.

La **présidente**: L'assemblée vous en remercie.

05.01 Florence Reuter, rapporteur: Ik verwijst naar het schriftelijke verslag, ook in naam van corapporteur, de heer Bombled.

05.02 Florence Reuter (MR): J'interviendrai plus tard sur le sujet.

05.03 Björn Anseeuw (N-VA): Mevrouw de voorzitter, collega's, ik vind dat de bespreking toch nog altijd een extra cachet krijgt als collega Bombled alsnog een mondeling verslag geeft. Jammer dat dit vandaag niet gebeurt.

Maar alle gekheid op een stokje, het onderwerp waar het hier over gaat, is een diepmenselijk onderwerp dat ons allen raakt. In de eerste dagen na het overlijden van een naaste, heeft men sowieso tijd nodig om heel wat praktische zaken te regelen. Maar rouwen is natuurlijk veel meer dan dat. Er zijn zoveel manieren om te rouwen als er mensen zijn. Iedereen doet dat op een andere manier.

Sommigen willen in eerste instantie zo actief mogelijk blijven. Vaak komt de spreekwoordelijke kloep van de hamer dan wel enkele weken of maanden later. Dan is daar ook tijd voor nodig. Maar vandaag is in die tijd nog altijd niet voorzien.

Anderen rouwen dan weer door veel meer en sneller te praten over hun gevoelens. Ook daar is tijd voor nodig. Maar ook in die tijd is vandaag niet voorzien.

Ook het tijdstip waarop tijd om te rouwen nodig is, is voor iedereen verschillend. Tot vandaag is er voor de meeste werknemers amper in drie dagen rouwverlof voorzien. Die gaan meestal op aan het regelen van de uitvaart en andere praktische zaken. De tijd die boven op die drie dagen nodig is om te rouwen wordt dan al snel een zaak van ziekteverlof, terwijl het erkennen van het leed van de betrokken nabestaanden in de vorm van onder andere een uitgebreid rouwverlof voor velen op zich al een groot verschil kan maken.

Daarom wordt in dit wetsvoorstel het rouwverlof niet alleen uitgebreid tot tien dagen, maar is ook bepaald dat dit rouwverlof kan worden opgenomen tot een jaar na het overlijden van de naaste. Dat is een

05.02 Björn Anseeuw (N-VA): Cette proposition touche chacun d'entre nous. Après le décès d'un proche, son entourage a besoin de temps pour régler des aspects pratiques mais faire son deuil ne se limite bien sûr pas à ces démarches. Chaque personne vit le deuil différemment. Pour l'instant, aucun temps n'est prévu pour ce faire et le système mis en place manque de flexibilité. Certaines personnes font leur deuil dès le début alors que pour d'autres, le coup de massue survient bien après le décès. Cette proposition porte le congé de deuil à dix jours, à prendre dans l'année qui suit l'enregistrement du décès.

Elle a parcouru un long chemin législatif et ce dont les auteurs de la proposition finale n'ont pas tenu compte, c'est que leur proposition creuserait davantage l'écart entre le statut des salariés et celui des fonctionnaires. Heureusement, nous avons pu y remédier par le biais d'un amendement. Je me réjouis qu'au travers de cette proposition, la souffrance de l'entourage du défunt soit reconnue. Nous soutiendrons donc cette

goede zaak.

Het voorstel dat nu wordt goedgekeurd, heeft een lange weg afgelegd. Nog vóór deze paars-groene regering zelfs in de steigers stond, bereikten wij hierover al een compromis in een werkgroep in de commissie.

Wat de indieners van het uiteindelijke voorstel dan wel even over het hoofd hebben gezien, was dat de statuten van de werknemers en dat van de ambtenaren door dit voorstel verder uit elkaar zouden groeien, wat niet de bedoeling kan zijn, natuurlijk. Om dat te vermijden, heb ik in de commissie een amendement ingediend, dat uiteindelijk ook werd goedgekeurd.

Collega's, met dit voorstel erkennen wij het lijden van nabestaanden die een naaste hebben verloren. Daarom is het ook goed dat wij hier samen werk van hebben gemaakt en dat de uitbreiding er eindelijk komt.

05.04 Marie-Colline Leroy (Ecolo-Groen): Madame la présidente, je souhaite dire quelques mots sur ce travail relatif à l'allongement du congé de deuil. Il a fallu beaucoup de temps en commission mais nous obtenons aujourd'hui un résultat, celui d'identifier un élément indispensable qui avait été largement demandé par les associations venues s'exprimer lors des auditions, à savoir la reconnaissance; la reconnaissance que le deuil n'est pas une maladie, alors qu'aujourd'hui, on le sait, un délai de trois jours force l'acte d'aller demander un certificat médical parce qu'on ne sait pas faire autrement. Les difficultés sont doubles: l'une est de gérer la tristesse, l'indicible, l'horreur, la difficulté absolue; l'autre, de manière cynique, est de gérer les aspects administratifs. Pendant que le sol se dérobe sous nos pieds, on a l'impression qu'il faut gérer des démarches, rester actif, prendre des décisions parfois lourdes très rapidement.

Il y a aussi le fait que la personne en deuil doit pouvoir dire à un moment donné "aujourd'hui, ça ne va pas, j'ai besoin de temps pour moi, je dois réfléchir, me poser, m'arrêter" et l'employeur doit pouvoir l'entendre.

Comme nous en avons discuté, il y a eu un accord sur le fait de dire qu'il ne s'agit pas d'un congé comme les autres; on ne peut pas le classer parmi les congés 'thématiques'. Vis-à-vis des familles connaissant ce deuil, nous souhaitons envoyer un message consistant à dire que la situation est tout à fait particulière. Nous souhaitons vivement que ce soit reconnu comme tel et donc pas englobé dans une réflexion plus générale sur les congés thématiques. Je sais que certains collègues ont fait un pas en ce sens et je les en remercie.

La législation actuelle date de 1963 et aujourd'hui, nous nous réjouissons que cette proposition concerne un public aussi large que possible.

Je me permets d'insister sur les familles d'accueil de longue durée. On reconnaît pour elles aussi, la possibilité d'être identifiées comme familles proches; c'est un premier pas et c'est très important.

Pour tous les statuts, fonctionnaires, indépendants et salariés, on a tenté d'avancer, conformément à la déclaration de politique générale,

proposition.

05.03 Marie-Colline Leroy (Ecolo-Groen): Het heeft een tijdje geduurd maar vandaag komen we tegemoet aan de verzuchting van de verenigingen in het veld: we erkennen dat rouwen geen ziekte is. Men moet tegelijkertijd zijn verdriet en het onzegbare een plaats ven, maar ook de administratieve aspecten afhandelen en in een kort tijdsbestek soms moeilijke beslissingen nemen.

Een rouwende persoon moet tijd voor zichzelf kunnen nemen, even tot rust komen en bij de dingen blijven stilstaan, en de werkgever moet dat begrijpen.

Het gaat niet over zomaar een verlof. We geven de rouwende gezinnen de boodschap dat het over een bijzondere toestand gaat. We wilden dat die als dusdanig erkend wordt en niet in een algemenere reflectie over de thematische verloven meegenomen wordt. Sommige collega's hebben een stap in die richting gezet, waarvoor dank.

We zijn blij dat een breed publiek nut heeft bij dit wetsvoorstel. De pleeggezinnen die een kind voor een lange tijd opvangen, kunnen als naasten beschouwd worden; dat is een eerste belangrijke stap. In overeenstemming met de beleidsverklaring hebben we ge-

vers une harmonisation. Le chemin est encore long mais nous avançons.

Il reste du pain sur la planche en matière d'allocations de transition, d'un soutien administratif renforcé, d'une réflexion autour du retour adapté progressif sur le lieu de travail lorsqu'une personne est en situation de deuil. Tous ces chantiers devraient être entamés le plus rapidement possible et là aussi, je salue l'initiative de certains collègues, notamment Mme Vanrobaeys, qui y travaillent.

Enfin, je pense que nous avons travaillé collectivement. Ça a parfois pris du temps, ça n'a pas toujours été simple mais je pense que l'ensemble des collègues ont eu comme objectif et souci permanent, la dignité envers ces familles.

Je remercie l'ensemble des collègues de cette commission qui ont travaillé sur ce texte, particulièrement Mme Lanjri qui a porté ce texte du début à la fin, ainsi que ma collègue Evita Willaert qui ne pouvait malheureusement pas être présente aujourd'hui mais qui tenait à souligner son soutien à cette proposition de loi.

Sans surprise, nous voterons pour cette proposition de loi.

probeerd om de statuten van de ambtenaren, de zelfstandigen en de loontrekkenden te harmoniseren.

Er blijft werk aan de winkel op het stuk van de overgangsuitkering, de versterking van de administratieve ondersteuning en de geleidelijke en aangepaste terugkeer naar de werkvloer. Die werven zouden spoedig aangevat moeten worden. Ik juich het initiatief van mevrouw Vanrobaeys in die zin toe.

We hebben collectief werk geleverd. Het heeft tijd geveerd en was niet altijd gemakkelijk, maar het respect voor die gezinnen werd immer hoog in het vaandel gedragen. Ik bedank de collega's van de commissie die deze tekst mee tot stand gebracht hebben, in het bijzonder mevrouw Lanjri, de initiatiefneemster ervan, en mevrouw Willaert, die ondanks haar afwezigheid deze tekst steunt. We zullen voor dit wetsvoorstel stemmen.

05.05 Sophie Thémont (PS): Madame la présidente, chers collègues, jusqu'à présent, celui ou celle qui perdait son enfant ou son partenaire, avait droit à trois jours de congé de deuil. Trois jours pour traverser la pire épreuve de sa vie. Retourner au travail après une si courte période est inhumain. Depuis plusieurs années, notre groupe tentait de résoudre cette aberration, sans trouver aucun consensus, laissant de nombreuses familles dans le désarroi.

Aujourd'hui, je suis particulièrement heureuse, ainsi que mon groupe, d'avoir soutenu avec fermeté une proposition qui répond aux terribles difficultés vécues par les travailleuses et travailleurs endeuillés. Ce texte donne droit à dix jours d'absence pour ces deuils difficiles. Ce n'est sans doute pas encore assez mais c'est une avancée. Cela permettra à ces personnes éprouvées d'être reconnues dans cette épreuve et de prendre le temps nécessaire pour la traverser avec plus de sérénité.

Au-delà des trois jours fixes, les jours supplémentaires pourront être pris au choix durant l'année qui suit le décès. Cette flexibilité répond à un besoin bien réel: premier anniversaire, première rentrée des classes, fêtes familiales... Toutes ces étapes pourront à présent être reconnues comme étant trop douloureuses pour travailler, bien que l'on ne soit pas malade.

De plus, durant ces jours d'absence, la rémunération sera garantie à 100 % pour les salariés. C'était essentiel pour ne pas ajouter la perte de revenus à la douleur et à la surcharge administrative. Cet élément était prioritaire pour notre groupe. C'est donc un moment fort aujourd'hui

05.04 Sophie Thémont (PS): Tot nu toe had iemand die een kind of zijn partner verliest recht op drie dagen verlof. Het is onmenselijk dat men na zo'n korte periode terug aan het werk moet. Onze fractie trachtte die scheve situatie al lang recht te trekken, maar er kon geen consensus gevonden worden zodat gezinnen aan hun ontredde overgelaten werden.

Dankzij dit voorstel heeft men recht op tien dagen afwezigheid voor deze moeilijke rouwgevallen. Dat is nog altijd onvoldoende maar het is een stap vooruit. Zo krijgen deze rouwenden erkenning van hun beproeving en kunnen ze de tijd nemen om die serener te doorstaan.

Boven op de drie vaste dagen mogen de bijkomende dagen vrij opgenomen worden in de loop van het jaar na het overlijden. Die flexibiliteit beantwoordt aan een reële behoefte: de eerste verjaar-

d'hui pour toutes ces femmes et tous ces hommes qui bénéficieront dorénavant d'une meilleure protection lors de cette période de grande vulnérabilité que représente la perte d'un enfant ou d'un partenaire.

Merci à tous les groupes d'avoir soutenu cette proposition.

dag, de eerste 1 september na het overlijden, familiefeesten,... Bij al die gebeurtenissen wordt voortaan erkend dat het te pijnlijk is om te kunnen werken, ook al is men niet ziek.

Tijdens die dagen afwezigheid zal het loon volledig gewaarborgd zijn voor de werknemers, om boven op de pijn ook geen inkomensverlies te moeten lijden. Dat aspect was voor onze fractie een prioriteit. Vrouwen en mannen die zo'n verlies dragen, zullen voortaan een betere bescherming genieten in die periode van grote kwetsbaarheid.

Ik dank alle fracties omdat ze dit voorstel gesteund hebben.

05.06 Ellen Samyn (VB): Mevrouw de voorzitter, collega's, iedereen wordt vroeg of laat helaas geconfronteerd met verlies en rouw. Het overlijden van een kind, een partner, een ouder, een familielid of dierbare heeft een grote emotionele impact op de nabestaanden. Sinds vele jaren was het duidelijk dat de regeling rond het rouwverlof niet meer aan de maatschappelijke realiteit beantwoordde. Bij het overlijden van de echtgenoot, echtgenote of partner kreeg men amper drie dagen rouwverlof om alle administratieve en praktische zaken af te handelen. Op zo'n korte termijn is het bovendien onmogelijk voor de nabestaanden om alle rompslomp die te maken heeft met een overlijden en begrafenis te regelen, laat staan dat de betrokkene de tijd kreeg om het verdriet toe te laten en te rouwen.

De regeling rond het rouwverlof is op z'n minst gezegd dus achterhaald en hield bovendien nauwelijks rekening met nieuwe vormen van samenleven, zoals nieuw samengestelde gezinnen en partners met een samenlevingscontract. Dezelfde drie dagen rouwverlof werden gegeven bij het overlijden van een kind, wat voor ouders zo'n ingrijpende gebeurtenis is dat die drie dagen bijna als een onrecht werd aanvaard. Sinds jaren poogden belangenverenigingen van nabestaande en ouders van jong overleden kinderen vruchteloos de politici te bewegen om dat rouwverlof aan te passen.

Verschillende fracties dienden een voorstel in. Ook de Vlaams Belangfractie diende een voorstel in om het rouwverlof ten gronde aan te pakken. We stelden voorop om die drie dagen rouwverlof naar tien dagen te brengen. We beseffen natuurlijk dat zelfs tien dagen te kort is om zo'n ingrijpende gebeurtenis te verwerken. Het is dus maar billijk dat die uitbreiding van het rouwverlof eindelijk bij wet wordt geregeld. De betrokkenen namen in veel gevallen ziekteverlof op omdat de oude regeling niet haalbaar was, maar rouwen is geen ziekte. Het is een wezenlijk onderdeel van de verwerking bij een verlies.

De Vlaams Belangfractie zal vanzelfsprekend de uitbreiding van het rouwverlof mee goedkeuren, maar helemaal tevreden kunnen wet

05.05 Ellen Samyn (VB): Tôt ou tard, chacun est confronté au décès d'un être cher. Une telle perte a des conséquences importantes sur le plan émotionnel. Il était évident depuis longtemps que le congé de deuil était insuffisant. Ces trois jours de congé de deuil ne permettaient même pas aux proches de régler toutes les formalités administratives liées au décès et encore moins de surmonter en quelques jours la peine émotionnelle. Le congé de deuil ne tenait pas non plus compte des nouvelles formes de cohabitation. Dans le cas du décès d'un enfant, les parents vivaient les trois jours de congé presque comme une injustice. Très souvent, les personnes concernées prenaient des congés de maladie mais un deuil n'est pas une maladie.

Nous soutiendrons cette proposition même si nous ne sommes pas encore entièrement satisfaits. L'inégalité entre les travailleurs du secteur privé et du secteur public est indéfendable. Les parents d'enfants mort-nés sont toujours laissés pour compte. La mère pourra souvent rester à la maison en raison de son état de santé mais rien n'est prévu pour le père.

evenwel nog niet zijn. Een aantal wijzigingen doet nog steeds, net zoals in de commissie, onze wenkbrauwen fronsen. Ambtenaren kregen reeds bij het overlijden van een ouder vier dagen rouwverlof, terwijl dit de uitgelezen kans was geweest om dit ook zo voor de werknemers te voorzien. We begrijpen niet dat er weeral zo'n ongelijkheid wordt ingebouwd. Het is geen overbodige luxe de statuten van werknemers en ambtenaren met elkaar in overeenstemming te brengen. We dienen bijgevolg in de plenaire vergadering een amendement in om tegemoet te komen aan de discrepantie. Het zou immers niet logisch zijn om de ene categorie van werkenden drie dagen rouwverlof toe te kennen en de andere categorie vier dagen.

Daarnaast blijft het een heel belangrijk aandachtspunt dat ouders van sterrenkindjes tot op heden in de kou blijven staan. Voor de moeder kan in deze situatie evenwel om medische redenen ziekteverlof of zelfs bevallingsverlof verkregen worden.

Voor de vader is er echter geen enkele regeling voorzien. Mevrouw Lanjri, ik weet dat we deze discussie al in de commissie hadden, maar ik verklaar me nader.

Wanneer een kind overleden is na een zwangerschapsduur van 180 dagen maakt de ambtenaar van de burgerlijke stand een akte van een levenloos kind op. Wanneer een kind overleden is na een zwangerschapsduur van 140 dagen tot 190 dagen maakt de ambtenaar van de burgerlijke stand op basis van een medisch attest en op verzoek van de moeder, vader of meemoeder die is gehuwd met de moeder of die een prenatale erkenning heeft gedaan of op verzoek van de vader of de meemoeder die niet is gehuwd met de moeder noch het verwekt kind heeft erkend en met toestemming van de moeder een akte van een levenloos kind op.

Voormelde beide bepalingen die terug te vinden zijn in artikel 58, § 1 en § 2, van het Burgerlijk Wetboek komen tegemoet aan de terechte wensen van pleegouders of ouders die geconfronteerd zijn met een doodgeboorte door miskraam. Het zou dan ook niet alleen onlogisch zijn, maar ook niet in het verlengde van de ratio legis van het Burgerlijk Wetboek liggen om inzake het rouwverlof een onderscheid te maken tussen de twee voormelde situaties, waarbij in de ene situatie een toegekend bevallingsverlof zou dienen als rouwverlof en in de andere situatie geen rouwverlof zou worden toegekend.

Om daaraan tegemoet te komen, zijn we van oordeel dat ouders die geconfronteerd worden met een doodgeboren kind door miskraam, waarnaar wordt verwezen in de artikelen 58, § 1 en § 2, wel degelijk beide recht hebben op een rouwverlof. Ik dien hier dan ook amendementen over in.

De uitbreiding van het rouwverlof is een eerste stap in de goede richting, maar we zijn er nog lang niet. We zijn nog steeds van mening dat bij het overlijden van ouders, schoonouders, stiefouders en broers en zussen een uitbreiding naar zeven dagen wenselijk was geweest, en voor grootouders en kleinkinderen een uitbreiding naar drie dagen.

Ik wil nog even stilstaan bij een aantal belangrijke zaken rond het rouwgebeuren. Ik ben daarmee begonnen. Het overlijden van een dierbare heeft een grote emotionele impact op de nabestaanden. Na de eerste schok om het verlies te verwerken, worden de nabe-

Nous estimons que les parents confrontés à un enfant mort-né à la suite d'une fausse couche ont tous deux droit à un congé de deuil. J'ai déposé des amendements à cet effet.

L'extension du congé de deuil n'est qu'un premier pas dans la bonne direction. Pour les parents, beaux-parents, parents par remariage, frères et sœurs, un élargissement à sept jours aurait été souhaitable et pour les grands-parents et petits-enfants, l'élargissement aurait dû atteindre trois jours.

Une fois le premier choc de la perte passé, les proches sont presque immédiatement confrontés à un dédale administratif, financier et organisationnel.

Pour les veuves et les veufs en particulier, il y a lieu de prendre des mesures de soutien supplémentaires telles que le versement net de la pension de survie et de l'allocation de transition. De plus, ces dernières devraient être considérées comme des rémunérations non imposables afin d'éviter de fortes impositions. Il est urgent de mettre en place un point de contact unique. Une allocation de transition doit également être versée tant qu'il y a des enfants aux études et qu'un certain nombre de conditions sont remplies.

Notre groupe politique soutiendra la proposition de loi et attend de découvrir les initiatives qui seront prises afin de rendre le deuil plus supportable.

staanden vrijwel onmiddellijk geconfronteerd met een administratieve en financiële mallemolen waarmee dit verlies gepaard gaat. Bij het verlies van een partner moet men ineens alleen instaan voor alle financiële lasten, bijvoorbeeld het betalen van de huur of de afbetaling van een eigendom, het betalen van huishoudkosten en nutsvoorzieningen. Dat brengt boven op het verdriet extra financiële en organisatorische zorgen met zich mee. Er dienen dus zeker nog extra ondersteunende maatregelen genomen te worden voor weduwen en weduwnaars in het bijzonder.

Ik denk aan de volgende initiatieven: het overlevingspensioen en de overgangsuitkeringen netto uitkeren als niet-belastbare vergoeding om hoge belastingaanslagen te vermijden; de dringende nood aan één centraal meldpunt om de betrokkene bij te staan in de administratieve afhandeling bij een overlijden en, zolang er studerende kinderen zijn en indien men voldoet aan een aantal voorwaarden, een overgangsuitkering uitbetalen.

Onze fractie zal dit wetsvoorstel mede ondersteunen en wij kijken uit naar ondersteunende initiatieven om het hele rouwgebeuren an sich draaglijker te maken.

05.07 Florence Reuter (MR): Madame la présidente, chers collègues, la disparition d'un conjoint ou d'un enfant ne se soigne pas et celui qui subit ce drame ne veut pas d'un certificat médical pour soigner sa peine. C'est un traumatisme qui bouleverse profondément une famille. Le conjoint survivant a besoin d'être soutenu et, même si le deuil est vécu de manière différente par chacun, trois jours de congé de deuil ne permettent pas de répondre à la réalité vécue par ces familles.

C'est vrai, de nombreuses propositions de loi sur le sujet ont été déposées au Parlement afin de mieux soutenir ces personnes. Il fallait donc trouver le dénominateur commun de celles-ci et aboutir concrètement. La commission des Affaires sociales s'est naturellement emparée du sujet et des auditions d'acteurs de terrain et de plusieurs associations ont été organisées pour mieux cerner les besoins. Car, à la tristesse liée à la perte et au difficile processus de deuil à traverser, s'ajoutent notamment souvent les difficultés financières, les lourdes procédures administratives et le changement complet d'organisation pour la famille.

Les auditions ont permis de mettre en lumière plusieurs aspects. Trois jours d'absence au travail, quatre pour les fonctionnaires ne permettent *in fine* que de gérer des détails pratiques et administratifs dont l'organisation des funérailles. De plus, ce système est inexistant pour les indépendants. La réalité démontre également que les familles ont recours aux certificats médicaux pour se donner du temps pour surmonter cette triste nouvelle. Les auditions ont montré également que chacun vit son deuil différemment, que c'est très personnel. L'un aura besoin de se replonger très vite dans la vie professionnelle, d'autres auront besoin de plus de temps pour se poser et certains ne retourneront jamais travailler.

Mais tout le monde s'accorde sur le manque de soutien psychologique reçu à la suite de ce drame. Les difficultés financières, la méconnaissance des aides existantes et la lourdeur des démarches administratives sont un fait, tout cela alors que le conjoint survivant ou

05.06 Florence Reuter (MR): Het wegvallen van een partner of een kind is niet zoiets als een medische aandoening die men kan behandelen en wie dit drama moet meemaken, wil niet per se een medisch attest in handen krijgen. De overlevende partner heeft nood aan ondersteuning en drie dagen rouwverlof zijn dan onvoldoende. Over dit issue werden er al vele wetsvoorstellen ingediend. We moesten die onder één noemer zien te brengen om uiteindelijk resultaten te boeken. De hoorzittingen hebben aangetoond dat de nabestaanden, los van het verlies en de rouw, vaak ook met financiële problemen, de administratieve rompslomp en de wijzigingen in de organisatie van het gezinsleven kampen.

Drie dagen afwezigheid op het werk – vier voor ambtenaren – volstaan enkel om een aantal praktische en administratieve taken af te handelen, zoals de organisatie van de begrafenis. Bovendien krijgen de zelfstandigen geen enkele dag verlof. De gezinnen nemen hun toevlucht tot medische attesten om zich enige tijd te gunnen. Iedereen beleeft de rouwperiode op een andere manier. De ene wil zich zeer snel weer op het

le parent vit déjà dans un état émotionnel indescriptible.

Il ressort donc des auditions un besoin évident de reconnaissance de la situation difficile endurée par ces familles. Face à cela, trois jours sont bien sûr dérisoires.

Nous nous sommes alors accordés sur un allongement de ce congé de deuil pour la perte d'un partenaire de vie ou d'un enfant, qu'il s'agisse de l'enfant biologique, de celui du partenaire, de l'enfant adopté ou de l'enfant accueilli en famille d'accueil pour un séjour de longue durée. Ce congé passera désormais de trois à dix jours, de quatre à dix pour la fonction publique, et il sera créé pour les indépendants, pour qui rien n'existait auparavant. Certains réclamaient un congé plus long, vingt jours voire davantage. Mais après de nombreux échanges, trois raisons nous ont conduits à porter à dix jours le congé de deuil.

Il s'agit premièrement de la question de l'organisation du travail au sein de l'entreprise. Il faut admettre qu'une absence trop longue peut porter préjudice à l'entreprise, d'autant plus s'il s'agit d'une PME. Ensuite, financièrement, pour l'employeur, c'est également un coût à surmonter. J'ajouterai que, dans la proposition que nous vous soumettons, nous prévoyons un financement repris sous le régime du petit chômage. Dans le cas où le travailleur prolongerait son absence par un certificat médical, les jours supplémentaires seraient déduits du mois de salaire garanti, cela afin de limiter l'impact pour les employeurs.

Enfin, et c'est sans doute le plus important, il est impossible pour le politique de définir précisément un nombre de jours adéquat. Comme je l'ai dit précédemment, nous ne sommes pas égaux face à un deuil. L'important pour nous était avant tout de reconnaître que le deuil d'un conjoint ou d'un enfant ne fait pas partie du schéma habituel de la vie, et cela, quelles que soient les autres améliorations qui peuvent être apportées en termes de soutien administratif, financier ou psychologique.

Je tiens moi aussi à remercier ma collègue Nahima Lanjri pour sa détermination à voir aboutir ce dossier, ainsi que tous les autres députés de la commission. Nous franchissons aujourd'hui une grande étape. Nous devons continuer le travail et proposer un soutien complet à ces familles, un meilleur accompagnement psychologique, comme je l'ai dit, des procédures administratives simplifiées, et l'amélioration de l'allocation de transition. J'ai d'ailleurs déposé une proposition de loi en ce sens. J'espère que nous pourrions, là encore, travailler tous ensemble de la même façon à ce dispositif. Je vous remercie.

05.08 Nahima Lanjri (CD&V): Mevrouw de voorzitter, dames en heren ministers, wanneer men een kind of partner verliest dan lijkt de tijd stil te staan. De klokken tikken door, de wereld rondom u gaat voort maar je wereld stort in. Het verlies van een dierbare, dat weten wij allemaal, is dan ook heel ingrijpend. Toch wordt er van de mensen verwacht dat ze na amper drie dagen na het overlijden van een kind of partner, er terug staan en terug klaar zijn om te gaan werken.

beroepsleven storten, de andere heeft daarvoor meer tijd nodig en sommigen zullen het werk nooit hervatten. Iedereen is het er echter over eens dat er te weinig psychologische ondersteuning is en dat er nood is aan meer erkenning. Het was noodzakelijk om een rouwverlofperiode van meer dan drie dagen in te voeren.

We hebben beslist het rouwverlof voor het verlies van een levenspartner of een kind van drie tot tien dagen te verlengen – van vier tot tien dagen voor het openbaar ambt – en dat dat verlof voor de zelfstandigen zal worden ingevoerd. Er werd voor tien dagen geopteerd omdat een te lange afwezigheid op het werk schadelijk kan zijn voor het bedrijf en kosten met zich meebrengt voor de werkgever. Daarnaast voorzien we in een financiering volgens het stelsel van het klein verlet. Als de werknemer zijn periode van afwezigheid met een medisch attest verlengt, zullen die dagen bovendien van de maand gewaarborgd loon afgetrokken worden. Ten slotte kan het beleid niet het gepaste aantal dagen vastleggen aangezien elkeen op een andere manier rouwt, maar het was belangrijk te erkennen dat de rouw over een partner of een kind het normale levenspatroon doorbreekt.

We moeten de werkzaamheden voortzetten en die gezinnen volledig ondersteunen door in een betere psychologische begeleiding, vereenvoudigde administratieve procedures en de verbetering van de overgangsuitkering te voorzien. Ik heb overigens een wetsvoorstel in die zin ingediend.

05.07 Nahima Lanjri (CD&V): La perte d'un être cher est une fameuse épreuve. Pourtant, on attend des gens qu'ils soient prêts à reprendre le travail au bout d'à peine trois jours. Jusqu'à présent, les indépendants n'ont même droit à aucun jour de congé de deuil.

De zelfstandigen hebben zelfs geen enkele dag rouwverlof bij het overlijden van een partner, een kind of iemand die hen dierbaar is.

Of men zelf al geconfronteerd werd met het verlies van een naaste of niet, we voelen allemaal aan dat drie dagen eigenlijk bitter weinig is. Het is zelfs nauwelijks genoeg en zelfs onvoldoende om de praktische zaken te regelen van een begrafenis. Laat staan dat er genoeg tijd zou zijn om de administratieve rompslomp die er bij komt kijken te regelen.

De nabestaanden moeten van de ene naar de andere instantie hollen: naar de bank, naar de school van de kinderen, naar de werkgever, naar de pensioendienst, naar de notaris en ik kan zo nog even doorgaan.

Er is geen tijd om even stil te staan bij dat ingrijpende verlies. Vandaag nemen rouwenden daarom vaak ziekteverlof op, maar rouwen is geen ziekte. Het is een basisrecht en het is dan ook tijd om dat recht op rouwen te erkennen.

Ik ben dan ook heel opgelucht dat het wetsvoorstel dat hier voorligt een erkenning om te rouwen omvat. De tekst zoals die nu voorligt, is het resultaat van een goede samenwerking met verschillende partners, niet alleen in dit Parlement maar ook daarbuiten. In de eerste fase hebben wij een hoorzitting georganiseerd met verschillende middenveldorganisaties en vzw's zoals Odos, Kom op tegen Kanker, de Gezinsbond, La ligue des familles, de vakbonden, en de werkgeversorganisaties. Ik wil hen bedanken voor hun bijdrage en hun kijk op de zaak. Met hun ervaringen en expertise zijn wij aan de slag gegaan en hebben wij mijn wetsvoorstel dat aan de basis lag verder aangepast. Het resultaat is het wetsvoorstel dat nu voorligt.

Ik wil dan ook uitdrukkelijk mijn Vivaldicollega's bedanken voor hun inzet om tot dit resultaat te komen, meer bepaald Sophie Thémont, Laurence Reuter, Evita Willaert, Tanja De Jonge, Anja Vanrobaeys, Marie-Colline Leroy en ook Christophe Bombled.

Ik ben ook heel blij dat de oppositie heel nauw betrokken was bij dit voorstel en ook een amendement heeft voorgesteld dat wij hebben aanvaard. Het wetsvoorstel werd in de commissie dan ook met unanimité aangenomen. Sommige zaken zijn zo fundamenteel, collega's, dat wij, ondanks de verschillen van mening en ondanks de verschillende ideologie en politieke voorkeur, elkaar toch vinden om initiatieven te nemen die het verschil kunnen maken in het leven van heel wat mensen. De uitbreiding van het rouwverlof is daar een heel mooi voorbeeld van.

Ik geef ook graag nog wat toelichting bij de concrete bepalingen van mijn wetsvoorstel. Het wetsvoorstel dat nu voorligt, breidt het rouwverlof uit van drie dagen, of vier dagen in het geval van ambtenaren, naar tien dagen bij het verlies van een kind of een partner. De partner, daarmee kan men gehuwd zijn of wettelijk of feitelijk mee samenwonen, dat maakt niet uit. Tien dagen dat zal niet genoeg zijn om het hele rouwproces door te maken. Dat weten wij ook. Maar het is wel een belangrijk signaal in de vorm van een erkenning en het geeft rouwenden wel even de tijd om stil te staan bij het verdriet om dat enorme verlies. Het geeft hen ook de mogelijkheid om even op adem te komen en een aantal praktische zaken te regelen.

Nous sommes tous conscients que trois jours, c'est très peu et même insuffisant pour régler les aspects pratiques liés à des funérailles, sans parler de la paperasse administrative. Aucun moment n'est prévu pour s'arrêter sur la perte immense que représente le décès d'un proche.

Pour l'instant, les personnes confrontées à un deuil prennent souvent des congés de maladie mais le deuil n'est pas une maladie, c'est un droit fondamental. Cette proposition de loi comporte une reconnaissance du droit au deuil.

Le texte résulte également d'une bonne collaboration avec différents partenaires internes et externes au Parlement. Nous avons donc adapté la proposition de loi que j'avais présentée au départ et qui a servi de base à ce texte.

Je remercie mes partenaires de la coalition. Nous avons néanmoins également adopté un amendement de l'opposition. La proposition de loi a été adoptée à l'unanimité en commission. Certaines questions sont si fondamentales que malgré nos différences idéologiques, nous nous entendons sur des initiatives qui peuvent faire la différence pour nos concitoyens.

La proposition de loi à l'examen porte le congé de deuil de trois ou quatre jours à dix jours en cas de perte d'un enfant ou d'un conjoint. Dix jours ne suffiront pas à couvrir toutes les étapes du processus de deuil mais c'est une forme de reconnaissance. Ils permettront aux proches de régler un certain nombre de questions pratiques.

Le nouveau système ne s'appliquera pas seulement aux travailleurs des secteurs privé et public mais aussi aux indépendants, de manière à harmoniser davantage les trois statuts.

Deze nieuwe regeling zal niet alleen gelden voor werknemers en ambtenaren, zoals dat vandaag het geval is. Voortaan zal het ook voor zelfstandigen gelden en dat is nieuw. Op die manier brengen we de drie statuten wat dichter naar elkaar toe en zorgen we ervoor dat de zelfstandigen niet in de kou blijven staan. Het verlies van een kind of partner is immers altijd even ingrijpend en hangt niet van het statuut dat men heeft.

In het kader van de langdurige pleegzorg stellen we deze regeling ook open voor pleegkinderen, pleegmoeders, pleegvaders of meemoeders in dat geval. Ook de pleegouders bouwen een nauwe band op met hun pleegkinderen, die soms jarenlang in het gezin blijven. Het is dan ook niet meer dan normaal dat ook pleegouders het recht krijgen om te rouwen wanneer ze hun pleegkind verliezen.

Voor kinderen die in een kortdurende pleegzorg zitten, voorzien we dat de pleegouders bij het overlijden van het pleegkind een dag kunnen nemen om naar de begrafenis van het pleegkind te gaan.

Het wetsvoorstel zorgt nog voor een belangrijke verbetering, namelijk de flexibilisering van de opname van het rouwverlof. Rouwen is iets individueels, iedereen doet dit op een andere wijze. Van de tien dagen zijn er in principe, ik zeg wel degelijk in principe, drie te nemen tussen het moment van het overlijden en de begrafenis. De andere zeven dagen kan men kiezen tijdens het jaar van het overlijden. Dat kan later zijn, bijvoorbeeld als men het moeilijk heeft tijdens de kerstperiode, op de dag van de huwelijksverjaardag of op de dag van de verjaardag van het kind. Het kan ook gewoon zijn dat men het verlof nodig heeft later op het jaar.

In onderling overleg en in onderling akkoord met de werkgever kan men ook afwijken van deze regeling en is het bijvoorbeeld perfect mogelijk dat men twee jaar na datum een dag rouwverlof opneemt. Het is ook mogelijk dat men het rouwverlof niet onmiddellijk opneemt en het later opneemt. Indien het kind bijvoorbeeld overlijdt in het buitenland en er niet meteen een vlucht is. Ik denk aan de coronaperiode, waarbij het luchtruim soms gesloten was. In die gevallen kan het zijn dat men het rouwverlof later wenst te nemen.

We zijn er ook van overtuigd dat heel wat werkgevers echt wel begrip zullen opbrengen en hieraan tegemoet kunnen en willen komen. Rouwen is een individueel proces, dat iedereen op zijn of haar manier beleeft. Sommige mensen willen bijvoorbeeld onmiddellijk terug aan het werk om hun gedachten te verzetten, terwijl anderen juist wel nood hebben aan rust. Die laatsten zullen die tien dagen in één keer opnemen. Het is cruciaal dat mensen hun eigen weg kunnen zoeken om het zware verlies te verwerken. Daarom moeten we de nabestaanden in alle vrijheid de mogelijkheid bieden om dat rouwverlof op te nemen wanneer zij dat effectief nodig hebben.

Concreet komt de uitbreiding van het rouwverlof neer op een verlenging van het klein verlet of in het geval van ambtenaren, het omstandigheidsverlof. Deze uitbreiding van het klein verlet zal dan ook geen of slechts een heel beperkte financiële impact hebben voor de werkgever aangezien we vandaag al merken dat heel wat mensen met die drie dagen die ze hadden, niet toekwamen. Zij namen dan ziekteverlof en vielen tijdens die periode onder het gewaarborgd loon.

Nous ouvrons également cette possibilité aux enfants, mères, pères ou coparentes dans le cadre d'un placement familial de longue durée.

Il est également important de veiller à la flexibilité du congé de deuil qui relève d'un processus très personnel. Trois jours doivent en principe être pris entre le décès et les funérailles, les sept autres jours peuvent être pris librement dans l'année qui suit le décès conformément aux souhaits de la personne concernée. D'autres dispositions peuvent être prises d'un commun accord avec l'employeur. Il est essentiel de permettre à chacun de trouver sa façon à lui de surmonter la perte d'un être cher.

Concrètement, ce dispositif est une prolongation du petit chômage ou du congé de circonstance sans incidence financière supplémentaire pour l'employeur. Aujourd'hui, nous constatons déjà que de nombreuses personnes avaient besoin de plus de trois jours et prenaient dès lors par exemple des congés de maladie supplémentaires qui tombaient également sous le coup du salaire garanti.

Un deuil n'est pas une maladie, d'où la logique du régime actuel. Si les jours supplémentaires sont encore suivis de jours de maladie ou d'incapacité de travail, ils pourront dans certaines circonstances être déduits de la période de salaire garanti en cas de dépassement de cette période.

Une allocation sera également versée aux indépendants et je demande aux ministres compétents de se s'atteler rapidement à la concrétisation de l'arrêté royal correspondant. La mort ne fait en effet aucune distinction entre les statuts.

Il s'agit d'une proposition très importante qui vise à soutenir les

Stel dat iemand die nu drie dagen rouwverlof heeft nog zeven extra dagen zou nemen, dan vallen die zeven dagen onder het gewaarborgd loon. Er is in dat geval met andere woorden geen financiële impact voor de werkgever.

Rouwen is geen ziekte en het is daarom logisch dat de mensen het rouwverlof kunnen nemen in plaats van ziekteverlof te moeten nemen. Indien de bijkomende dagen toch gevolgd zouden worden door een periode van arbeidsongeschiktheid of ziekte, dan zullen die bijkomende dagen in sommige gevallen afgetrokken worden van het gewaarborgd loon. Namelijk in die gevallen dat de periode van gewaarborgd loon overschreden wordt.

Ook voor de zelfstandigen wordt er nu in een uitkering voorzien die verder geconcretiseerd zal worden door de Koning. Ik roep minister Clarinval alvast op om daar werk van te maken. Ik vraag aan de hier aanwezige ministers om de boodschap door te geven. Wij rekenen erop dat de zelfstandigen niet in de kou blijven staan en dat het KB er snel komt. Zoals ik reeds eerder zei, de dood maakt geen onderscheid en kijkt niet naar het statuut dat men heeft. Het is noodzakelijk en eindelijk tijd om ook voor de zelfstandigen in iets te voorzien.

Collega's, zoals jullie ook kunnen lezen, is het een belangrijk voorstel dat eigenlijk zorgt voor een betere ondersteuning voor mensen die door de moeilijkste periode van hun leven gaan. Vanuit de politiek kunnen we niet alles oplossen, we kunnen het verdriet niet wegnemen, maar we kunnen wel proberen om de mensen daar zo goed mogelijk in te ondersteunen. Ik hoop dan ook dat jullie dat wetsvoorstel opnieuw met unanimiteit zullen goedkeuren. In de commissie is dat gebeurd en ik hoop dat dit vanavond opnieuw kan gebeuren.

We zetten daarmee een belangrijke stap voorwaarts. Dit wil evenwel niet zeggen dat we nu achterover mogen leunen. Wie mij kent, weet dat ik niet zo ben. Het werk is zeker niet af. We kunnen en zullen opnieuw de handen in elkaar moeten slaan om het leed van de mensen die hun dierbaren verliezen te verzachten. Ik denk bijvoorbeeld aan de vermindering van de administratieve lasten bij het overlijden, aan de oprichting van een centraal infopunt, aan het verbeteren van het weduwepensioen en de overgangsuitkeringen. Ik denk ook aan een betere begeleiding voor de nabestaanden. Er moet ook meer aandacht komen op de werkvloer voor het verwerken van en het omgaan met het verlies. Wij willen ook graag een verdere harmonisering met het statuut van de ambtenaren, maar dat alles kan uiteraard niet onmiddellijk.

We hebben nu een enorme stap voorwaarts gezet, maar er is nog veel werk aan de winkel, bijvoorbeeld ook voor het rouwverlof van stiefzusters of -broers. U weet dat ik daar ook voorstander van ben. Dat zal er wel komen. Hopelijk kunnen wij daar binnen afzienbare tijd aan werken.

Ik hoop dat we op al deze domeinen opnieuw kunnen samenwerken en stappen vooruit kunnen zetten. Ik wil jullie vandaag vooral bedanken voor de samenwerking om tot het voorliggende resultaat te komen. Ik denk dat wij daar best fier op mogen zijn.

personnes traversant la période la plus difficile de leur vie. J'espère donc assister à un vote à l'unanimité. Le travail visant à soulager la souffrance des personnes frappées par la perte d'un être cher est loin d'être terminé. Il reste encore beaucoup à faire: réduire les tracasseries administratives à la suite d'un décès, prévoir un point d'information central, améliorer la pension de veuf ou de veuve, l'allocation de transition et l'accompagnement des proches, accorder plus d'attention au processus de deuil sur le lieu de travail, etc.

05.09 Nadia Moscufo (PVDA-PTB): Madame la présidente, chers collègues, nous allons soutenir cette proposition de loi parce qu'elle

05.08 Nadia Moscufo (PVDA-PTB): Dit wetsvoorstel betekent

constitue une avancée significative. Je ne répéterai pas les propos de mes collègues.

J'avais été particulièrement frappée par l'absence de changement de cette loi depuis 1963. Rien que pour cette raison, et en dépit de progrès insuffisants, nous avons soutenu ce texte à fond en commission.

Comme l'ont rappelé certains, il nous semblait essentiel de reconnaître ces familles. Il a été souligné que plusieurs des personnes concernées se mettaient en congé de maladie après trois jours, faute d'autre possibilité. C'est, en tout cas, un fragment de la réalité. Cependant, nous ne devons pas en oublier d'autres aspects. En effet, après trois jours, beaucoup de gens ne suivent pas cette voie. Parce que les travailleurs sont volontaires et consciencieux; ils ne veulent pas mettre en péril les conditions de travail de leurs collègues. Par conséquent, ils se forcent à se rendre à leur travail, accompagnés de toute leur souffrance. Au bout d'un moment, néanmoins, ils craquent et passent sous le régime de la maladie. Ce n'est bon ni pour les intéressés ni pour la sécurité sociale, tout comme ce ne l'est pas non plus, d'une certaine façon, pour les employeurs.

Cette question nous touchait vraiment. Nous tenons à insister sur la nécessité d'obtenir rapidement un arrêté royal en ce domaine. Nous ne pouvons plus nous permettre d'attendre encore, ne fût-ce que quelques mois, pour faire appliquer cette proposition de loi.

Bien évidemment, en commission, nous avons beaucoup discuté de notre insatisfaction par rapport à ce qui était proposé, mais l'ambiance fut plutôt constructive. De nombreux amendements ont été déposés dans le but de nous rapprocher davantage encore des demandes du terrain. Nous-mêmes en avons introduit, tout comme d'autres partis, mais ils n'ont pas été retenus. C'est en ce sens que la proposition telle que soumise ce soir nous semble moyennement satisfaisante.

Les auditions furent assez riches en enseignements. J'ai eu le sentiment que toutes les demandes du terrain étaient plutôt acceptées par les différents groupes politiques. Toutefois, quand il a fallu en prendre acte à travers la proposition de loi, nous n'avons pas pu réunir le consensus qui nous aurait permis d'aller plus loin.

Comme cela a été rappelé, et sans entrer dans les détails, nous allons passer de trois à dix jours en cas de décès d'un partenaire ou d'un enfant - que ce soit pour les indépendants ou les fonctionnaires. Sous l'angle de la lutte contre les discriminations, ce dernier aspect est important.

Cependant, nous continuons à nous demander pourquoi nous n'avons pas pu nous mettre d'accord sur la possibilité d'intégrer le décès d'un parent, d'un frère ou d'une sœur. Il nous paraît en effet très subjectif de décider que la souffrance est plus grande ou non en fonction du degré de parenté du défunt. Nous faisons évidemment partie de ceux qui auraient souhaité passer de trois à vingt jours pour le décès d'un enfant. Par conséquent, nous regrettons l'absence d'accord à ce sujet. De même, nous déplorons le mécanisme décrit par Mme Lanjri, en fonction duquel une partie des revenus est retirée à l'intéressé si, à l'issue des dix jours, il ne va pas bien et qu'il tombe sous le régime de la maladie. Selon nous, ce n'est pas du tout logique. Néanmoins,

een vooruitgang ten opzichte van een wet die sinds 1963 niet meer gewijzigd werd. De erkenning van de gezinnen is een van onze strijdpunten. Sommigen nemen na drie dagen ziekteverlof op omdat ze geen andere keuze hebben, maar andere – plichtsbewuste – werknemers nemen na drie dagen geen ziekteverlof op en na een tijdje gaan ze eraan ten onder. Dat is noch voor de persoon in kwestie, noch voor de sociale zekerheid, noch voor de werkgevers een goede zaak.

Men moet alles in het werk stellen om dat koninklijk besluit snel te publiceren.

Hoewel onze amendementen een weerspiegeling zijn van de verzuchtingen in het veld, werden ze niet gesteund en stelt het wetsvoorstel ons slechts matig tevreden.

De verschillende fracties hadden wel enigszins oren naar de verzuchtingen van het veld maar wanneer men daar dan rekening mee diende te houden in het wetsvoorstel, bestond er geen consensus om op dat vlak ambitieuzer te zijn.

Het aantal verlofdagen wordt van drie naar tien opgetrokken, ook voor de zelfstandigen en de ambtenaren. Vanuit het standpunt van de strijd tegen discriminatie is dat belangrijk, maar waarom heeft men het toepassingsgebied niet uitgebreid naar het overlijden van een ouder, broer of zus? We wilden ook dat het verlof voor het overlijden van een kind van drie naar twintig dagen opgetrokken zou worden. We betreuren het mechanisme waarmee er een deel van het inkomen afgetrokken wordt bij de persoon die na tien dagen rouwverlof ziekteverlof opneemt.

Niettemin zullen we dit wetsvoorstel steunen.

nous soutiendrons la proposition telle que présentée ici.

05.10 Tania De Jonge (Open Vld): Dank u wel, mevrouw de voorzitter.

Ik weet, beste collega's, dat ik in herhaling val, maar ik wil toch benadrukken dat wij vandaag een belangrijke stap zetten in een heel gevoelig en emotioneel thema: de uitbreiding van het rouwverlof bij het overlijden van een kind of een partner. Dat is altijd een ingrijpende gebeurtenis die je leven tekent en waarvan we hopen dat mensen ervan gespaard blijven. Het afscheid verandert het leven voor altijd.

Rouw kan men niet omzetten in dagen. Naast het verdriet wordt men daarbovenop geconfronteerd met alle praktische beslommingen. Je kunt er niet van uitgaan dat een werknemer, een zelfstandige of een ambtenaar na drie dagen weer op de been is na een dergelijke ingrijpende en dramatische gebeurtenis. Een uitbreiding van het rouwverlof bij het overlijden van een kind of een partner is dan ook heel terecht. De wijzigingen komen dan ook tegemoet aan de ontwikkelingen van de samenleving. We houden ook rekening met nieuw-samengestelde gezinnen, doordat het rouwverlof ook toegekend wordt bij het verlies van een naast familielid van de inwonende partner.

In het regeerakkoord staat ook dat verschillende verlofstelsels geharmoniseerd moeten worden. Er moet inderdaad een samenhang zijn. Niet alleen moeten de duur en de manier van het opnemen en de hoogte van de uitkering van de verschillende soorten verloven zich logisch tot elkaar verhouden, we ook moeten in de mate van het mogelijke waken over een gelijke behandeling tussen ambtenaren, werknemers en zelfstandigen. Wegens het bijzondere karakter van het rouwverlof is terecht besloten om dit eruit te lichten. Er wordt het best een analyse gemaakt van de verschillende vormen van verlof om dan na te gaan of ze in hun samenhang bekeken kunnen worden. Het is evident dat niet alle verlofstelsels daarvoor in aanmerking komen.

De werkgever zal deze bijkomende rouwverlofdagen moeten betalen. Anderzijds is men na het verlies van een kind of een partner niet zomaar snel te been. Wanneer de getroffen werknemer aansluitend op het rouwverlof na het overlijden nog een tijd niet kan werken, hebben we vermeden dat de kosten door deze verlenging enkel door de werkgever worden gedragen.

Een belangrijk aspect dat ik nog wil aanhalen, en dat ik in de commissie vaak ter sprake heb gebracht, is de opvang van de getroffen werknemers op de werkvloer. Ik heb het van dichtbij meegemaakt na het overlijden van twee kinderen van personeelsleden. Het was hartverscheurend. Op de werkvloer was het stil en iedereen worstelde met dezelfde vraag: hoe kunnen we onze collega goed opvangen?

Het verlies van een kind verwerkt men immers nooit. Daar goed mee omgaan op de werkvloer is van cruciaal belang. Zo hebben we in onze organisatie toen de sociale dienst ingeschakeld om de personeelsleden bij te staan en om tips te geven. Ik ben ervan overtuigd dat heel wat werkgevers hier ook gevoelig voor zijn en een belangrijke rol willen en kunnen vervullen om zijn of haar personeelslid bij te staan in dat belangrijke verwerkingsproces.

05.09 Tania De Jonge (Open Vld): Aujourd'hui, une étape très importante est franchie sur un thème très sensible et chargé d'émotions, à savoir l'allongement du congé de deuil lors du décès d'un enfant ou du partenaire. En plus du chagrin, nous sommes confrontés à toutes sortes de soucis pratiques. On ne peut donc pas attendre d'une personne en deuil qu'elle soit remise en trois jours. L'allongement du congé de deuil est donc une mesure qui se justifie pleinement. De plus, les modifications sont en phase avec les nouveaux développements de notre société car elles tiennent compte des familles recomposées.

Conformément à l'accord de gouvernement, différents régimes de congés doivent être harmonisés afin de parvenir à une cohérence logique et à un traitement équitable. Toutefois, vu le caractère spécifique du congé de deuil, cette considération a provisoirement été laissée de côté. L'employeur devra payer les jours de congé de deuil supplémentaires, mais nous avons évité que les jours qui excèdent cet allongement soient à charge de l'employeur dans le cas où les jours supplémentaires ne suffisent pas à la personne en deuil pour se remettre.

L'accompagnement des travailleurs concernés sur leur lieu de travail mérite une attention particulière. Dans mon organisation, j'ai été confrontée au décès de deux enfants de membres du personnel. Tout le monde s'est posé la question de savoir comment soutenir les collègues concernés. Nous avons alors fait appel aux services sociaux afin d'aider les membres du personnel et leur donner des conseils. Les services internes et externes de protection et de prévention au travail peuvent apporter un soutien supplémentaire aux employeurs dans ce

De manier waarop men deze heel ingrijpende gebeurtenis aanpakt, verschilt van persoon tot persoon. Sommigen zullen langdurig in de onmogelijkheid verkeren om te werken; anderen zullen juist in het werk een manier vinden om toch in de mate van het mogelijke de draad opnieuw op te pikken. Werkgevers kunnen daar nog beter in ondersteund worden. De interne en externe diensten voor preventie en bescherming op het werk kunnen hen daarbij ook helpen. Hoe maakt men een plan op om die mensen zo goed mogelijk te ondersteunen? Hoe licht men de collega's in? Hoe begeleidt men hen?

We hebben eraan gedacht om dat in de wetgeving in te schrijven maar dat is vooral een zaak van aanbevelingen en zachte richtlijnen. We zullen de minister van Werk vragen hoe hij de ondersteuning van de werkgevers hierin wil versterken en wat er op dat vlak al gebeurd is.

Ik wil alle collega's heel hard bedanken om tot dit mooie voorstel te komen, in het bijzonder mevrouw Lanjri, die de trekker geweest is van dit dossier. Ik denk dat we over de partijgrenzen heen vandaag het verschil gemaakt hebben.

05.11 Anja Vanrobaeys (Vooruit): Mevrouw de voorzitter, collega's, ik zou zeggen: eindelijk. Eindelijk wordt er een stap vooruit gezet in de erkenning van het feit dat rouwen geen ziekte is, maar gewoon het gevolg van een ingrijpende gebeurtenis die tijd vraagt om even stil bij te staan.

Ik zou in de eerste plaats alle middenveldorganisaties willen bedanken, zoals de vakbonden, de Gezinsbond, Kom op tegen kanker, vzw Odos maar ook Hannelore Bedert voor haar heel moedige getuigenis. Hun inbreng en de getuigenis hebben ervoor gezorgd dat dit dossier na twintig jaar eindelijk in een stroomversnelling is geraakt. Daardoor was iedereen het erover eens dat de huidige drie dagen rouwverlof onmenselijk weinig zijn. Die drie dagen laten niet eens toe om de begrafenis en andere administratie te regelen, laat staan dat men even kan bekomen van de schok of stilstaan bij het verdriet.

Rouwen is inderdaad iets persoonlijks en rouwen kunnen we nooit in dagen vatten. Na elk zwaar verlies zouden tien dagen rouwverlof vanzelfsprekend moeten zijn. Dat was hetgeen ons oorspronkelijk wetsvoorstel voorzag. Dit wetsvoorstel kent tien dagen klein verlet toe wanneer men een partner of kind verliest. Dat is een eerste stap in de juiste richting.

Uiteraard is het rouwverlof onafhankelijk van het statuut. Of men nu werknemer, ambtenaar of zelfstandige is, verdriet is niet anders naargelang het statuut waarin men werkt. Iedereen rouwt op zijn manier en het is een persoonlijk traject. Daarom vind ik het ook belangrijk dat die bijkomende zeven dagen die wij toekennen flexibel kunnen worden opgenomen in het jaar na het overlijden. Men kan ze gebruiken om moeilijke periodes te overbruggen zoals een verjaardag of een trouwdag, maar ook op een moment dat het moeilijk gaat en men even de tijd nodig heeft om te rusten en tot zichzelf te komen.

Een andere belangrijke erkenning is de uitbreiding naar de pleegouders. Dat is een belangrijke erkenning voor hun engagement.

cadre en les informant sur la manière d'établir un plan de soutien, d'avertir les collègues, etc. Il s'agit principalement de recommandations et de directives non contraignantes. Nous demanderons au ministre du Travail comment il peut renforcer ce soutien aux employeurs.

Je remercie tous les membres de la Chambre pour leur engagement et en particulier Mme Lanjri pour son rôle moteur dans ce dossier.

05.10 Anja Vanrobaeys (Vooruit): Nous avons enfin progressé dans la reconnaissance du deuil en tant que tel qui n'est pas une maladie. Grâce à l'apport de la société civile et aux témoignages d'experts de terrain, ce dossier a enfin bénéficié d'un coup d'accélérateur après vingt ans.

Une période aussi courte que trois jours de congé de deuil, comme c'est le cas actuellement, est inhumaine. Un deuil ne se compte bien entendu pas en jours mais dix jours de congé de deuil devraient aller de soi après toute disparition d'un être cher.

Dans cette proposition de loi, nous accordons dix jours de congé de deuil à ceux qui perdent leur conjoint ou leur enfant. C'est une première étape importante. Les sept jours supplémentaires peuvent être pris de manière flexible jusqu'à un an après le décès afin de surmonter plus facilement les moments difficiles.

La mesure a été étendue, par ailleurs, aux parents d'accueil. Leur engagement, ainsi que le lien familial qu'ils développent avec les enfants accueillis pour une longue durée sont ainsi reconnus. Le jour

Het is ook een erkenning dat zij bij langdurige pleegzorg een band opbouwen met hun pleegkinderen die echt een familieband is en hun hetzelfde recht geeft op de tien dagen rouwverlof. Idem bij kortdurende pleegzorg waarbij mensen voor kinderen zorgen die het moeilijk hebben. Als zij daarvoor zorgen moeten zij in het geval van crisissituaties het recht hebben om de dag van de afscheidsplechtigheid op een waardige manier van hun kind afscheid te nemen.

De uitbreiding van het rouwverlof die vandaag voorligt, is inderdaad een stap vooruit. Uit de hoorzittingen die we in de commissie hebben gehouden, bleek evenwel dat er nog veel meer is dat wij kunnen doen om mensen bij te staan wanneer zij een dierbare verliezen. Op zo een moeilijk moment worden zij geconfronteerd met een hele administratieve malle-molen waarin ze zichzelf verliezen. Ze staan er ook alleen voor. De kosten die ze anders met twee droegen moeten ze nu alleen dragen. De facturen lopen op en de rekeningen blijven soms maanden geblokkeerd.

Met onze fractie Vooruit vinden wij dat er op zo'n moment, waarbij men het moeilijk heeft, nood is aan een sterke overheid die de mensen beter moet bijstaan dan nu het geval is.

Daarom heb ik een resolutie ingediend om hun situatie op een dergelijk moment beter te omkaderen. In die resolutie staan een centraal aanspreekpunt voor administratieve ondersteuning, een betere overgangsuitkering voor jonge weduwen en weduwnaars die er plots alleen voor staan, begeleiding voor wie er nood aan heeft en professionele psychologische begeleiding voor mensen die anders niet uit hun rouwen komen en extra ondersteuning nodig hebben, maar ook een actualisering voor de facturen die vanop die geblokkeerde rekeningen betaald kunnen worden. Ook dat is namelijk een regeling die dateert uit *de jaren stillekens*. De internetabonnementen en de kosten van kinderopvang, bijvoorbeeld, worden niet automatisch vanop die geblokkeerde rekeningen betaald. Er is soms heel wat getelefoneer en extra administratieve belasting voor nodig om die zaken, die wij zo evident vinden, te regelen na het overlijden van de partner.

Mevrouw Lanjri, ik zou u willen bedanken omdat u het wetsvoorstel op de voorgrond heeft geplaatst en getrokken. Ik zou ook alle collega's willen bedanken voor de constructieve samenwerking. Het is inderdaad zo dat we het verschil maken door het unaniem goed te keuren.

Anderzijds hoop ik ook dat we in dezelfde constructieve sfeer verder samen kunnen werken aan de punten die wij hier allemaal hebben opgesomd en die ook zijn opgenomen in mijn resolutie. Ik hoop dat wij daar ook het verschil kunnen maken voor mensen die te kampen krijgen met een zwaar verlies. Dank u wel.

05.12 Catherine Fonck (cdH): Madame la présidente, je voudrais aussi saluer le travail de tout un chacun, et plus particulièrement de Nahima Lanjri. Souvenons-nous, nous avons déjà tenté de faire bouger les lignes sous les précédentes législatures, mais cette fois, ça y est!

Chers collègues, je trouve que ce texte, dans le fond, est beaucoup et peu à la fois. C'est beaucoup, parce que c'est un pas, avec une reconnaissance minimale du besoin vital de prendre du temps face à

des funérailles, les parents d'accueil qui prennent soin d'enfants en situations de crise doivent avoir au moins l'occasion de prendre congé dignement.

Il est ressorti des auditions que de nombreuses autres mesures pouvaient encore être prises. Le partenaire survivant est confronté à de multiples démarches administratives, doit tout à coup assumer seul la totalité des frais et voit les factures s'accumuler et les comptes bancaires rester bloqués pendant des mois.

Notre parti considère que l'État doit mieux assister les personnes en deuil. Dans une proposition de résolution, nous demandons un meilleur encadrement, un point de contact central pour les démarches administratives, une allocation de transition décente pour les jeunes veuf(ve)s, l'offre d'une assistance psychologique et une extension de la liste des factures qui peuvent être acquittées par le biais des comptes bloqués.

Je tiens à remercier Mme Lanjri pour avoir déposé cette proposition de loi et les membres de la Chambre pour leur coopération constructive. Espérons que nous pourrions continuer à travailler dans ce même esprit.

05.11 Catherine Fonck (cdH): Ik ben zeer verheugd over het werk dat iedereen in dezen geleverd heeft, en in het bijzonder mevrouw Lanjri, met wie we al tijdens de vorige zittingsperiodes getracht hebben zaken in beweging te zetten.

de tels drames de la vie. Parmi tous les drames, celui de perdre un enfant est sans doute le pire que l'on puisse vivre. L'on pourra prendre ce temps, sans devoir se justifier, ni se cacher derrière un certificat médical. En même temps, c'est peu, parce que ce ne sont pas les jours qui vont apaiser la douleur. Dix jours, cela reste peu face à la souffrance. C'est un combat de longue date. Toutefois, c'est une fameuse étape qui est franchie aujourd'hui.

Je voudrais évoquer deux points d'attention. Premièrement, le texte prévoit qu'il faut un accord de l'employeur. Il faudra donc que nous puissions évaluer et nous assurer que la demande d'un travailleur de prendre ses jours de congé dans l'année sera honorée.

Il conviendra d'être vigilant à toute forme d'inéquité. Certains employeurs – la majorité, je pense – l'accepteront, mais d'autres ne le feront peut-être pas nécessairement. Dans de telles situations, il faut pouvoir apporter une protection forte. Il me semble dès lors important d'examiner la possibilité, pour les personnes qui vivent le deuil, de décider elles-mêmes des dix jours et de la période à laquelle elles souhaitent prendre ces dix jours.

Le deuxième point d'attention, que d'autres ont évoqué, est le suivant. Lorsque nous sommes confrontés à un décès, et surtout parmi les plus douloureux, il y a, dans le fond, un sentiment de solitude terrible. Parfois, il est compensé par les proches, mais pas toujours. À ce sentiment s'ajoute un labyrinthe administratif, un labyrinthe financier, un labyrinthe bancaire, un labyrinthe à la recherche de soutien.

Tout cet accompagnement dans la douleur reste encore, malgré l'ensemble des niveaux de pouvoir compétents, un chemin, un travail, un chantier que nous devons absolument mener, tous niveaux et toutes compétences confondus.

Nous voterons évidemment ce texte, qui a été longuement bloqué sous les précédentes législatures. Pour nous, ce fut un combat important. Je suis ravie qu'une première étape puisse être franchie aujourd'hui.

05.13 **Sophie Rohonyi** (DéFI): Madame la présidente, chers collègues, cette crise sanitaire l'a démontré à suffisance: la santé mentale de nos concitoyens et concitoyennes est aussi indispensable que précieuse. La santé mentale, c'est celle qui détermine, de la même manière que la santé physique, notre état de bien-être.

En prenant en compte des aspects du deuil qui étaient jusqu'à maintenant, et pendant trop longtemps, minimisés voire banalisés, cette proposition de loi entend contribuer au bien-être de toutes les personnes qui sont, un jour, confrontées à un deuil.

Parce qu'aujourd'hui, le grand oublié du deuil n'est autre que le temps raisonnable et nécessaire pour pouvoir le vivre. Car finalement, la réglementation actuelle ne répond qu'à une seule nécessité: celle de laisser au travailleur qui a perdu un proche la possibilité d'effectuer les innombrables formalités qui entourent le décès.

Ce faisant, que faisons-nous? Nous déshumanisons le deuil. Nous le réduisons à de simples formalités. Le deuil, auquel nous avons tous

Wanneer men geconfronteerd wordt met het verlies van een dierbare, heeft men er fundamenteel behoefte aan om de tijd te nemen om te rouwen, en iedereen moet dat kunnen doen zonder die gevoelens weg te moeten stoppen. In verhouding tot de pijn van het verlies is tien dagen weinig.

Men zal moeten nagaan hoe we ervoor kunnen zorgen dat alle werknemers op dezelfde manier behandeld worden. Sommige werkgevers zullen misschien niet toestaan dat men de verlofdagen in de loop van het jaar opneemt. Misschien moet men de mensen in de toekomst zelf laten beslissen wanneer ze die tien dagen opnemen.

De rouwende persoon is zeer eenzaam en moet net op dat moment een hele reeks administratieve, financiële en bankzaken afwikkelen, waar men anders al een punthoofd van zou krijgen. We zullen ook op alle beleidsniveaus de werven op het stuk van de begeleiding en de ondersteuning moeten aanpakken.

We zullen voor deze tekst stemmen, die tijdens de voorgaande legislatures te lang geblokkeerd werd. Ik ben blij dat deze eerste stap gezet wordt.

05.12 **Sophie Rohonyi** (DéFI): Uit de gezondheidscrisis is gebleken hoe belangrijk de geestelijke gezondheid is. De aspecten die met rouwen samenhangen, werden in onze samenleving tot nu toe te vaak geminimaliseerd, terwijl het gaat over ons welzijn en de mogelijkheid om over een redelijke en noodzakelijke tijd te beschikken om over een overleden naaste te rouwen. Met de huidige regelgeving wordt er aan de werknemer slechts voldoende tijd gegeven om de talloze formaliteiten naar aanleiding van een sterfgeval af te handelen, maar een dergelijke benadering doet afbreuk aan de menselijke waardigheid.

été confrontés, est pourtant bien plus que cela.

C'est le moment de se retrouver et de se reconstruire avec soi-même et avec ses proches.

Aujourd'hui, la loi nous laisse trois jours après un deuil, trois jours à peine. C'est un temps totalement insuffisant, en particulier lorsqu'on a perdu un partenaire ou un enfant. Par conséquent, la plupart des personnes qui sont confrontées à un tel deuil sont contraintes de recourir à un congé de maladie ou encore de puiser dans leurs jours de congés normaux. Ce travail de deuil est donc finalement reporté avec un certain sentiment d'illégitimité qui peut conduire à une sorte d'impasse émotionnelle, voire de dépression. Il s'agit alors d'une double peine pour le travailleur endeuillé.

Comme je l'ai dit, je ne peux donc que me réjouir de la principale mesure prévue par cette proposition de loi, à savoir l'allongement du congé de deuil de trois à dix jours pour le décès du conjoint ou du partenaire cohabitant du travailleur ainsi que de son enfant ou de celui de son conjoint ou de son partenaire cohabitant.

Une nouvelle avancée, c'est que l'allongement s'applique aussi au parent d'accueil pour le décès d'un enfant placé dans le cadre d'un placement de longue durée et ce, même si le décès est intervenu lorsque l'enfant n'était plus placé chez ses parents d'accueil.

Je me réjouis également de la flexibilité qui a été apportée par cette proposition, en ce qu'elle permet à ces travailleurs bénéficiant d'un congé de plus de trois jours de pouvoir prendre les sept jours restants dans une période d'un an à dater du jour du décès. C'était fondamental car tout le monde ne vit pas son deuil de la même manière et qu'en conséquence, il était important de prévoir que chacun puisse choisir de prendre ce congé au moment où il en ressent particulièrement le besoin.

Ces mesures répondent enfin aux réalités vécues par les travailleurs endeuillés par le décès d'une personne si proche, tout en n'entravant pas la bonne organisation du travail en entreprise. Un travailleur qui affronte le décès d'un proche subit une charge émotionnelle et psychologique telle qu'il n'aurait de toute façon pas été en mesure de fournir un travail similaire à celui effectué d'habitude. Par contre, si on lui laisse le temps nécessaire pour se reconstruire, il sera à nouveau productif.

L'autre aspect contenu dans cette proposition de loi et que j'aimerais souligner, c'est la prise en considération de la situation des travailleurs indépendants et des fonctionnaires, rapprochant ainsi un peu plus leur régime de celui des salariés en ce qui concerne ce congé de deuil.

On peut toutefois regretter qu'on ait ainsi maintenu cette différenciation entre jours ouvrables et ouvrés selon le régime. Il n'en demeure pas moins que l'avancée est là, et elle est à saluer. Cependant, elle n'est qu'une étape vers le plein soutien auquel les travailleurs endeuillés ont droit sur leur lieu de travail avec, par exemple, un soutien administratif organisationnel ou encore psychologique.

Een rouwperiode is een tijd om weer tot zichzelf te komen en samen met zijn naasten zijn leven terug op te nemen. Drie dagen volstaat daarvoor volstrekt niet, als men een partner of een kind verloren heeft. De meeste betrokkenen moeten bijgevolg ziekteverlof of normale verlofdagen opnemen. Het rouwproces wordt zodoende uitgesteld en er ontstaat een gevoel dat men er geen recht op heeft, wat kan uitmonden in een emotionele impasse of een depressie, wat een dubbele lijdensweg is voor de rouwende werknemer.

Ik ben blij met de verlenging van het verlof van 3 naar 10 dagen voor het overlijden van de echtgenoot of de samenwonende partner van de werknemer, alsook voor het overlijden van zijn kind of het kind van zijn echtgenoot of samenwonende partner. De verlenging geldt ook voor het overlijden van een kind dat voor een lange opvangperiode in een pleeggezin geplaatst werd. Het wetsvoorstel maakt het voor de werknemer mogelijk om de 7 overblijvende dagen in de loop van het jaar na het overlijden op te nemen, wanneer hij vindt dat hij daar behoefte aan heeft. Op die manier ondergraaft men de organisatie van het bedrijf helemaal niet, maar zorgt men er eigenlijk voor dat de werknemer sneller opnieuw productief wordt, door hem de mogelijkheid te geven om zo goed mogelijk met de emotionele en psychologische last waaronder hij lijdt om te gaan.

Dit wetsvoorstel stelt de stelsels van de zelfstandigen en de ambtenaren wat meer af op dat van de loontrekkenden, ook al betreurt ik dat men een onderscheid blijft maken tussen werkdagen en gewerkte dagen.

Dit wetsvoorstel is een stap in de richting van de volle ondersteuning waarop de werknemers op hun

Une coopération avec les entités fédérées doit d'ailleurs, à cet égard, être menée afin de cibler au mieux de quelle façon parvenir à davantage de prévention et de prise en charge. Les employeurs, principaux acteurs de ces mesures, doivent également être davantage sensibilisés.

C'est donc avec beaucoup d'enthousiasme, chers collègues, que nous soutiendrons cette proposition de loi dont je tiens à remercier les auteurs. Nous serons attentifs à sa mise en œuvre et au travail restant encore aujourd'hui à fournir pour une meilleure prise en considération de tout ce que vivent les travailleurs endeuillés.

05.14 Nahima Lanjri (CD&V): Mevrouw de voorzitter, ik zou nog heel kort willen reageren op een aantal ongerustheden.

Mevrouw Fonck, u maakt zich ongerust over het feit of de werkgever de dagen die tijdens het jaar kunnen worden genomen wel zal toestaan. Het wetsvoorstel is ter zake heel duidelijk. Men heeft sowieso het recht om ze op te nemen binnen het jaar. Dat is een vaststaand recht. Daarnaast kan men in onderling akkoord met de werkgever afwijken van dat jaar door bijvoorbeeld na anderhalf jaar nog een dag op te nemen. Als men het evenwel binnen de wettelijke termijn doet, dan is dat een recht van de werknemer. Ik wil daar uw ongerustheid wegnemen.

Mevrouw Samyn, ik heb in de commissie reeds gezegd dat ik uw standpunt begrijp. Het moet mogelijk zijn om voor de doodgeboren kinderen, de sterrenkinderen, rouwverlof op te nemen. Het wetsvoorstel laat dat ook toe. Met een akte van burgerlijke stand kan men naar de werkgever gaan. De documenten die men moet voorleggen worden geregeld in de huishoudelijke reglementen van bedrijven en organisaties, maar het wetsvoorstel laat dit soort rouwverlof wel degelijk toe.

Tot slot, mevrouw Rohonyi, kom ik tot de discussie over werkdagen of kalenderdagen. Voor werknemers gaat het om de dagen waarover in de huidige wetgeving staat dat men het recht heeft om afwezig te zijn van het werk gedurende drie dagen. Afwezig zijn van het werk omvat uiteraard dat het gaat over werkdagen. Dagen waarop men niet moet werken, zijn geen werkdagen. Voor mensen die in het weekend werken, is dat ook een werkdag. Ik denk dat er op dat vlak geen enkel probleem is.

Ik wil jullie nog even geruststellen en ik hoop dan ook dat we het wetsvoorstel unaniem kunnen goedkeuren.

05.15 Ellen Samyn (VB): Mevrouw Lanjri, u weet dat dit niet helemaal hetzelfde is. Met het amendement zorgen we ervoor dat het voor iedereen gelijk is. Verder wil ik daar niet over discussiëren, want ik vind dat niet passend in dit debat. Keur alstublieft het amendement goed, dan is het voor iedereen gelijk.

La **présidente**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

werk recht hebben. Er zal op dit vlak met de deelgebieden samengewerkt moeten worden om de werkgevers te sensibiliseren en de preventie te verbeteren.

Ik bedank de indieners van deze tekst, die we enthousiast zullen steunen.

05.13 Nahima Lanjri (CD&V): La proposition de loi confère le droit de prendre les jours de congé de deuil au cours de l'année qui suit le décès. Par ailleurs, la possibilité est prévue de déroger à ce régime, d'un commun accord avec l'employeur, afin de prolonger le délai dans lequel les jours peuvent être pris.

La proposition de loi permet aux parents d'un enfant mort-né de prendre un congé de deuil. L'employeur détermine quels documents doivent, à cet effet, être produits par les parents.

Les dix jours de congé de deuil sont des jours durant lesquels l'intéressé peut être absent du travail. Il s'agit indubitablement de jours de travail et non de jours de vacances.

05.14 Ellen Samyn (VB): Notre amendement vise à assurer une égalité de traitement pour tous. Nous espérons que celui-ci sera adopté.

Discussion des articles
Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
 (Rgt 85, 4) **(643/10)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(643/10)**

L'intitulé a été modifié par la commission en "proposition de loi allongeant le congé de deuil accordé lors du décès du partenaire ou d'un enfant et flexibilisant la prise du congé de deuil".

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsvoorstel tot uitbreiding van het rouwverlof bij het overlijden van een partner of een kind en tot het flexibiliseren van de opname van het rouwverlof".

La proposition de loi compte 14 articles.
 Het wetsvoorstel telt 14 artikelen.

* * * * *

Amendements déposés:

Ingediende amendementen:

Art. 4

- 35 - Ellen Samyn (643/11)
- 36 - Ellen Samyn (643/11)
- 37 - Ellen Samyn (643/11)

Art. 6

- 38 - Ellen Samyn (643/11)

Art. 7

- 39 - Ellen Samyn (643/11)

Art. 9

- 40 - Ellen Samyn (643/11)

Art. 11

- 41 - Ellen Samyn (643/11)

Art. 13

- 42 - Ellen Samyn (643/11)

* * * * *

Besluit van de artikelsgewijze bespreking:

Conclusion de la discussion des articles:

Réservés: les amendements et les articles 4, 6, 7, 9, 11 et 13.

Aangehouden: de amendementen en de artikelen 4, 6, 7, 9, 11 en 13.

Artikel per artikel aangenomen: de artikelen 1 tot 3, 5, 8, 10, 12 en 14.

Adoptés article par article: les articles 1 à 3, 5, 8, 10, 12 et 14.

* * * * *

La discussion des articles est close. Le vote sur les amendements et les articles réservés ainsi que sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over de aangehouden amendementen, de aangehouden artikelen en over het geheel zal later plaatsvinden.

06 **Projet de loi portant modification de l'article 30 de la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques (2021/1-5)**

06 **Wetsontwerp houdende wijziging van artikel 30 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (2021/1-5)**

Discussion générale
Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

06.01 Erik Gilissen, rapporteur: Mevrouw de voorzitter, dit wetsontwerp kreeg de urgentie en werd op 2 juni ingeleid in de commissie. De verdere bespreking en de stemming vonden plaats op 9 juni. Het wetsontwerp dient als voorbereiding op de multibandveiling voor 3G, 4G en 5G, die binnenkort georganiseerd zal worden. Het wetsontwerp strekt ertoe het bedrag van de enige heffing per frequentieband te bepalen die de operatoren één keer zullen moeten betalen voor hun spectrumvergunningen voor een gebruiksduur van in totaal twintig jaar.

Uit de inleiding van minister De Sutter bleek dat er een kennis- en leerplatform uitgebouwd zal worden om de burger beter over 5G te informeren. Tevens zal aandacht besteed worden aan de repercussies van 5G op de gezondheid en het energieverbruik. De regering plant hiervoor de oprichting van een wetenschappelijk adviesorgaan, samengesteld uit deskundigen.

De inkomsten van de veiling zullen worden geblokkeerd tot er een akkoord is bereikt over de verdeling tussen de federale overheid en de Gemeenschappen. De vice-eersteminister preciseerde dat er momenteel nog besprekingen lopen over de vraag of er al dan niet een spectrum zal worden voorbehouden voor een vierde en dus nieuwe mobiele operator. Als de wet en de uitvoeringsbesluiten in het *Belgisch Staatsblad* verschenen zullen zijn heeft het BIPT nog een zestal maanden nodig om de veiling voor te bereiden.

Tijdens de bespreking diende de heer Freilich van N-VA een amendement in met als doel geen frequenties voor te behouden waarop uitsluitend nieuwe marktspelers kunnen bieden. De heer Freilich stelde dat de regering zich ervoor moet hoeden de markt te manipuleren. Hij stelde tevens dat het Europees regelgevend kader de reservatie van een spectrum als een uitzonderingsmaatregel beschouwt.

De heer Vicaire van Ecolo-Groen gaf aan het wetsontwerp te steunen.

Mevrouw Dierick van CD&V was van mening dat de dekking zo breed en kwaliteitsvol mogelijk moet zijn. Ze stelde vragen over de minimumdekking en de beschikbaarheid van 5G op het hele grondgebied. Tot slot, wees ze op de bezorgdheid over de potentieel gevaarlijke gevolgen van de elektromagnetische straling voor de gezondheid.

De heer Ben Achour van de PS preciseerde dat zijn fractie zeker niet tegen 5G gekant is. Hoewel 5G onder meer op economisch vlak nieuwe kansen biedt, roept het volgens hem ook gewettigde bekommernissen op die gehoord moeten worden en waarop men moet anticiperen.

De heer Gilissen van Vlaams Belang ging in op de gunstige economische gevolgen. Aangaande de potentiële weerslag op de gezondheid herinnerde hij eraan dat dit punt al op de agenda van het Overlegcomité stond op 12 februari 2021. Men heeft toen beslist om daar een studie over te bestellen. Tot slot had hij vragen over de opbrengsten van de 5G-rechtenveiling en de verdeling ervan tussen

06.01 Erik Gilissen, rapporteur: Ce projet de loi a obtenu l'urgence et a été examiné lors des réunions de commission des 2 et 9 juin 2021. Il prépare les enchères multibandes pour le spectre 3G, 4G et 5G et détermine le montant de la redevance unique par bande de fréquence pour une durée d'utilisation de vingt ans.

La ministre a souligné dans son introduction qu'une plate-forme de connaissance et d'apprentissage serait mise en place afin d'informer les citoyens au sujet de la 5G. Un organe consultatif scientifique sera mis sur pied, lequel se penchera sur les conséquences de la 5G sur la santé et la consommation d'énergie. Les revenus de la mise aux enchères seront bloqués jusqu'à ce qu'un accord soit trouvé pour le partage de ceux-ci entre l'État fédéral et les Communautés. La décision d'accepter un quatrième opérateur sur le marché fait encore l'objet de discussions.

Lors des discussions, M. Freilich a présenté un amendement visant à ne pas réserver des fréquences aux seules offres de nouveaux acteurs.

M. Vicaire, Mme Dierick, MM. Ben Achour, Gilissen et D'Amico, Mme Depraetere, M. Prévot et Mme Verhelst sont intervenus.

L'amendement de la N-VA a été rejeté. Lors du vote sur l'ensemble du projet de loi, tous les groupes politiques ont voté pour à l'exception de la N-VA et du PVDA/PTB.

de Gewesten. Hij merkte op dat er tot dusver geen verdeelsleutel is vastgelegd en dat de verdeling sneller zal moeten gebeuren dan bij de vorige veiling het geval was.

De heer D'Amico herinnerde eraan dat de PVDA-PTB-fractie tegen de veiling van 5G-licenties is. Hij meent dat een dergelijk netwerk niet in handen van de privémarkt mag komen. De spreker vroeg om bij de planning en de doelgroepbepaling voor de uitrol van het 5G-netwerk uit te gaan van de bestaande behoeften. Hij betreurde dat een dergelijke planning onmogelijk wordt gemaakt als het netwerk aan meerder privéoperatoren wordt toevertrouwd.

Mevrouw Depraetere van Vooruit benadrukte dat dit een belangrijk wetsontwerp is. Wat de eventuele komst van een vierde operator betreft, meende zij dat er op de Belgische markt nog plaats is en dat uit meerdere buitenlandse voorbeelden blijkt dat die komst in het voordeel van de consument zal zijn. Wat de reservatie van de frequenties en de toekomstige veiling betreft, vroeg zij of bepaalde operatoren al belangstelling hadden getoond.

De heer Prévot van cdH beklemtoonde dat het wetsontwerp ertoe strekt het statuut van de oude 2G- en 3G-banden nader af te bakenen. Het geeft ook de aanzet voor de toekomstige denkoefening over de komst van de 5G-technologie.

Mevrouw Kathleen Verhelst van Open Vld is blij met deze nieuwe stap, die belangrijk is en het dossier in een goede richting stuwt.

Het amendement van de N-VA werd verworpen met 11 stemmen tegen, 3 stemmen voor van N-VA en 2 onthoudingen van het Vlaams Belang.

Bij de eindstemming hebben alle fracties voor gestemd, uitgezonderd de N-VA en PVDA-PTB die tegen hebben gestemd. Er waren geen onthoudingen.

06.02 Michael Freilich (N-VA): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, vandaag stemmen we over het wetsontwerp dat de eerste stap is om 5G in dit land eindelijk op de trein te krijgen.

Europa hanteert de zogenaamde DESI, een index die aangeeft waar elk land staat op het vlak van 5G-readiness. België staat op een hele mooie plaats, helemaal onderaan op de 27ste plaats. In het voetbal kunnen we misschien de eerste zijn, maar als het aankomt op 5G dan staan we op achteraan.

Daarom juicht mijn fractie het toe dat er eindelijk werk wordt gemaakt van de veiling van deze frequenties, want 5G is en blijft belangrijk voor de Gewesten, voor België maar ook voor Vlaanderen. In dit land halen we niet veel grondstoffen meer uit de grond. We hebben ook geen grote maakindustrie meer. Onze economie moet het hebben van de diensten, van de vooruitgang van de hightech en de technologie.

Vlaanderen wil daarin een voortrekkersrol blijven spelen. Wij kunnen dat niet zonder 5G doen. Dat moet heel duidelijk zijn. Wij moeten er dus alles aan doen om de achterstand die wij hebben opgelopen zo

06.02 Michael Freilich (N-VA): Le projet de loi à l'examen constitue la première étape vers la 5G. En termes d'ouverture à la 5G, la Belgique occupe la dernière place au classement de l'indice européen relatif à l'économie et à la société numériques (indice DESI). Désormais privée d'une réelle industrie manufacturière, l'économie belge s'appuie de manière croissante sur le secteur tertiaire et les progrès technologiques. Sans la 5G, notre pays ne sera plus en mesure de jouer un rôle de pionnier dans ces domaines. Nous devons, par conséquent, rattraper notre retard.

Je m'inquiète toutefois de l'insécurité juridique, étant donné que nous ne répondrions pas aux

snel mogelijk in te halen. Dit is een goede stap. Het is een stap in de goede richting die al eerder had moeten gebeuren. Het is goed dat dit nu gebeurt.

Ik maak mij echter wel zorgen over wat er vandaag op tafel ligt. Ik baseer mij daarvoor op een aantal documenten die ons en ook u, mevrouw de minister, hebben bereikt.

Daarbij heeft men het over een mogelijke rechtsonzekerheid als gevolg van het niet voldoen aan alle voorwaarden van de European Electronic Communications Code, de EECC, indien men na dit wetsontwerp zou overgaan tot het reserveren van spectrum voor een nieuwe speler.

Waar gaat het reserveren van spectrum over? Dat betekent dat een nieuwe speler van de overheid een blanco cheque krijgt om hier op de markt aanwezig te zijn. Die nieuwe telecomoperator moet niet aan de veiling deelnemen.

Ik heb laten berekenen over hoeveel geld dat gaat. Als men uitgaat van de bedragen in het wetsontwerp, dan gaat het over een bedrag van ongeveer 92 miljoen euro die een nieuwe speler zal moeten betalen om spectrum te kunnen krijgen.

Dat betekent ook dat, als een deel van het spectrum wordt voorbehouden voor de bestaande spelers, men tegen elkaar gaat opbieden. Dat kan oplopen tot een 1 miljard of 1,5 miljard euro. Dat betekent dat de drie operatoren zo'n 500 miljoen euro zullen moeten betalen, terwijl de nieuwe vierde operator een kleine 90 miljoen euro betaalt.

Het maakt mij op zich niet uit wie hoeveel betaalt. Dat is onze zaak eigenlijk niet, zouden we kunnen zeggen. *Je m'en fous* dat de grote bedrijven dan meer betalen, want dat is eigenlijk ook niet ons probleem. Het is wel ons probleem als 5G opnieuw vertraging zou oplopen. Net daarvoor worden we gewaarschuwd, niet door een instantie, niet door 2 instanties, maar door 3 verschillende instanties, waarvan er een zelfs de Vlaamse overheid is.

Ik citeer uit een brief van het kabinet van Benjamin Dalle, minister voor Media, aan uw kabinet: "Op basis van het voorliggende dossier bestaat er evenzeer een grote rechtsonzekerheid over het feit of alle door de Europese wet voorgeschreven materiële en procedurele voorwaarden werden vervuld voor het reserveren van spectrumbanden voor een eventuele nieuwe marktdeelnemer".

Hetzelfde herhaalt Agoria in een brief. Daarin zegt het dat het reserveren van spectrum kan, maar dat het evenwel een uitzonderlijke maatregel is. Tot slot heb ik nog een brief van de GSMA uit Groot-Brittannië. Die zegt het volgende: *This implies that any interested party with the intention of obstructing or delaying 5G could use this procedure as an argument in legal proceedings.*

Als men nu niet oplet en spectrum gaat reserveren volgens de criteria die u nu blijkt te hanteren, dan kan eender wie dat wenst – en er zijn genoeg anti-5G-activisten – daartegen beroep aantekenen bij de rechtbank, waardoor heel de procedure vanaf nul moet worden herstart. Dat is waar de GSMA voor waarschuwt.

conditions du code des communications électroniques européen (CCEE) si nous réservons une bande du spectre à un nouvel acteur. Ce projet de loi créerait une différence gigantesque entre les montants que doit payer un nouvel acteur et ceux que doivent payer les opérateurs existants pour participer au marché. Nous craignons que l'instauration de la 5G soit ainsi retardée. Différentes instances, dont l'autorité flamande, mettent d'ailleurs en garde contre ce risque. Le ministre flamand Benjamin Dalle a déjà déclaré qu'il craignait une grande insécurité juridique.

La GSMA, l'association internationale des opérateurs de télécommunications, adresse même une mise en garde, affirmant que les critères définis par la ministre pour la réservation du spectre pourraient permettre à tous les acteurs intéressés d'intenter un recours. L'objectif de mon amendement consiste à éviter de tels recours. L'amendement a malheureusement été rejeté en commission, mais je le présente aujourd'hui de nouveau.

Pour autant qu'il respecte les règles européennes, tout nouvel acteur est le bienvenu. Le texte de mon amendement se borne à reprendre une partie de la réglementation européenne – laquelle, pour l'une ou l'autre raison, n'a pas encore été transposée en droit belge. L'amendement indique qu'un nouvel acteur ne pourrait bénéficier d'un traitement privilégié qu'en cas de perturbation du marché, en raison par exemple de problèmes de concurrence. Cette mesure doit, en outre, être appliquée de manière proportionnelle et transparente.

En avril 2021, l'Institut belge des services postaux et des télécommunications (IBPT) signalait encore que le marché de la téléphonie mobile belge ne se caractérisait pas par de gros problèmes

Ik wil u daarvoor behoeden, mevrouw de minister. Wat heb ik voorgesteld met mijn amendement? Het is jammer dat het in de commissie werd weggestemd, maar ik wil het vandaag opnieuw indienen in de plenaire vergadering opdat men later niet kan zeggen dat men het niet wist. Een ezel stoot zich geen twee keer aan dezelfde steen. Ik zie geen ezels in deze zaal, dus ik veronderstel dat men mijn amendement wel zal steunen.

Waarover gaat het? Laat mij heel duidelijk zijn. Een vierde, vijfde of zesde speler is welkom. Elke speler, tot elf heb ik begrepen, is welkom, maar we moeten er wel voor zorgen dat we de regels die Europa heeft uitgevaardigd, blijven respecteren. Wat zegt Europa? Als er blijk is van een markt die verstoord is door competitiviteit, of als er geen competitieve markt is, dan kan men in bepaalde omstandigheden een aantal zaken remediëren, maar die remedie moet proportioneel zijn en worden bekendgemaakt aan de verschillende operatoren in dat land.

Een voorkeursbehandeling voor een nieuwe operator kan, maar dan moet men kunnen aantonen dat er een groot probleem is. Ik citeer uit een rapport, het Executive Summary van het BIPT van april 2021, nog niet zo lang geleden. Daarin wordt over de mobiele markt gezegd dat die wordt gekenmerkt door een concurrentie via infrastructuur tussen drie algemene mobiele operatoren. In tegenstelling tot de vaste markt, die slechts twee netwerkoperatoren kent, wordt de Belgische mobiele markt niet gekenmerkt door grote concurrentieproblemen die een tussenkomst ex ante vereisen of gemakkelijk mogelijk maken.

Ik herhaal, de Belgische mobiele markt wordt dan ook niet gekenmerkt door grote concurrentieproblemen. Dat staat in een rapport van het BIPT van april 2021. Het verbaast mij dan ook dat ik vanavond in *De Standaard* lees dat het plots iets helemaal anders zegt. Dat begrijp ik niet. Komt dat doordat er druk wordt uitgeoefend door de kabinetten? Geen idee, maar wat ik u hier voorlees, kan iedereen downloaden. Het staat zwart op wit.

Dan hebben we de Mededingingsautoriteit, die vorige maand nog heeft besloten dat de overname van Mobile Vikings door Proximus in orde was, dat het geen probleem was. Er is in de Belgische telecommarkt, wat betreft mobiele operatoren, dus geen concurrentieprobleem.

Wat staat er in mijn amendement? In geval van toekenning van frequenties door middel van een veiling, waarover we het vandaag hebben, kunnen er geen frequenties worden voorbehouden waarop enkel nieuwe marktspelers kunnen bieden. Ik voeg er wel aan toe dat het vorige lid niet van toepassing is wanneer het BIPT, rekening houdend met de marktomstandigheden en de beschikbare benchmarks op basis van een objectieve en prospectieve benadering die gelijkaardig is aan de benadering voorzien in artikel 55 van deze wet, adviseert om frequenties voor te behouden, maar enkel voor bestaande spelers.

In voormeld advies moet het BIPT aantonen dat de maatregel proportioneel is, in het bijzonder rekening houdend met het effect dat dit kan hebben op de markt. Wat zegt het eigenlijk? Dat men in de toekomst zeker spectrum kan of mag reserveren, maar dat men dan wel moet zien dat de Europese regelgeving daaromtrent wordt

de concurrence. L'Autorité belge de la Concurrence (ABC) ne voyait pas non plus d'inconvénient à la reprise de Mobile Vikings par Proximus.

En dispensant le nouvel opérateur de participer aux enchères et en accordant une réduction de centaines de millions d'euros, la ministre s'expose au réel danger que des procédures soient lancées en conséquence. Nous ne pouvons pas nous permettre de laisser la 5G être reléguée aux oubliettes. Mon amendement n'exclut pas un quatrième opérateur et ne préjuge en rien des discussions au sein du Comité de concertation, mais il peut permettre à la Belgique de se dégager enfin de sa 27ème place au classement des pays européens les plus avancés en ce qui concerne l'état de préparation à la 5G: la 5G représente l'avenir et cet avenir est à présent aux mains de cet hémicycle.

gerespecteerd. Artikel 52 van het EECC is nog niet omgezet in Belgische wetgeving. Hoe dat komt, weet ik niet en u kunt mij straks misschien zeggen wanneer dat gebeurt.

Wat doe ik? Ik neem een deel van die Europese wetgeving die wij hier sowieso moeten omzetten en voeg dat in via een amendement. Ik doe niet meer dan dat. Ik neem wetgeving waarover iedereen het eens is, die stelt dat, als men spectrum wil reserveren, men moet kunnen aantonen dat er een concurrentieprobleem is. Kan men dat niet aantonen, dan heeft men effectief een probleem en dan zullen ook de mensen zich afvragen hoe een vierde speler zonder concurrentieprobleem kan. Hoe komt dat? Heeft dat te maken met vriendjespolitiek?

Wij moeten dat vermijden. Het gaat uiteraard om veel geld, maar laten we de basis hanteren dat we een vrije markt hebben, waar iedereen een level playing field heeft. Toen Proximus opstartte, moest het ook van nul beginnen. Toen Telenet opstartte, moest het ook een mobiel netwerk opbouwen. Andere spelers zijn welkom om dat ook te doen.

Als wij die mensen helpen door te zeggen dat ze niet moeten deelnemen aan de veiling, maar dat ze voor een fikse korting van honderden miljoenen euro in onze markt komen, dan bestaat de kans dat eenieder naar de rechtbank stapt om heel deze procedure nietig te laten verklaren.

Daarvoor wil ik u behoeden. Niet alleen u, mevrouw de minister, maar alle collega's, want u gaat niet stemmen vanavond. Het zijn alle collega's die zullen stemmen. Ik wil u daarvoor behoeden. Een gewaarschuwd man is er twee waard, ik zeg het tegen iedereen hier. Als er morgen of volgend jaar een procedure wordt gestart en 5G gaat terug naar de prullenmand, zeg dan niet dat we u niet hebben gewaarschuwd. Zeg ook niet dat ik hiermee het initiatief sluit om een vierde speler toe te laten in de toekomst. Dat zeg ik expliciet niet in mijn bewoordingen. Integendeel, die kan er zijn, maar we moeten wel de regels volgen, namelijk: een marktonderzoek, aantonen dat er een concurrentieprobleem is, een proportionele oplossing en ook de bekendmaking aan de verschillende spelers.

Zeg ook niet dat ik een voorafname doe op wat er zal worden besproken op het Overlegcomité. Neen, op het Overlegcomité mag u van mij nog altijd spreken over een vierde of vijfde speler. Vandaar mijn vraag, geachte collega's. Wat ik hier voorstel, is eigenlijk geen *rocket science*. We nemen een deel van de Europese wetgeving dat nog niet is omgezet in Belgische wetgeving en voeren dat nu al in. We vragen daarin dat als men zou nadenken over een vierde speler, de regels worden gerespecteerd, opdat niemand naar het gerecht kan stappen en opdat we die 27ste plaats in Europa voor wat betreft 5G-*readiness* niet jarenlang aan ons heen blijven houden. Ik heb het ook gezegd in de commissie: Petra De Sutter mag niet Petra De Sputter worden. We mogen niet sputteren met 5G, dat mag niet gebeuren, we moeten er volop voor gaan. 5G is onze toekomst.

Dames en heren, die toekomst ligt vandaag toch wel voor een deel in jullie handen.

06.03 Florence Reuter (MR): Madame la présidente, la 5G est un

06.03 Florence Reuter (MR): Het

dossier capital qui fait couler beaucoup d'encre. Les discussions n'en finissent pas et il est plus que temps d'avancer. Rappelons qu'en juin 2019, la Commission européenne sommait la Belgique de trouver un accord sur l'octroi des licences 5G, sujet toujours bloqué entre le fédéral et les Régions. Il fallait donc une solution rapide, d'autant que l'engagement était pris dans l'accord de gouvernement.

Madame la ministre, je tiens donc à vous féliciter car vous n'avez pas traîné. Dès janvier dernier, le Conseil des ministres approuvait votre projet de loi et une série d'arrêtés royaux concernant la 5G, de quoi enfin ouvrir la voie à la mise aux enchères des droits en Belgique.

On sait que le sujet est particulièrement complexe dans notre pays, notamment en raison des différentes normes d'émission en vigueur qui diffèrent d'une Région à l'autre. Ce dossier a d'ailleurs été bloqué sous la précédente législature puisque les différents niveaux de pouvoir n'avaient pas pu se mettre d'accord.

Le 26 mai dernier, le Comité de concertation a abouti et a approuvé le projet permettant la mise aux enchères des licences 5G. Une première étape clé est prévue au printemps 2022.

La 5G doit ouvrir de nombreuses opportunités dans des domaines variés: santé, mobilité, environnement, énergie, agriculture, sécurité, enseignement, télétravail. La crise que nous vivons n'a fait que confirmer les besoins. Pour ces raisons économiques et sociétales, il est impératif d'avancer. Mon groupe soutient les progrès en la matière.

Il ne faut pas éluder ni minimiser l'impact de la 5G sur l'environnement, sur la santé ou la protection des données et de la vie privée. C'est pourquoi des outils ont été mis en place. La Région wallonne a chargé un groupe d'experts multidisciplinaires d'évaluer ces impacts et une plate-forme de connaissance et d'apprentissage réunissant Sciensano et le SPF Santé publique est sur le point de voir le jour.

Pour toutes ces raisons, le groupe MR soutiendra le projet de loi. Nous étions d'ailleurs à l'initiative d'un projet de résolution en la matière en 2019. Madame la ministre, nous serons à vos côtés pour mettre en place les conditions nécessaires à l'adhésion de tous tant au déploiement de la fibre optique qu'à l'introduction de la 5G, comme prévu dans l'accord de gouvernement.

06.04 Roberto D'Amico (PVDA-PTB): Madame la présidente, le projet de loi vise à fixer les montants de la redevance unique minimale pour les droits d'utilisation des radiofréquences. Le projet de loi répond également à la nécessité de procéder à une réorganisation des blocs suffisamment large de la bande à 3,6 GHz et d'autoriser leur utilisation afin de faciliter le déploiement de la 5G. Ce projet de loi est donc une étape indispensable pour préparer la mise aux enchères des licences 5G qui porteraient sur une période de vingt ans.

Au PTB, nous sommes opposés à la mise aux enchères des licences 5G car nous estimons qu'un tel réseau ne doit pas être aux mains d'entreprises privées. Le réseau 5G devrait être déployé et géré par une entreprise publique, géré dans un esprit de service public. En effet, il ne suffit pas que l'État détienne 51 % du capital d'une entreprise pour que celle-ci remplisse une mission de service

5G-dossier is van kapitaal belang en heeft al veel pennen in beweging gebracht. In juni 2019 maande de Europese Commissie België ertoe aan een akkoord over de toekenning van de 5G-licenties te bereiken. De onderhandelingen daarover tussen de federale overheid en de Gewesten waren vastgelopen. In het regeerakkoord werd het engagement aangegaan die licenties toe te kennen. In januari keurde de ministerraad een wetsontwerp en koninklijke besluiten goed om de 5G-licenties te veilen. Op 26 mei gaf het Overlegcomité groen licht voor het project. Een eerste belangrijke etappe staat voor de lente van 2022 gepland.

5G biedt heel wat opportuniteiten in verscheidene domeinen. De crisis heeft de noden nog eens bevestigd. Toch mag de impact op het milieu, de gezondheid en de bescherming van de persoonsgegevens niet onder het kleed geveegd worden. Het Waals Gewest heeft een multidisciplinair team van experts ermee belast deze impact te evalueren. Er zal een kennis- en leerplatform opgericht worden, waarvan Sciensano en de FOD Volksgezondheid deel zullen uitmaken.

De MR-fractie zal dit wetsontwerp steunen.

06.04 Roberto D'Amico (PVDA-PTB): In dit wetsontwerp zal er bepaald worden welke retributies er betaald moeten worden voor het gebruik van de radiofrequenties. Men reorganiseert ook blokken van de 3,6 GHz-band en staat toe dat die gebruikt zullen worden om het 5G-netwerk te faciliteren. Bijgevolg is dit wetsontwerp onontbeerlijk voor de veiling van de 5G-licenties voor een periode van twintig jaar.

De PVDA verzet zich tegen dit

public.

Le déploiement du réseau 5G doit être planifié et ciblé là où les besoins existent. Confier le réseau à plusieurs opérateurs privés rendrait cette planification impossible. Par contre, confier le déploiement et la gestion d'un seul réseau à une entreprise publique permettra de faire des économies d'infrastructures. Avec un seul opérateur, on évite la multiplication des antennes. Cela consommera beaucoup moins d'énergie et aura aussi pour conséquence de diminuer l'exposition aux ondes électromagnétiques. Ce serait donc moins cher, plus sain et moins énergivore.

En outre, la 5G va générer la collecte d'un volume gigantesque de données. Or, nous voyons d'ores et déjà les dérives liées à l'utilisation des données à caractère personnel pour les entreprises privées. C'est pourquoi nous estimons qu'un contrôle démocratique sur la manière dont les données sont collectées est indispensable.

Enfin, il est bien évident que les opérateurs qui achèteront la licence voudront rentabiliser leur investissement au maximum. Leur priorité sera donc la recherche du profit pour rémunérer leurs actionnaires alors qu'un service public, au contraire, pourrait utiliser les revenus générés par la 5G pour diminuer le prix de l'abonnement pour les usagers et se fixer comme objectif de garantir à tous l'accès rapide et gratuit à internet.

Vous l'aurez compris, le PTB votera contre ce projet de loi.

wetsontwerp omdat men door zulke netwerken aan privéoperators over te laten de planning in functie van de plaats van de behoeften onmogelijk maakt. Het netwerk moet in handen zijn van een overheidsbedrijf en beheerd worden in de geest van een overheidsdienst teneinde een wildgroei van antennes en een overmatig energieverbruik te voorkomen en de blootstelling aan straling te verminderen. Bovendien is er een democratische controle nodig op de verwerking van de enorme hoeveelheid gegevens die via het 5G-netwerk verzameld zullen worden. De bedrijven die de licenties zullen kopen, zullen in tegenstelling tot een overheidsbedrijf hun investering willen doen renderen door winst na te jagen. Een overheidsdienst zou zich een snelle en kostenloze toegang tot het internet tot doel kunnen stellen.

De PVDA zal dus tegen dit wetsontwerp stemmen.

06.05 Minister **Petra De Sutter**: Mevrouw de voorzitter, ik wil toch graag even repliceren op vooral de uiteenzetting van de heer Freilich. We hebben in de commissie al de kans gehad om van gedachten te wisselen over het voorgestelde amendement, waarvan ik geen voorstander was en ben. U verwijst naar een aantal elementen als rechtsonzekerheid en de financiële elementen, wat de eventuele kostprijs betreft, of wat eventuele spelers zullen betalen. Ik wil u toch even de correcte cijfers geven. Het klopt dat voor een eventuele nieuwe speler voor het gereserveerde spectrum 92 miljoen euro geldt. U hebt dat cijfer aangehaald en dat klopt, maar u vergeet te zeggen dat ook de bestaande operatoren 73 miljoen euro vrijstelling zullen kunnen krijgen en dat 60 % van de overblijvende opbrengst geveild wordt aan gelijke voorwaarden tussen alle spelers. Dat is eigenlijk de waarheid. Over dat miljard tot anderhalf miljard waarover u sprak, moet u mij toch eens vertellen waar dat cijfer vandaan komt.

Wat betreft de juridische voorwaarden waaraan moet worden voldaan, heeft het BIPT in zijn studie gezegd dat er geen toegangsprobleem is tot de mobiele markt. Een nieuwe, mobiele, virtuele netwerkoperator kan opstarten zonder barrière. Dat is niet hetzelfde als zeggen dat er al dan niet een concurrentieprobleem zou zijn. Dat klopt helemaal niet. We weten dat in België de telecomprijzen, en ook de kwaliteit, bij de hoogste zijn in Europa. Uit de studie die op vraag van het Overlegcomité werd besteld en die werd uitgevoerd door Axon Partners, blijkt heel duidelijk dat een eventuele nieuwe operator tot een prijsdaling zal leiden, wat natuurlijk in het voordeel van de consument is. U hebt de verschillende rapporten vernoemd, maar u bent wel dat van *Test Aankoop* vergeten, dat toch wel de kaart van de

06.05 **Petra De Sutter**, ministre: M. Freilich argue de l'insécurité juridique et de quelques éléments financiers, tels que le coût de revient. Il est exact que pour un spectre réservé, un nouvel acteur bénéficie d'une dérogation de paiement de la redevance unique pour un montant de 92 millions d'euros, mais M. Freilich omet d'ajouter qu'une même dérogation est accordée aux opérateurs existants pour un montant de 73 millions d'euros. De plus, 60 % des recettes restantes sont mises aux enchères entre tous les acteurs. J'ignore, qui plus est, d'où vient ce montant d'un milliard et demi d'euros.

Les tarifs télécoms belges sont parmi les plus élevés d'Europe. Il ressort d'une étude d'Axon Partners, réalisée à la demande du Comité de concertation, que l'arrivée d'un nouvel opérateur ferait baisser les prix. Test Achats aussi – que M. Freilich a oublié de

consument heeft getrokken. Ik heb het al eerder gezegd: in alle bijkomende studies die werden besteld, werd naar verschillende vormen van impact gekeken. De impactanalyses gaan over verschillende domeinen. Als de prijs een belangrijk domein is, staat buiten discussie dat een eventuele vierde speler wel degelijk de prijs naar beneden zal halen, wat ingevolge toenemende concurrentie zal gebeuren.

Tot slot, u hebt ook over het argument van de rechtsonzekerheid gesproken. De omzetting van de Europese code, dus artikel 52 waarnaar u verwijst, is gepland om na het reces in het Parlement te worden ingediend. Wij zijn er dus volop mee bezig.

Het juridische advies dat het BIPT heeft ingenomen, stelt bovendien duidelijk dat er geen probleem zal zijn voor de Europese Commissie. Integendeel, zoals wij in de commissie hebben besproken, was er in 2017 bij de publieksbevraging sprake van spectrumreservering voor de bestaande operatoren. Pas toen uit die bevraging bleek dat er mogelijk marktinteresse kon zijn voor een eventuele vierde speler, is voor de vierde speler de spectrumreservering toegevoegd, net om een gelijk speelveld te creëren voor alle operatoren. Dat is een betere weergave van de realiteit. Dat wou ik toch nog even specificeren in antwoord op uw uiteenzetting.

Ik herhaal dat het amendement voor mij wel degelijk een voorafname is op het Overlegcomité, waarbij Vlaanderen zelf heeft gevraagd de rechtsonzekerheid te onderzoeken.

Het klopt dat Benjamin Dalle namens de Vlaamse regering dat heeft opgeworpen. Dat is ook de reden waarom wij met de wet naar het Parlement komen en het koninklijk besluit naar de Raad van State sturen, om het te toetsen aan dat artikel 52, teneinde de mogelijke rechtsonzekerheid uit te sluiten en met die zekerheid terug te keren naar het Overlegcomité.

Zoals ik u in de commissie ook heb opgemerkt, is het niet correct om via een federaal amendement op de wet de discussie met de Gemeenschappen kort te sluiten en geen rekening te houden met de argumenten van de verschillende Gemeenschappen en de vaststelling van de Raad van State, om het debat daar voort te zetten.

Mevrouw de voorzitter, wij hebben de argumenten in de commissie uitgewisseld. Ik zal mijn antwoord daarbij houden.

06.06 Michael Freilich (N-VA): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, ik heb niet gesproken over prijzen. U doet dat wel. De Belgische telecommarkt is volgens *Test Aankoop* veel duurder dan andere landen. Dat klopt maar deels. U mag immers niet vergeten dat de prijzen sinds 2014 met 63 % zijn gedaald.

Wat ik wel wil meegeven, is dat een all-intelecomabonnement met onbeperkt bellen en onbeperkte data of 20 GB data vandaag 29,90 euro kost bij Base. In Frankrijk kost een dergelijk abonnement 13 of 14 euro. Die prijs zullen wij nooit bereiken.

Axon stelt ook een maximumprijzdaling van 13 % te verwachten. Die 30 euro zal dan 27 of 26,50 euro worden. Daartegenover krijgen wij wel meer consumptie van energie. Dat is immers het mooie aan 5G.

mentionner – joue entièrement la carte du consommateur. Des études d'incidence réalisées dans différents domaines ont également démontré l'importance du prix.

Nous avons l'intention de déposer le projet de transposition de la directive européenne, en ce compris l'article 52 précité, au Parlement après les vacances d'été. Selon l'avis juridique de l'IBPT, la Commission européenne n'y verra aucun problème. Lors de la consultation publique de 2017, il était question d'une réservation de spectre pour les opérateurs existants. Ce n'est que lorsqu'il en est ressorti qu'il existait un intérêt potentiel sur le marché que la réservation de spectre a été ajoutée pour un éventuel quatrième acteur, afin de créer des règles du jeu équitables pour l'ensemble des opérateurs.

L'amendement présenté préjuge bel et bien des discussions au Comité de concertation, alors que la Flandre a elle-même demandé d'étudier l'aspect de l'insécurité juridique. Raison pour laquelle nous soumettons uniquement ce projet de loi au Parlement et enverrons les arrêtés royaux au Conseil d'État en vue de leur contrôle au regard de l'article 52. En adoptant l'amendement, nous court-circuiterions la discussion avec les Communautés, ce qui ne serait pas correct.

06.06 Michael Freilich (N-VA): Selon Test Achats, le marché belge des télécommunications est beaucoup plus cher que dans les autres pays. Cela n'est toutefois que partiellement vrai, sachant que les prix ont baissé de 63 % depuis 2014. Un abonnement tout compris coûte actuellement 30 euros chez BASE et pourrait, selon Axon, baisser d'un maximum de 13 % jusqu'à 26,5 euros.

L'arrivée d'un quatrième opérateur

Er kan tot 27 % worden bespaard met 5G als het netwerk hetzelfde is.

Axon stelt wel dat, als er een vierde speler komt, alle voordelen op het vlak van energie teniet zullen worden gedaan. Hetzelfde probleem zal er zijn met de straling. Zeker Brussel is streng op de straling. Met een vierde speler stijgt de straling.

Als wij alle genoemde elementen in beschouwing nemen, namelijk meer energie, meer straling en een prijsdaling van 30 euro naar ongeveer 26,50 euro en de juridische onzekerheid, dan ben ik de mening toegedaan dat wij er twee keer over moeten nadenken.

U verklaart ook dat het oneerlijk is om nu via een amendement uit te sluiten dat de regering nadien in het Overlegcomité daarover nog kan spreken. U bedoelt dus eigenlijk dat de Europese regels niet moeten worden gevolgd. Ik vraag immers de loutere toepassing van de Europese regels. U wil mij duidelijk aangeven dat voor u reservatie alleen kan als duidelijk is aangetoond dat er een probleem van concurrentie is op de markt en dat *Test Aankoop* niet de bevoegde instantie is om dat te beoordelen.

Andere redenen waarom onze prijzen enigszins duurder zijn, zijn bijvoorbeeld omdat wij in dit land een strengere stralingsnorm hebben dan de andere, wat betekent dat er meer antennes nodig zijn, omdat er taksen op pylonen en gsm-masten zijn, wat in andere landen niet het geval is of omdat er een kleinere markt is.

Ik hoor u vandaag dus eigenlijk verklaren dat wij een reservatie voor een spectrum kunnen doen, ook als niet bewezen is dat er een concurrentieprobleem is. In dat geval zitten wij immers met een probleem.

Indien u neen zegt en stelt dat ik mij geen zorgen moet maken en dat de regering dat enkel zal doen als zij de regels van Europa volgt, namelijk aantonen dat er een probleem is, waarom heeft Axon dan de opdracht niet gekregen om een echte en correcte marktstudie uit te voeren naar de competitiviteit in dit land? Waarom hebt u niet als eerste, toen u minister werd, gevraagd naar een echt onderzoek, dat wij ook kunnen staven voor de Europese Commissie?

Dat is immers niet zo eenvoudig. U kan niet stellen dat *Test Aankoop* beweert dat de prijzen hoger zijn. Dat is niet voldoende.

Ik heb in de Executive Summary van het BIPT van april 2021 gelezen dat er op het vaste netwerk mogelijk wel een probleem is. Er is een duopolie, Proximus voor het hele land, enerzijds, en Telenet in Vlaanderen en Voo in Wallonië, anderzijds. Voor vaste lijnen zitten wij dus mogelijk met een probleem volgens het BIPT. Er is evenwel geen probleem voor de mobiele lijnen.

Daarom stel ik de vraag waarom er geen onderzoek wordt gevoerd. Hoe lang zou zo'n onderzoek duren? Waarom hebt u dat niet direct aangevraagd? Toen u in de Kamer kwam en zei dat u dat wilde doen, vroeg ik u namelijk al wat de situatie was van ons land tegenover andere landen. De prijs is immers één zaak, maar als men bekijkt hoeveel een Belgisch huishouden spendeert aan telecommunicatie, dan zit men aan 2,1 % van het totale huishoudbudget. Dat bedraagt gemiddeld 2,4 % in Europa, dus wij zitten lager. Er zijn inderdaad

comporte néanmoins aussi quelques inconvénients. Un réseau 5G permettrait de réduire la consommation d'énergie de 27 %, mais un opérateur additionnel réduirait ces économies d'énergie à néant et le rayonnement augmenterait également.

Indépendamment de la question de la sécurité juridique, ces avantages et inconvénients doivent être mûrement comparés.

La ministre affirme que mon amendement exclurait toute possibilité de revenir ensuite sur la question en Comité de concertation, mais ne devons-nous pas respecter les règles européennes? C'est, du reste, ma seule exigence. La ministre peut-elle confirmer que la réservation du spectre ne sera possible que s'il est clairement avéré qu'il existe un problème de concurrence sur le marché? Pourquoi Axon ne peut-il pas réaliser une véritable étude de marché, afin que de solides arguments puissent étayer les thèses défendues?

Selon l'IBPT, s'il pourrait éventuellement y avoir un problème de concurrence avec le duopole sur le réseau fixe, il n'en va pas de même pour le réseau mobile.

Il faut aussi comparer la situation en Belgique avec celle d'autres pays. En effet, si les prix sont plus élevés en Belgique, c'est notamment parce que les normes en matière de rayonnement sont plus sévères et qu'il faut, dès lors, installer davantage d'antennes. De plus, alors que la moyenne européenne est de 2,4 %, les ménages belges consacrent à peine 2,1 % de leur budget aux télécommunications. Il est vrai que dans certains pays, les abonnements sont moins chers en chiffres absolus, mais les revenus y sont nettement inférieurs. La qualité du réseau influe aussi sur les prix.

Compte tenu de ces différents

landen als Roemenië waar men een all-inabonnement kan krijgen voor 15 euro, maar het salaris is daar veel lager dan hier.

Wij moeten al die elementen mee in ogenschouw nemen, ook de kwaliteit van het netwerk, vandaar mijn vraag waarom er geen rapport komt. Waarop baseert men zich nu om mogelijk naar een spectrumreservatie te gaan? Dat is uiterst belangrijk voor mij en voor iedereen die in de markt wil meespelen.

éléments, nous estimons, par conséquent, que les arguments en faveur d'une organisation de la réservation du spectre dès à présent sont insuffisants et que notre amendement est justifié.

Wij denken dus nog altijd dat het amendement wel degelijk nut heeft.

La **présidente**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles **Bespreking van de artikelen**

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2021/4)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2021/4)**

Le projet de loi compte 2 articles.
Het wetsontwerp telt 2 artikelen.

* * * * *

Amendement déposé:
Ingediend amendement:

Art. 2

• 2 - *Michael Freilich (2021/5)*

* * * * *

Besluit van de artikelsgewijze bespreking:
Conclusion de la discussion des articles:

Réservés: l'amendement et l'article 2.
Aangehouden: het amendement en artikel 2.

Aangenomen artikel: het artikel 1.
Article adopté: l'article 1.

* * * * *

La discussion des articles est close. Le vote sur l'amendement et l'article réservés ainsi que sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het aangehouden amendement, het aangehouden artikel en het geheel zal later plaatsvinden.

07 Nominations – Procédure **07 Benoemingen – Procedure**

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 16 juin 2021, je vous propose de prolonger jusqu'à nouvel ordre la nomination d'un membre francophone et d'un membre néerlandophone du Centre de connaissances de l'Autorité de protection des données (n° 2039/1).

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 16 juni 2021 stel ik u voor de benoeming van een Franstalig lid en een Nederlandstalig lid van het Kenniscentrum van de

Gegevensbeschermingsautoriteit (nr. 2039/1) tot nader order te verlengen.

Pas d'observation? (*Non*)
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)
Aldus wordt besloten.

08 Conseil d'État – Présentation d'un conseiller d'État néerlandophone

08 Raad van State – Voordracht van een Nederlandstalige staatsraad

La liste de trois candidats présentés par le Conseil d'État pour une place de conseiller d'État néerlandophone, vous a été communiquée au cours de la séance plénière du 3 juin 2021.

De lijst met drie kandidaten voorgedragen door de Raad van State, voor een ambt van Nederlandstalige staatsraad, werd u tijdens de plenaire vergadering van 3 juni 2021 meegedeeld.

La présentation n'étant pas unanime, la Chambre peut, conformément à l'article 70, § 1er, alinéa 8, des lois sur le Conseil d'État coordonnées le 12 janvier 1973, et dans un délai ne pouvant dépasser trente jours à compter de la réception de la communication de cette présentation, soit confirmer la liste présentée par le Conseil d'État, soit présenter une autre liste de trois noms formellement motivée.

Aangezien de voordracht niet unaniem is, kan de Kamer, overeenkomstig artikel 70, § 1, achtste lid, van de wetten op de Raad van State gecoördineerd op 12 januari 1973, binnen een termijn van ten hoogste dertig dagen vanaf de ontvangst van de mededeling van deze voordracht, hetzij de door de Raad van State voorgedragen lijst bevestigen, hetzij een tweede uitdrukkelijk gemotiveerde lijst met drie namen voordragen.

Le délai dont dispose la Chambre pour présenter une autre liste ou pour confirmer la liste expire le 25 juin 2021.

De termijn waarover de Kamer beschikt om een andere lijst voor te dragen of om de lijst te bevestigen, verstrijkt op 25 juni 2021.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 16 juin 2021, je vous propose de confirmer la liste présentée par le Conseil d'État.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 16 juni 2021, stel ik u voor de door de Raad van State voorgedragen lijst te bevestigen.

Pas d'observation? (*Non*)
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)
Aldus wordt besloten.

09 Naturalisations – Scrutin

09 Naturalisaties – Geheime stemming

La Chambre doit procéder au scrutin sur les naturalisations, n°s 2058/1 et 2.

De Kamer dient over te gaan tot de geheime stemming over de naturalisaties, nrs 2058/1 en 2.

Je vous propose de procéder à ce scrutin secret au cours de la séance plénière du jeudi 1er juillet 2021.

Ik stel u voor over te gaan tot deze geheime stemming tijdens de plenaire vergadering van 1 juli 2021.

Étant donné la difficulté d'organiser un scrutin secret dans l'hémicycle, je vous propose de suivre la procédure suivante:

- Les membres peuvent voter dès le vendredi 18 juin 2021 jusqu'au jeudi 1er juillet 2021 à 16 h 00. Les documents parlementaires sont à leur disposition au Secrétariat général.

Gelet op de moeilijkheid om een geheime stemming te organiseren in het halfrond, stel ik u voor de volgende procedure te hanteren:

- De leden kunnen stemmen vanaf vrijdag 18 juni 2021 tot donderdag 1 juli 2021 om 16.00 uur. De

parlementaire stukken liggen ter beschikking in het Secretariaat-generaal.

Je rappelle que:

- Seuls les membres peuvent participer au vote.
 - La proposition de lois de naturalisation ne peut pas être signée et doit être déposée dans l'urne.
 - Le membre qui n'entend pas accorder la naturalisation à un demandeur, biffera le nom de l'intéressé sur la liste qui lui a été remise.
 - L'urne contenant les bulletins de vote sera ouverte au cours de la séance plénière du jeudi 1er juillet 2021.
- Ik herinner eraan dat:
- Enkel de leden aan de stemming deelnemen.
 - Het voorstel van naturalisatiewetten niet mag worden ondertekend en moet in de stembus worden gedeponneerd.
 - Wanneer een lid gekant is tegen de naturalisatie van een aanvrager hij de naam van de belanghebbende schrapte op de lijst die hem werd bezorgd.
 - De urne met de stembiljetten wordt geopend tijdens de plenaire vergadering van donderdag 1 juli 2021.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

10 Renvoi de propositions à une autre commission

10 Verzending van voorstellen naar een andere commissie

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents, je vous propose de renvoyer la proposition de loi suivante à la commission des Affaires sociales, de l'Emploi et des Pensions:

- la proposition de loi (M. Daniel Bacquelaine, Mmes Caroline Taquin et Florence Reuter, MM. Christophe Bombled, Vincent Scourneau et Michel De Maegd, Mme Nathalie Gilson et M. Benoît Piedboeuf) relative à la reconnaissance de la pénibilité des fonctions et des activités professionnelles exercées dans le secteur des soins pour les conditions d'accès à la pension anticipée et pour le calcul du montant de la pension, n° 1634/1.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters stel ik u voor het volgende wetsvoorstel te verzenden naar de commissie voor Sociale Zaken, Werk en Pensioenen:

- het wetsvoorstel (de heer Daniel Bacquelaine, de dames Caroline Taquin en Florence Reuter, de heren Christophe Bombled, Vincent Scourneau en Michel De Maegd, mevrouw Nathalie Gilson en de heer Benoît Piedboeuf) met betrekking tot de erkenning van de zwaarte van de functies en beroepsactiviteiten uitgeoefend in de zorgsector voor de toegangsvoorwaarden tot het vervroegd pensioen en de berekening van het pensioenbedrag, nr. 1634/1.

Cette proposition de loi avait été précédemment renvoyée à la commission de la Santé et de l'Égalité des chances.

Dit wetsvoorstel werd eerder verzonden naar de commissie voor Gezondheid en Gelijke Kansen.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents, je vous propose également de renvoyer la proposition de loi suivante à la commission de l'Intérieur, de la Sécurité, de la Migration et des Matières administratives:

- la proposition de loi (MM. Denis Ducarme et Philippe Pivin et Mme Caroline Taquin) modifiant la loi du 29 juillet 1934 interdisant les milices privées, afin que les interdictions prévues par cette loi soient élargies pour viser les associations incitant à la haine, à la discrimination ou à la violence, et permettant leur dissolution par le pouvoir exécutif, n° 2024/1.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters stel ik u ook voor het volgende wetsvoorstel

te verzenden naar de commissie voor Binnenlandse Zaken, Veiligheid, Migratie en Bestuurszaken:

- het wetsvoorstel (de heren Denis Ducarme en Philippe Pivin en mevrouw Caroline Taquin) tot wijziging van de wet van 29 juli 1934 waarbij de private milities verboden worden, teneinde het in die wet vervatte verbod uit te breiden tot de verenigingen die aanzetten tot haat, discriminatie of geweld, en teneinde de ontbinding van die verenigingen door de uitvoerende macht mogelijk te maken, nr. 2024/1.

Cette proposition de loi avait été précédemment renvoyée à la commission de la Justice.

Dit wetsvoorstel werd eerder verzonden naar de commissie voor Justitie.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

Interpellaties

Interpellations

[11] Samengevoegde interpellaties van

- Frieda Gijbels tot Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken en Volksgezondheid) over "Het vrijgeven van ziekenhuisgegevens door Sciensano" (55000145I)
- Sofie Merckx tot Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken en Volksgezondheid) over "Het niet meedelen van de ziekenhuissurveillancegegevens aan de bijzondere commissie COVID-19" (55000147I)
- Dominiek Snelpe tot Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken en Volksgezondheid) over "Het belemmeren van de opdracht van de bijzondere commissie COVID-19 door Sciensano" (55000148I)

[11] Interpellations jointes de

- Frieda Gijbels à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales et Santé publique) sur "La divulgation des données hospitalières par Sciensano" (55000145I)
- Sofie Merckx à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales et Santé publique) sur "La non-communication des données de surveillance hospitalière à la commission spéciale Covid-19" (55000147I)
- Dominiek Snelpe à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales et Santé publique) sur "La mission de la commission spéciale Covid-19 entravée par Sciensano" (55000148I)

[11.01] **Frieda Gijbels** (N-VA): Mijnheer de minister, in juli 2020 bracht Sciensano een studie uit met betrekking tot de ligduur en de mortaliteit ten gevolge van COVID-19 in verschillende ziekenhuizen. Er werden gemiddelden en risicofactoren gepresenteerd. Het was een mooie studie, waaruit onder andere bleek dat de meeste patiënten acht dagen in het ziekenhuis verbleven en dat de kans op overlijden na een ziekenhuisopname 21 % was. De grootste risicofactor bleek de leeftijd te zijn.

Het lijkt dan ook niet meer dan logisch dat een volksvertegenwoordiger graag meer inzicht wil krijgen in die studie om te weten of er alleen persoonsgerelateerde risicofactoren waren of niet, of de organisatie of de locatie van een ziekenhuis misschien ook een rol kon spelen. Had de epidemie op bepaalde plaatsen misschien extra hevig gewoed en wat was het gevolg daarvan voor de ziekenhuizen? Hadden bepaalde aanpakken meer succes dan andere? Om dat te kunnen inschatten, zijn er nu eenmaal meer details nodig. Er moet een beeld zijn over de spreiding van de gegevens: hoe groot waren de verschillen tussen de ziekenhuizen? Dat zijn belangrijke cijfers, waar belangrijke informatie uit te puren valt. Het was mijn taak als Parlements lid om die cijfers in de zomer van 2020 op te vragen.

[11.01] **Frieda Gijbels** (N-VA): Il est ressorti d'une étude de Sciensano de juillet 2020 que la plupart des malades du coronavirus ayant séjourné à l'hôpital y étaient restés huit jours et que les chances de décès après une admission s'élevaient à 21 %, le principal facteur de risque étant l'âge.

En tant que députée, je souhaite bien sûr obtenir plus de détails, notamment pour savoir si l'organisation ou la localisation d'un hôpital a joué un rôle. Certains traitements ont-ils été plus efficaces et certains hôpitaux ont-ils été particulièrement touchés dans des régions où la pandémie faisait rage plus qu'ailleurs? Quelle a été l'importance de ces écarts

De vraag om details te krijgen per ziekenhuis stel ik ondertussen al bijna een jaar. Telkens opnieuw stel ik dezelfde vragen, telkens opnieuw wordt een antwoord geweigerd, zowel door de regering als door Sciensano. Ik was niet de enige die de cijfers belangrijk vond. Ook het Belgisch Raadgevend Comité voor Bio-ethiek en bijvoorbeeld de Vlaamse Vereniging voor Hoofddartsen, die wij in het kader van de bijzondere commissie belast met het onderzoek naar de aanpak van de COVID-19-epidemie door België hebben gehoord, vonden het belangrijk dat dergelijke cijfers openbaar worden gemaakt. Uiteraard sluit dat uitleg en duiding door Sciensano niet uit, integendeel.

Mijnheer de minister, de cijfers zijn belangrijk. Zij kunnen ons veel leren. Het is onaanvaardbaar dat er bronnen van informatie zijn waar wij geen beroep op doen. Het is een nieuwe infectie, die in elk ziekenhuis met man en macht werd en wordt bestreden. De overheid is het aan de ziekenhuizen en de zorgverstrekkers verplicht om alles uit de kast te halen om hen bij te staan. De cijfers zijn belangrijk omdat er inderdaad verschillen naar boven zullen komen, verschillen die onderzocht moeten worden. Dat mag geen taboe zijn. Het is mij niet te doen om ziekenhuizen of zorgverstrekkers met de vinger te wijzen. Iedereen, elke zorgverstrekker, heeft zijn uiterste best gedaan in de pandemie. Daar twijfel ik niet aan en ik denk dat niemand daaraan twijfelt.

Het is dan ook onaanvaardbaar dat ziekenhuizen niet werden geholpen door hun cijfers aan te reiken waarmee ze zich konden positioneren ten opzichte van andere. Die cijfers zouden aansporen om te zoeken naar verbetering of hulp: een andere beademingstechniek, een andere positionering van de patiënt, dosering van medicatie, supplementen, de organisatie van diensten. Maar neen, elk ziekenhuis moest het zelf uitvinden.

Sciensano vindt het niet raadzaam om die informatie te delen. Blijkbaar is Sciensano ervan overtuigd dat de zij zelf daartoe kan beslissen. Het zou hiertoe ook gesteund worden door uw overheidsdienst. Daarbij negeert zij het advies van de Commissie voor de Toegang tot Bestuursdocumenten, die wij hebben geraadpleegd en die aangeeft dat het van belang is dat er transparantie bestaat over die gegevens.

De argumenten van Sciensano om de cijfers te weigeren, houden weinig steek. De instelling vindt dat het te moeilijk is om de cijfers te interpreteren, dat de context nog ontbreekt. Ze is bang voor misbruik en paniek en veronderstelt zelfs dat een openbaarmaking van de gegevens de ziekenhuizen zou beletten om nog correct te rapporteren. Ik vind dat hele vreemde argumenten.

Ik citeer uit het advies van de Commissie voor de Toegang tot en het Hergebruik van Bestuursdocumenten: "Het feit dat Sciensano zelf in staat blijkt conclusies uit de betrokken gegevens te halen, verhindert niet dat ook andere personen deze conclusies kunnen trekken, zonder dat er noodzakelijk sprake is van misvatting." Ik vind dat een schitterende formulering, daar is geen speld tussen te krijgen. Verder stelt de commissie: "Wat het openbaar belang van de openbaarheid betreft, dat moet worden afgewogen met de veiligheid van de bevolking, kan de Commissie niet anders dan vaststellen dat er wel degelijk een zwaarwegend openbaar belang gediend is met de openbaarmaking. In tijden waarin de bevolking op ernstige wijze wordt

entre hôpitaux?

Cela fait déjà presque un an entre-temps que je demande des statistiques par hôpital, mais Sciensano et le gouvernement refusent de me donner ces chiffres. Le Comité de Bioéthique ainsi que l'association des médecins-chefs hospitaliers ont estimé, eux-aussi, qu'il était important de rendre de telles statistiques publiques, ce qui n'exclut bien sûr pas que Sciensano les accompagne des commentaires nécessaires.

Ces chiffres sont importants. Ne faut-il pas éviter en effet que les différences éventuelles constituent un tabou? Personne ne pense à pointer du doigt certains hôpitaux ou certains dispensateurs de soins.

Ne pas donner aux hôpitaux la possibilité de se positionner et de s'améliorer en comparant leurs chiffres à ceux d'autres établissements est une attitude irresponsable. Sciensano estime qu'il peut décider lui-même de dénier cette possibilité aux hôpitaux. Cette conception est soutenue par le service public du ministre. L'avis de la Commission d'accès aux documents administratifs (CADA) est ainsi outrepassé. Les arguments avancés par Sciensano sont inconsistants. Les chiffres seraient très difficiles à interpréter, pourraient donner lieu à des abus ou semer la panique et pourraient inciter les hôpitaux à ne plus présenter des rapports corrects. L'avis de la CADA balaie néanmoins ces arguments. D'autres sont en mesure d'interpréter correctement des chiffres et la publicité des chiffres sert indubitablement l'intérêt public.

Dans ce contexte, il est inadmissible que plus d'un an après l'éclatement de la pandémie, le Parlement ne dispose toujours pas d'informations sur les différences entre les hôpitaux. Il est intolérable que Sciensano se place au-

getroffen door het COVID-19-virus is het essentieel dat zij voldoende informatie krijgt."

Mijnheer de minister, we weten nog niet alles en er is zeker nog veel onderzoek nodig om alles in zijn juiste verhouding en context te kunnen beoordelen, maar het is onaanvaardbaar dat het Parlement nu, in dit stadium, na meer dan een jaar, nog steeds niet geïnformeerd werd over de verschillen tussen ziekenhuizen. Het is onaanvaardbaar dat een overheidsinstelling als Sciensano zich verheven waant boven de parlementaire controle, het maatschappelijke draagvlak en het in de Grondwet verankerde fundamentele recht van toegang tot bestuursdocumenten. Het is onaanvaardbaar dat Sciensano burgers en samenleving op die manier minacht.

Deze cijfers zijn belangrijk omdat het de opdracht is van de bijzondere commissie COVID-19 om de aanpak van deze crisis te onderzoeken, te bekijken wat misging en waar het beter moet. Dat is onze verantwoordelijkheid, meer zelfs het is onze verdomde plicht. Wij moeten aanbevelingen schrijven, maar we krijgen geen inzicht in hoe de zaken gelopen zijn. Hoe kunnen wij nu beoordelen of de diensten overal voldoende zijn uitgerust, of de intensieve zorg in bepaalde ziekenhuizen verder moeten worden ondersteund, of de organisatie goed zat of beter kan?

Deze cijfers zijn belangrijk voor het vertrouwen van de burger in de overheid en in de aanpak van de crisis. Mijnheer de minister, door cijfers niet te willen meedelen, zoals Sciensano doet, creëert men pas wantrouwen. Cijfers kunnen perfect geduid en geïnterpreteerd worden. Men mag de burger niet voor dom verslijten. Dat is hét recept om mensen te doen afhaken, hét recept ook voor complottheorieën.

Deze cijfers zijn belangrijk omdat ze onderdeel zijn van een transparante, hedendaagse overheid. In Duitsland is het de Rekenkamer die fraude bij ziekenhuizen op het spoor kwam. De Duitse tegenhanger van Sciensano, het Robert Koch-Institut, had reeds melding gemaakt van vermoedens van fraude. Groot is dan ook het contrast dan met dit land, waar zelfs op expliciete vraag van het Parlement cijfers worden geweigerd, waar overheidsinstellingen beslissen welke gegevens gedeeld worden en welke niet.

Deze cijfers zijn belangrijk omdat de vergoedingen van de ziekenhuizen erop gebaseerd zijn. Mijnheer de minister, ziekenhuizen worden vergoed per ligdag van een covidpatiënt op intensieve zorg, met beademing of ECMO. Wij moeten kunnen controleren of ons belastinggeld terecht en goed wordt besteed.

Deze cijfers zijn belangrijk omdat het regeringsbeleid erop gebaseerd is, omdat onze samenleving erop moet kunnen vertrouwen dat die rapportering goed zit en dat alles in het werk wordt gesteld om de aanpak van deze crisis te optimaliseren. Die cijfers moeten gegarandeerd juist zijn, en dat moet kunnen worden gecontroleerd door het Parlement. Dat is gewoonweg de basis van de democratie.

Het is het minste dat de overheid aan de bevolking is verschuldigd. Reeds maanden wordt van burgers burgerzin verwacht, worden er enorme inspanningen en aanpassingen gevraagd. Er worden offers gebracht op economisch en op sociaal vlak, waarvan de effecten nog

dessus du contrôle parlementaire, de l'adhésion sociétale et du droit fondamental d'accès aux documents administratifs ancré dans la Constitution.

La commission spéciale covid doit examiner la gestion de la crise. Nous devons rédiger des recommandations, mais n'avons pas de vue intégrale sur la façon dont les choses se sont déroulées. Les statistiques sont importantes pour la confiance de la population dans l'autorité publique. La rétention de chiffres crée par contre de la méfiance et alimente toutes sortes de théories du complot. Où va notre pays si un service public détermine de façon autonome quels chiffres peuvent être communiqués ou non? Les hôpitaux reçoivent une indemnité par journée d'hospitalisation et par traitement d'un patient covid. Nous devons pouvoir apprécier si notre argent public est utilisé à bon escient. Nous devons avoir l'assurance que le reporting se fait correctement est qu'une gestion optimale repose sur celui-ci.

Le gouvernement nous demande à tous dans cette crise énormément de civisme. Sa déclaration du gouvernement invoque sans cesse la nouvelle culture politique. Il faut dans ce cas aussi qu'il prenne la population au sérieux en rendant sur-le-champ ces chiffres publics.

Le ministre dispose-t-il des chiffres d'admissions et de décès par hôpital? A-t-il demandé à Sciensano que ces chiffres ne soient pas divulgués? Qu'entreprendra-t-il pour rendre ces chiffres publics et quand le fera-t-il? Incitera-t-il dorénavant les services qui sont sous son autorité à faire preuve d'un maximum de transparence? Est-il prêt ce faisant à placer la santé publique au-dessus de l'ancienne culture politique?

heel lang zullen nazinderen. Maar met een overheid die dezelfde bevolking niet ernstig neemt, die denkt dat de bevolking of het Parlement niet bekwaam zijn om cijfers in hun context te zien, is het een groot wonder dat er überhaupt nog sprake is van enige burgerzin.

Mijnheer de minister, de cijfers zijn belangrijk en ik denk dat u dat beaamt. Bij de regeringsverklaring had men alleszins de mond vol van een nieuwe politieke cultuur en openheid.

Mijn vragen aan u zijn dus heel eenvoudig.

Hebt u de cijfers van de ziekenhuisopnames en overlijdens ten gevolge van COVID-19 per ziekenhuis? Waarom mogen die cijfers niet openbaar worden gemaakt? Hebt u daar opdracht toe gegeven? Wist u van de weigering van Sciensano? Wat zult u doen om de cijfers publiek te maken en wanneer zullen wij ze krijgen? Zult u voortaan de onder uw bevoegdheid ressorterende diensten, waaronder met name Sciensano en het FAGG, tot maximale transparantie aanmanen? Zult u zich daarvoor garant stellen? Tot slot, zult u ervoor zorgen dat de volksgezondheid eindelijk prioriteit krijgt op de oude politieke cultuur?

11.02 Sofie Merckx (PVDA-PTB): Monsieur le ministre, on dénombre actuellement plus de 25 000 morts du covid dans notre pays et une partie de ces morts aurait pu être évitée. Il est du devoir du Parlement mais aussi du gouvernement de tirer toutes les leçons de cette crise. Jusqu'ici, cela n'a pas été le cas. Pour tirer toutes les leçons de cette crise, notamment toutes les leçons scientifiques, il est très important d'avoir aujourd'hui ce qu'on appelle de l'*open data*.

Au sein de la commission covid, nous avons parlé de ce problème qui s'est posé depuis le début avec Sciensano.

Lorsque Emmanuel André est venu témoigner, il nous a parlé de ce problème et il a expliqué ceci:

"Il est vrai qu'il a fallu exercer des pressions extrêmement importantes, y compris parfois en passant par les canaux médiatiques, pour obtenir les données recueillies par Sciensano. Pourquoi cet accès transparent était-il nécessaire? Premièrement, il s'agissait de permettre à des personnes extérieures à Sciensano et pourvues de compétences au moins égales à celles des épidémiologistes - des professeurs d'université peuvent en effet jouir d'une réputation mondiale - de se livrer à des analyses susceptibles d'anticiper et de se projeter dans l'avenir, cette capacité qui est tellement importante en gestion de crise car l'absence d'informations ne permettait pas d'accomplir ce travail."

Quand le virus était nouveau, il y avait énormément d'inconnues à son sujet. C'est encore le cas aujourd'hui. Le fait de disposer d'*open data*, de données que tout le monde peut consulter, tous les experts, cela permet aux scientifiques, entre autres, de faire un travail de fond, d'émettre des recommandations et nous permet de baser par la suite nos recommandations sur les éléments scientifiques.

Tot op vandaag blijft Sciensano er dus aan vasthouden om niet alle data vrij te geven. Die houding is echt niet correct. We moeten alle nodige lessen kunnen trekken, in het belang van de volksgezondheid, om een volgende crisis beter aan te kunnen pakken en ook uit

11.02 Sofie Merckx (PVDA-PTB): Een deel van de 25.000 sterfgevallen door corona had voorkomen kunnen worden. Om lessen te trekken uit deze crisis is het belangrijk over *open data* te kunnen beschikken.

Toen we Emmanuel André hier gehoord hebben, heeft hij ons uitgelegd dat experts druk hebben moeten uitoefenen, soms via de media, om de door Sciensano verzamelde gegevens te verkrijgen. Volgens hem moet men ervoor zorgen dat onderzoekers die niet aan Sciensano verbonden zijn analyses kunnen uitvoeren waarmee ze kunnen anticiperen op nieuwe ontwikkelingen en projecties kunnen maken voor de toekomst.

Wanneer wetenschappers over *open data* kunnen beschikken, zullen zij onder meer diepgaand onderzoek kunnen verrichten en aanbevelingen kunnen formuleren voor een beter beheer van de crisis.

Sciensano refuse jusqu'à présent de communiquer la totalité des chiffres. Dans ces conditions, il est impossible de tirer l'ensemble des

respect voor de overledenen. Het achterhouden van data over ziekenhuisopnames en mortaliteit gaat in tegen de wet van openbaarheid van bestuur. De argumenten van Sciensano voor de niet-naleving van de verplichte openbaarheid van bestuur raken kant noch wal. Sciensano stelt dat de bekendmaking van de gegevens een impact zou kunnen hebben op de huidige ziekenhuisactiviteiten en zo de veiligheid van de bevolking in gevaar zou kunnen brengen.

De Commissie voor Toezicht tot Bestuursdocumenten, de CTB, werpt daartegen op dat het niet-vrijgeven van de gegevens voor heel wat meer problemen zal kunnen zorgen en risico's voor de volksgezondheid met zich meebrengt, terwijl de vrijgave van de cijfers net het draagvlak voor het beleid bij de bevolking zal vergroten. Zij besluit dat er een zwaarwegend openbaar belang gediend is met de openbaarmaking van de cijfers.

Voorts argumenteert Sciensano dat het onvolledige en onvoltooide karakter van de gegevens een bron van misvattingen zou kunnen vormen. De CTB toont evenwel aan dat het feit dat Sciensano zelf conclusies trekt uit de cijfers en die conclusies communiceert, een teken is dat die cijfers wel degelijk als afgewerkt beschouwd kunnen worden.

Nog een stelling van Sciensano is dat door vrijgave van de data de ziekenhuizen niet eerlijk zouden communiceren en foutieve data zouden willen doorgeven. Dat is toch wel echt de wereld op zijn kop. Het is belangrijk dat we zowel in tijden van crisis als in gewone tijden transparant zijn. Dat is een hoeksteen van een beleid dat erop gericht is om de volksgezondheid te verbeteren, alsook de controlefunctie van het Parlement te optimaliseren.

Zult u ervoor zorgen dat de data werkelijk vrijkomen?

enseignements pertinents de la pandémie. La rétention de données est, qui plus est, contraire à la loi sur la publicité de l'administration. Les arguments de Sciensano ne sont pas suffisamment convaincants. L'institut prétend que les chiffres pourraient impacter le fonctionnement des hôpitaux et la sécurité de la population. La Commission d'accès aux documents administratifs (CADA), en revanche, s'inscrit en faux contre ces arguments et indique que le refus de communiquer les chiffres comporte des risques beaucoup plus importants. Elle souligne, par ailleurs, que la divulgation des chiffres est précisément de nature à élargir l'adhésion de la population. La CADA souligne, en outre, que Sciensano tire lui-même la totalité des conclusions des chiffres et les partage avec tous. Cela signifie que les chiffres peuvent être considérés comme un ensemble utilisable. La crainte de voir les hôpitaux manipuler les rapports est totalement hors de propos.

La transparence est l'une des pierres angulaires de l'amélioration des soins de santé et de la garantie d'un contrôle efficace de notre démocratie. Le ministre veillera-t-il à ce que les chiffres soient publiés?

11.03 Dominiek Sneppe (VB): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, op 15 juni jongstleden zou Sciensano na lang aandringen eindelijk de ziekenhuissurveillancegegevens komen toelichten in de bijzondere commissie COVID-19. In de commissie vroegen de leden of er een verschil is tussen de verschillende ziekenhuizen in onder andere de overlijdens, de bezetting van de intensievezorgbedden en de ligduur en waarom dat al dan niet zo is. Dat werd niet gevraagd om de ziekenhuizen met de vinger te wijzen, maar wel om problemen op te helderen en de zorg voor de patiënt te verbeteren.

Tegen de gemaakte afspraken in van zowel de leden van de bijzondere commissie onderling als tussen de commissie en Sciensano besliste die overheidsinstelling om haar gevraagde surveillancegegevens niet mee te delen en dus ook niet te komen duiden in de bijzondere commissie COVID-19. Nochtans was dat de uitdrukkelijke vraag van de commissieleden. De beslissing hiertoe kwam naar eigen zeggen van de heer Léonard, directeur van Sciensano, in samenspraak met de FOD Volksgezondheid. De commissie en daarbij de volledige parlementaire democratie werd

11.03 Dominiek Sneppe (VB): Le 15 juin, Sciensano devait venir commenter, lors d'une réunion de la commission spéciale Covid, les données de la surveillance hospitalière, ainsi que cela lui avait été longuement et instamment demandé. Plusieurs membres étaient intéressés par les pratiques des hôpitaux dans plusieurs domaines et par les résultats de ces pratiques. L'objectif n'était pas de pointer les hôpitaux du doigt, mais de pouvoir sélectionner les bonnes pratiques. Mais Sciensano a décidé de ne pas partager les données et de ne pas les commenter non plus en commission. Cette décision aurait été prise par

daardoor danig geschoffeerd. Vrijwel alle partijen, oppositie en meerderheid, ook uw partij, mijnheer de minister, uitten hun ongenoegen over die gang van zaken. Een overheidsinstelling die de vraag van het Parlement naast zich neerlegt, is du jamais vu.

In plaats van de gevraagde cijfers kregen de commissieleden een reeks flauwe argumenten waarom de cijfers niet gegeven werden: de cijfers zijn niet volledig, het kan gevaarlijk zijn, er kan een verkeerde interpretatie aan worden gegeven. Dat is allemaal onzin, gelet op het feit dat we net om die reden niet alleen de cijfers, maar ook duiding van de overheidsinstelling Sciensano vroegen. De cijfers zijn essentieel om de impact van de crisis nader te onderzoeken en onze aanbevelingen te voeden. We begrijpen dan ook niet waarom die cijfers eenvoudigweg niet kunnen worden gegeven. Het is dan ook frappant dat de heer Léonard uiteindelijk in dezelfde commissie droogweg toegeeft dat de wet de wet is en dat men, als het moet, Sciensano de cijfers zal geven.

Laat het duidelijk zijn, de Federale Commissie voor de Toegang tot Bestuursdocumenten is de mening toegedaan dat die cijfers moeten worden vrijgegeven op vraag van het Parlement.

Ik citeer een passage uit het advies van de dienst Openbaarheid van Bestuur: "Wat het openbaar belang van de openbaarheid betreft dat moet worden afgedwongen met de veiligheid van de bevolking, kan de Commissie niet anders dan vaststellen dat er wel degelijk een zwaarwegend openbaar belang gediend is met de openbaarmaking. In tijden waarin de bevolking op ernstige wijze getroffen wordt door het COVID19-virus is het essentieel dat zij voldoende informatie verkrijgt. Goede relevante informatie is trouwens essentieel opdat het beleid dat de overheid voert, en de maatregelen die zij uitvaardigt, kan rekenen op een draagvlak bij de burgers, wat evenzeer essentieel is voor het zich conformeren aan dat beleid en die maatregelen."

Mijnheer de minister, laat het nu net dat draagvlak zijn dat door een gebrek aan communicatie, door een gebrek aan transparantie, over de hele covidlijn ontbrak.

Mijnheer de minister, ik heb twee vragen voor u.

Ten eerste, was u ervan op de hoogte dat Sciensano de gevraagde info niet zou meedelen?

Ten tweede, zult u alsnog de ziekenhuissurveillancegegevens opeisen en ze ter beschikking stellen van het Parlement?

11.04 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mevrouw de voorzitter, dank aan de leden van de Kamer die deze vragen stellen om daar verder over van gedachten te wisselen.

Laat mij eerst en vooral iets zeggen waarover wij het vermoedelijk grondig eens zijn, met name dat wij beleid, en zeker een gezondheidsbeleid, moeten voeren op basis van evidentie, evidencebased, zoals men zegt in het Engels. Ik ben daar een grote voorstander van. Ik meen dat wij dat ook moeten doen in deze crisis. Dat gaat dan inderdaad over data.

Vanzelfsprekend – ik meen dat dit geen discussiepunt is tussen ons –

M. Léonard, le directeur de Sciensano, en concertation avec le SPF Santé publique. Tous les partis expriment, à juste titre d'ailleurs, leur mécontentement par rapport à la décision. Qu'une institution publique fasse fi de la demande explicite du Parlement, c'est en effet du jamais vu.

Les arguments selon lesquels les chiffres sont incomplets, dangereux ou complexes ne tiennent pas la route. Ces données sont en effet essentielles pour analyser la gestion de la crise et alimenter les recommandations. En commission, M. Léonard a déclaré froidement qu'il ne communiquera les chiffres que si la loi l'y contraint. Selon la CADA, c'est le cas.

Le ministre était-il informé du refus de Sciensano de fournir les chiffres? Les exigera-t-il et les transmettra-t-il au Parlement?

11.04 **Frank Vandenbroucke**, ministre: Nous sommes tous d'accord sur le fait que la politique des soins de santé doit être étayée par des données scientifiques.

Il va de soi que la divulgation de données ayant trait à la santé doit être assortie de toutes les garanties concernant la protection de la vie privée des personnes.

moet men, als men data meedeelt die te maken hebben met de gezondheid, er ook voor zorgen dat de privacy van mensen niet geschonden wordt.

De discussie is dus niet of data uit het gezondheidsdomein meegedeeld moeten worden, de data van ziekenhuizen bijvoorbeeld, de vraag is eerder hoe men dat moet doen.

Ik heb begrepen dat Sciensano tijdens de vergadering van afgelopen dinsdag aan de leden van de bijzondere commissie COVID-19 gezegd heeft dat ruwe mortaliteitscijfers per ziekenhuis zonder grondige kadering, analyse en achtergrond aanleiding kunnen geven tot verkeerde interpretaties. Ik meen dat de mensen van Sciensano het zelfs hebben gehad over ongewenste gevolgen, om te beginnen voor Sciensano zelf, als wetenschappelijk instituut.

Zij vinden dat, als zij gegevens doorgeven, de kwaliteit van hun werk misschien verkeerd beoordeeld zal worden, of dat zij eventueel problemen krijgen om die gegevens te verzamelen, vermits het hier gaat over een niet-verplichte registratie. Dat is wel tamelijk essentieel. Het is geen verplichte registratie vanwege de ziekenhuizen.

De mensen van Sciensano hebben in de commissievergadering naar verluidt ook gezegd dat, als men gegevens verkeerd zou interpreteren op het niveau van de ziekenhuizen, men niet alleen een zeker onrecht zou aandoen aan de betrokken ziekenhuizen en het personeel, omdat men misschien foute conclusies trekt over het betrokken ziekenhuis en het personeel, maar dat men dan ook riskeert het publiek, de patiënten of potentiële patiënten op een verkeerde manier signalen te geven over wat een goed of een slecht ziekenhuis is. Dat kan men beter niet doen.

Wat zijn evidente elementen die belangrijk zijn om te beoordelen of een ziekenhuis het goed of slecht heeft gedaan als men naar de mortaliteitscijfers kijkt? Ik meen dat zij het ook hadden over de ernst van de covidinfecties waarmee de patiënten zijn binnengekomen, de comorbiditeiten van de betrokken patiënten en de mate waarin een ziekenhuis wel of niet belast was. Dan krijgt men natuurlijk ook een aantal gegevens over de kwaliteit van de zorg.

Ik heb begrepen dat Sciensano stelde zelf nog onvoldoende harde wetenschappelijke verklaring te hebben voor deze kwesties en daarom zeer terughoudend te zijn in het vrijgeven van ruwe data, waarvan ze zelf de juiste interpretatie niet kennen. Die bezorgdheid begrijp ik, maar ik zeg dadelijk iets meer, omdat we hier vooruitgang moeten boeken.

Ik begrijp de bezorgdheid wel, maar voor alle duidelijkheid: ik was niet op de hoogte van het incident dat zich hier zou ontwikkelen. Ik heb zeker ook geen opdracht gegeven om dat zo te doen. Om u de volledige anekdotiek te geven: de dag vóór de uiteenzetting van Sciensano in de commissie heeft de betrokken medewerker van Sciensano de Powerpointpresentatie naar een medewerker van mijn beleidscel gestuurd, zomaar. Die man heeft dat niet ingezien, want het was de dag tevoren. Er was ook geen vraag. Men heeft aan mij niet gevraagd: moeten we dat zo doen of moeten we dat anders doen, laat staan dat ik opdracht zou hebben gegeven om dat zo of anders te doen. In die zin was ik niet op de hoogte. Dat is toegekomen bij ons

Mardi dernier, Sciensano a déclaré que la publication de statistiques de mortalité brutes par hôpital sans aucune analyse approfondie pourrait alimenter des interprétations erronées. L'institut a lui-même évoqué une éventuelle évaluation incorrecte de son travail, ainsi qu'une collecte plus laborieuse des données, s'agissant de données que les hôpitaux ne sont pas obligés d'enregistrer.

La qualité des hôpitaux pourrait également être injustement évaluée. L'évaluation doit tenir compte de la gravité de l'infection, de la comorbidité, de la charge de l'hôpital et de la qualité des soins.

Sciensano elle-même n'a pas encore suffisamment d'explications scientifiques tangibles pour ces questions et est dès lors très réticente à divulguer des données brutes.

Je n'ai pas chargé Sciensano de procéder de la sorte. La présentation PowerPoint est parvenue à ma cellule stratégique la veille, mais sans qu'il ait été demandé d'en donner une évaluation.

Pour la divulgation des données, des arguments tels que le financement des hôpitaux et une fraude éventuelle ont été avancés. Ces arguments ne tiennent pas debout. Les hôpitaux ne sont pas financés sur la base des chiffres de mortalité. En revanche, un argument valable est que ce type de données est nécessaire pour formuler des recommandations.

Je propose de demander au SPF Santé publique de fournir à la commission spéciale les données brutes anonymisées relatives à la surge capacity. On obtiendra ainsi les données souhaitées pour la période allant du 15 mars 2020 au 15 juin 2021, mais sans le nom des hôpitaux.

Les chiffres font apparaître la dure réalité: sur cinq personnes ad-

de dag voor de uiteenzetting te midden van veel andere drukte, maar niet met de vraag om het te bekijken. Dan hadden we het natuurlijk moeten bekijken en ons er een mening over moeten vormen.

Mevrouw Gijbels, voor ik kom op een aantal hopelijk constructieve voorstellen, zou ik wel een onderscheid willen maken tussen goede en minder goede argumenten van uw kant in dit debat. Er zijn goede argumenten voor het ontsluiten van de cijfers, maar u hebt het ook gehad over de financiering van de ziekenhuizen. Ziekenhuizen worden niet gefinancierd op basis van mortaliteitscijfers, gelukkig maar. Dit heeft met financiering van ziekenhuizen niets te maken, laat staan met een suggestie van fraude. U hebt een vergelijking gemaakt met fraudeonderzoek, maar daar gaat het hier niet over. Het gaat over het sterven van mensen in ziekenhuizen. Dat heeft met financiering van ziekenhuizen tot nader order niets te maken. Het is mij ook niet duidelijk waarom ziekenhuizen zouden frauderen met sterftcijfers of zo. Ik hoop dat we hier geen amalgaam krijgen van argumenten, maar ik heb u misschien verkeerd verstaan.

Wel een goed argument is dat de bijzondere commissie zegt dat dit soort evidentie eigenlijk nodig is om aanbevelingen te formuleren. Dat lijkt mij inderdaad logisch. De vraag is hoe we nu vooruit geraken. Sciensano heeft deze gegevens verzameld op vrijwillige basis, maar vindt dit nog niet rijp. Men is er nog niet uit hoe die te duiden, maar zij hebben de gegevens. Ik stel voor om de FOD Volksgezondheid te vragen om de bijzondere commissie de ruwe, maar geanonimiseerde *search capacity data* te bezorgen. Dat wil zeggen dat u krijgt wat u vraagt, maar niet met de naam van de ziekenhuizen.

U krijgt dus vanaf de start van de registratie – dat was 15 maart 2020 – tot en met 15 juni 2021 de opnames en het totale aantal gerapporteerde COVID-19-overlijdens en u kunt die met elkaar vergelijken, maar ik stel voor dat ik die ruwe gegevens anoniem geef op het niveau van de naam van het ziekenhuis. Dat lijkt mij een eerste, correcte benadering. Ik heb ondertussen die cijfers bekeken – u zult ze ook zeer snel kunnen inkijken – en wat wij weten, komt naar voren als een harde, brutale werkelijkheid: grosso modo overleed een op de vijf mensen die werden opgenomen. Het gaat over een harde werkelijkheid, maar dat terzijde.

Daarnaast kan de bijzondere commissie, als zij dat wenst, de voorzitter van het Comité Hospital & Transport Surge Capacity uitnodigen om samen met hem en op basis van de belangrijke expertise van het Comité de cijfers te overlopen. Als de commissie echter een wetenschappelijke analyse verwacht waarbij de cijfers aan andere cijfers worden gerelateerd, moet zij daar echt de tijd voor geven. Dat zou nuttig zijn, maar daar moet u wel de tijd voor geven. U kunt dat dus eens overlopen met hem en nadenken over wat er uit de cijfers naar voren komt. Voor een wetenschappelijk correcte en dus ook epidemiologisch en voor het beleid relevante analyse van de mortaliteitscijfers zal de commissie toch even moeten wachten op blijkbaar nog lopende analyses bij Sciensano. Daarover moeten we het, mijns inziens, samen eens kunnen zijn.

Ik heb ook begrepen – dat is niet nieuw – dat uit een contact tussen de voorzitter van de bijzondere commissie en Sciensano is gebleken dat Sciensano bereid is om aan de hand van onderzoeksvragen bezorgd door de leden, mee te werken om tot aanbevelingen te

mises, une environ est décédée.

La commission spéciale pourrait aussi inviter le président du comité Hospital & Transport Surge Capacity pour qu'il parcoure les chiffres sur la base de son expertise. Mais si nous voulons une analyse des chiffres de la mortalité scientifiquement correcte et pertinente d'un point de vue épidémiologique, nous devons attendre les analyses de Sciensano qui sont toujours en cours.

Sciensano est aussi disposée à prêter son concours pour l'élaboration de recommandations sur la base des questions des membres de la commission spéciale.

Nous pourrions, de même, regrouper par province les données de surveillance hospitalière collectées par Sciensano sur une base volontaire – et qui sont incomplètes. Ces données peuvent ensuite être subdivisées selon l'âge moyen, la cohorte d'âge, le sexe, la durée d'hospitalisation, etc.

Des progrès sont envisageables s'il est possible d'engager le dialogue avec Sciensano sur la base de la totalité de ces données.

komen. Dat lijkt mij een zeer interessante suggestie. Op die manier kan de commissie rechtstreeks in dialoog gaan met Sciensano en aangeven wat zij interessant vindt qua wetenschappelijk onderzoek. Dan is het natuurlijk zaak om daar zo snel mogelijk een antwoord op te geven.

Indien ik van de commissie deel zou uitmaken, zou ik graag de volgende informatie ontvangen. Ik doe ter zake een suggestie.

We zouden de surveillancedata die Sciensano op vrijwillige basis verzameld heeft, dus met een probleem van volledigheid, door hen kunnen laten groeperen. Daardoor werd eigenlijk maar 60 % van het terrein gedekt. Sciensano kan deze data bijvoorbeeld per provincie groeperen en daarbij ook Brussel als een provincie beschouwen. Dan kan de commissie de mediane leeftijd vragen, leeftijdscohorten, de sekse van de mensen, de lengte van het hospitalverblijf in de mate dat die correct is, wat kan geweten zijn voor iemand die binnengekomen is en ontslagen is. De lengte van verblijf op de intensieve zorg zou ook mogelijk moeten zijn, net als de meest voorkomende symptomen, het meest voorkomende klinisch beeld, meest voorkomende comorbiditeit, aantal overlijdens en aantal en percentage patiënten volgens de ernstindicator onder alle ontslagen patiënten uit het ziekenhuis. Dat is een suggestie van mij. Daar kan eventueel verder over worden gepraat.

Als die gegevens provinciaal beschikbaar zouden zijn, zouden bepaalde relevante verbanden al zichtbaar worden. Als daarnaast de ruwe geanonimiseerde gegevens beschikbaar zijn per ziekenhuis voor opnames en mortaliteit, is er al heel wat beschikbaar. Als u op die basis in dialoog zou kunnen gaan met Sciensano kan u stappen vooruit zetten.

Ik begrijp de bezorgdheid van Sciensano wel, hoewel ik niet betrokken was. Mocht ik aan de wetenschappelijke kant van het verhaal staan, quod non, zou ik ook sterk aarzelen om ruwe data te geven die ik nog niet geanalyseerd heb, terwijl ik ze wil analyseren. Ik begrijp ook de commissie die als bijzondere commissie zowel in de letterlijke als de fundamentele betekenis van het woord, kennis wil nemen van de gegevens en daarover met Sciensano in dialoog wil gaan. De commissie heeft ook geen tijd te verliezen.

Dat zijn enkele suggesties die ik doe. Ik hoop dat zij ook voor u bevredigende stappen vooruit kunnen zijn. Ik hoop dat ik duidelijk gemaakt heb hoe dit proces verlopen is.

11.05 Frieda Gijbels (N-VA): Mijnheer de minister, de argumenten die u in het begin aanhaalde, zijn puur op veronderstellingen gebaseerd; zoals verkeerde interpretatie van gegevens of niet genoeg context.

11.06 Minister Frank Vandenbroucke: (...)

11.07 Frieda Gijbels (N-VA): Oké, maar dat zijn hun argumenten.

U zegt ook dat we de ruwe geanonimiseerde *search capacity data* kunnen krijgen. Dat gaat allemaal voorbij aan het advies van de CTB, dat heel duidelijk is. De gegevens die wij hebben opgevraagd gaan niet alleen over de mortaliteit maar ook over het aantal opnames en

11.05 Frieda Gijbels (N-VA): Les arguments du ministre reposent sur des suppositions. Il serait parfaitement possible de communiquer les surge capacity data brutes, anonymisées, mais nous

ook over de ligduur. U trekt het wat op flessen wanneer u zegt dat de ziekenhuizen niet worden betaald op basis van het aantal covidoverlijdens. Dat is ook zo, dat weet ik ook wel, maar zij worden wel betaald op basis van de ligduur, het aantal dagen dat iemand met covid verblijft in hun ziekenhuis. Die gegevens moeten er dus zijn.

De paar stapjes die gedaan worden zijn goed, maar ik ben daar niet tevreden mee. Ik ben daar niet mee gerustgesteld. Ik ben nog altijd bang dat wij nog heel lang zullen moeten wachten op een echt actief transparante overheid. Ik hoop dat dit niet iets zal zijn waar mijn kleinkinderen misschien op mogen hopen. Ik hoop dat er eerder transparantie komt. Ik hoop ook niet dat wij telkens procedures moeten opstarten, zoals nu het geval is, om in een bijzondere commissie aan gegevens te komen die eigenlijk voor iedereen perfect transparant en openbaar zouden moeten zijn.

In dit geval gaat het zelfs over Sciensano. Ik ben wel een beetje teleurgesteld. Niet over het werk van Sciensano, ik meen dat Sciensano heel goed werk verricht, maar wel over de houding, de mentaliteit. Ik hoor ook van burgers dat, als zij meer uitleg willen van Sciensano, het heel moeilijk is aan meer uitleg en aan achtergrondinformatie te komen.

Sciensano is onze wetenschappelijke instelling die zorgt voor de *evidence* in het beleid en die cijfers aanreikt om de koers te bepalen. Het is een instelling waarin de bevolking op dit moment echt haar vertrouwen en hoop stelt. Als zo'n instituut denkt zelf te kunnen beslissen wat wordt vrijgegeven en wat niet, los van de Grondwet, los van de parlementaire democratie, is er volgens mij een reëel gevaar dat de burgers hun vertrouwen in de overheid, maar ook, en dat vind ik ook erg, in de wetenschap zullen verliezen.

Wij moeten er alles aan doen om dat geloof in de democratie en wetenschap te behouden. Wetenschapscommunicatie is niet eenvoudig en die cijfers hebben context nodig. De regering heeft niet uitgeblonden in openheid en communicatief vermogen. Het is wel hoog tijd om dat roer om te gooien. En eigenlijk vind ik het reeds te laat, ik vind het nalatig dat niet alle cijfers tijdens de crisis gebruikt zijn.

Als er grote verschillen bestaan tussen de ziekenhuizen, en de signalen die wij krijgen wijzen daarop, had men als de gesmeerde bliksem moeten achterhalen waarom die cijfers zo verschillen en dan had men moeten bekijken wat men daaraan kon doen. Het helpt dan zeker niet om zulke zaken in een doofpot te steken of om parlementaire vragen telkens te negeren.

Mijnheer de minister, ik reken op u. Ik hoop echt dat u de beloftes in het regeerakkoord voor een transparante overheid zult waarmaken. Ik hoop dat dit het begin mag zijn van een ommekeer.

Nu hebben wij deze cijfers nodig in de bijzondere commissie COVID-19, maar eigenlijk staat dit er helemaal los van. Eigenlijk moet elke burger toegang hebben tot dergelijke documenten, tenzij er zwaarwegende argumenten zijn om dat niet te doen, en die zijn er niet.

Een hedendaags land heeft een slanke en neutrale overheid nodig die

ignorerions de la sorte l'avis de la CADA. Il ne s'agit pas uniquement de la mortalité, mais aussi du nombre et de la durée des hospitalisations. Les hôpitaux sont rémunérés sur la base de la durée des hospitalisations. Je crains que la transparence des autorités relève encore très longtemps du vœu pieux. J'espère qu'il ne faudra pas systématiquement recourir à des procédures pour obtenir des données qui devraient être accessibles à tous. Sciensano accomplit un excellent travail, mais son attitude est décevante.

Sciensano ne peut pas déterminer elle-même quelles données seront divulguées, auquel cas les citoyens risqueraient de perdre leur confiance dans l'autorité publique et la science. Il est négligent de ne pas avoir utilisé tous les chiffres pendant la crise. Les différences importantes entre les hôpitaux auraient dû être examinées. Je compte sur le ministre pour tenir sa promesse quant à une autorité publique transparente. Un pays moderne a besoin d'une autorité publique allégée et neutre, qui se concentre sur ses missions essentielles et fournit des informations correctes à ses citoyens à qui de grands sacrifices ont été demandés. Nous avons préparé une proposition de loi visant à améliorer la transparence de l'autorité fédérale, au bénéfice de nos concitoyens. Nous déposons également une motion de recommandation.

zich bezighoudt met haar kerntaken, die de bevolking op een correcte manier informeert, die de burgers als een gelijkwaardige partner beschouwt, die haar bevolking niet infantiliseert of kleineert en die niet aan achterkamerpolitiek doet. Dubbele agenda's zijn niet gepast, zeker niet in een ernstige crisis als deze, met gevolgen die wij nog heel lang zullen voelen.

Burgers hebben zich mateloos ingezet voor hun medemensen. Ze hebben braaf geluisterd wanneer nieuwe maatregelen werden afgekondigd. De economie werd nagenoeg stilgelegd. Scholen werden gesloten. Sociale contacten werden tot een minimum beperkt. De mensen verdienen veel meer respect. Ze verdienen een neutrale en transparante overheid. Ze hebben recht op inzage in de gegevens omtrent deze pandemie.

Mijnheer de minister, ik heb samen met enkele collega's van mijn fractie een wetsvoorstel geschreven om de transparantie van de federale overheid te verbeteren. Dat blijkt ook nodig te zijn. Een crisis legt structurele zwakheden scherp en onverbiddelijk bloot. Wij zullen de handschoenen opnemen om onze burgers te verdedigen. Ze verdienen zoveel beter.

Mevrouw de voorzitter, onze fractie zal ook een motie van aanbeveling indienen.

11.08 **Sofie Merckx** (PVDA-PTB): Mijnheer de minister, blijkbaar heeft u die cijfers al gezien. U zegt dat ze erg zijn, omdat één opgenomen persoon op de vijf gestorven zou zijn. Het zijn inderdaad erge cijfers en ik meen dat onze hele bevolking dat wel weet. We hadden van bij het begin alles moeten doen opdat die mortaliteitscijfers in het algemeen minder hoog zouden zijn geweest. In die zin vind ik het dan ook erg dat u dat hier na meer dan een jaar gewoon koudweg komt vertellen.

Waarom hebben we nood aan open data? Ten eerste moeten wetenschappers wereldwijd deze cijfers kunnen bestuderen, daarom moeten die data vrijgegeven worden. U zegt dat Sciensano nog niet de tijd heeft gehad om die cijfers goed te interpreteren. Hebben ze dan geen andere wetenschappers, bijvoorbeeld van de universiteiten, gevraagd om die te helpen analyseren? Is daar werk van gemaakt? Hebt u daar de opdracht toe gegeven? Hoe kan men na een jaar gewoon komen zeggen dat de cijfers erg zijn maar dat men er nog altijd geen duidelijk inzicht in heeft? Dat toont wel aan hoe belangrijk het is dat die cijfers publiek gemaakt worden.

Sciensano staat bovendien niet boven de wet. We hebben immers een wet houdende openbaarheid van bestuur en er is een advies dat al van oktober vorig jaar dateert dat gewoon niet wordt nageleefd. Uiteindelijk leidt dat hier tot interpellaties en komt u een compromis voorstellen voor de aanpak betreffende de cijfers. Die cijfers moeten gewoon vrijgegeven worden. Het is natuurlijk de taak van Sciensano als wetenschappelijk instituut om daar een interpretatie aan te geven en daarvoor eventueel samen te werken met de universiteiten. Het is aan u om Sciensano de opdracht te geven om die taak uit te voeren. U moet hun uiteraard ook de nodige middelen geven om die opdracht goed te volbrengen.

Wij zullen dit opvolgen en blijven pleiten voor transparantie in de

11.08 **Sofie Merckx** (PVDA-PTB): Le ministre annonce froidement des chiffres graves. Une personne hospitalisée sur cinq serait effectivement décédée. D'emblée, nous aurions dû tout mettre en œuvre pour diminuer ce taux de mortalité. Il nous faut impérativement des données ouvertes, précisément pour permettre aux scientifiques du monde entier de les étudier. Selon le ministre, Sciensano n'aurait pas encore eu suffisamment de temps pour interpréter correctement ces chiffres, mais pourquoi, dans ce cas, ne pas avoir sollicité l'aide d'autres scientifiques universitaires? Le ministre a-t-il formulé une demande dans ce sens et libéré les moyens nécessaires à cet effet? Sciensano doit également se conformer à la loi relative à la publicité de l'administration. De plus, depuis octobre de l'année dernière, l'institut n'a toujours pas respecté l'avis qui a été formulé. Le ministre nous propose à présent un compromis boiteux quant à la manière d'utiliser les chiffres. L'interpellation d'aujourd'hui est dictée par notre volonté de poursuivre le combat pour des

cijfers. Open data zijn nodig, dat is een gevecht van veel democraten maar ook van de wetenschappers die echte lessen willen trekken uit deze crisis. Zo kan men op een wetenschappelijke manier bekijken hoe men een dergelijke crisis in de toekomst beter kan aanpakken. De bevolking heeft hier recht op, zeker na de grootste crisis na de Tweede Wereldoorlog. Men moet hier ernstige lessen uit trekken in plaats van halve compromissen voor te stellen.

11.09 Dominiek Sneppe (VB): Mijnheer de minister, u gaf een lang en weinigzeggend antwoord, zo weinigzeggend dat uw collega-minister het zelfs niet nodig vond om te luisteren.

Meten is weten. Dat is hier niet het probleem. Er werd gemeten. De ziekenhuizen rapporteerden hun cijfers aan de overheid. Sciensano fungeert hier als een verwerker van die gegevens in opdracht van de overheid. Uiteraard moeten dat geanonimiseerde gegevens zijn. Ook daarmee hield de opdracht die de commissie gaf, rekening.

De opdracht van de bijzondere commissie is onder meer om aan de hand van getuigenissen, verslagen en zeker ook cijfermateriaal te achterhalen wat verkeerd liep om het in de toekomst beter te kunnen doen. De onderste steen moet bovenkomen, proclameerden ook de collega's van de meerderheid. We moeten echter opmerken dat de bijzondere commissie al van bij aanvang met de rem op functioneerde. Hoe kan een bijzondere commissie de onderste steen bovenhalen als het nodige cijfermateriaal ontbreekt? Hoe kunnen de verschillende getuigenissen naar waarde en waarheid worden geschat, als de commissie niet de bevoegdheid van een onderzoeks-rechter heeft?

Van bij het begin pleitte het Vlaams Belang voor een parlementaire onderzoekscommissie, maar daar is het Parlement niet op ingegaan, want de onderste steen zou wel eens echt naar boven kunnen komen. Er zouden wel eens echt verantwoordelijken voor het gammele beleid en de meer dan 25.000 doden kunnen worden aangewezen.

Mijnheer de minister, collega's, neen, de bijzondere commissie heeft nooit tot op het bot kunnen werken en zal dat ook nooit kunnen. De covidcommissie is een schijnvertoning. De strapatsen van Sciensano zijn daarvan het mooiste voorbeeld. Al bijna een jaar wordt naar die cijfers gevraagd. Moet het Parlement een smeekbede richten aan een overheidsinstelling zoals Sciensano? Moet het Parlement op de blote knieën de cijfers vragen?

Het blijkt nog maar eens dat onze beslissing om er de brui aan te geven en uit die zinloze commissie te stappen meer dan terecht is. Tenzij er toch nog een onderzoekscommissie komt - beter laat dan nooit -, verspillen we onze kostbare tijd niet meer aan rondjes draaien en nietszeggende antwoorden. We steken onze energie liever in een rapport dat wel to the point is. We laten ons niet binden aan de censuur van de meerderheid. We willen dat alle potjes, stinkend of niet, geopend worden. We willen 200 % transparantie en geen taboes. Daarvoor zijn er te veel doden gevallen.

We willen daarom een motie van aanbeveling indienen, waarin we aanbevelen om de cijfers alsnog op te vragen en ter beschikking van het Parlement te stellen.

données transparentes. Il importe de tirer les enseignements utiles de cette expérience afin d'assurer une meilleure gestion scientifique à l'avenir.

11.07 Dominiek Sneppe (VB): C'était une réponse longue et sans véritable contenu. Les statistiques sont la base du savoir, or ces statistiques existent. Les hôpitaux ont rapporté leurs chiffres et Sciensano a dû les traiter – évidemment sous une forme anonymisée – pour le compte des autorités. À partir de témoignages, de rapports et de chiffres, la commission spéciale devait déterminer les dysfonctionnements afin d'améliorer la situation à l'avenir. Mais comment est-ce possible si les chiffres nécessaires manquent et que la commission n'a pas les compétences d'un juge d'instruction? Le Vlaams Belang a toujours plaidé en faveur d'une commission d'enquête parlementaire. En vain, car sinon il aurait vraiment fallu assumer la responsabilité de cette politique bancal et des plus de 25 000 morts. À moins qu'une commission d'enquête soit mise en place, nous ne perdrons plus de temps à tourner en rond et à recevoir des réponses sans véritable contenu, car nous voulons une transparence à 200 % sans tabou. C'est pourquoi nous déposons une motion de recommandation visant à mettre les chiffres à la disposition du Parlement. Arrêtez cette mascarade et instituez enfin une commission d'enquête parlementaire. Il n'est pas encore trop tard.

Ik besluit met een boodschap aan het Parlement: stop de schijnvertoning en start eindelijk met een parlementaire onderzoekscommissie. Het is nog niet te laat.

11.10 Melissa Depraetere (Vooruit): Mevrouw de voorzitter, ik heb u zopas ook een eenvoudige motie bezorgd samen met mijn collega-fractieleden uit de meerderheid. Ik vraag de urgentie voor die motie.

11.10 Melissa Depraetere (Vooruit): J'ai déposé, avec les chefs de groupe des partis de la majorité, une motion pure et simple pour laquelle je demande l'urgence.

Moties **Motions**

De **voorzitter**: Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.
En conclusion de cette discussion, les motions suivantes ont été déposées.

Een eerste motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Frieda Gijbels en luidt als volgt:

"De Kamer,

gehoord de interpellaties van de dames Frieda Gijbels, Sofie Merckx en Dominiek Snelpe
en het antwoord van de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid,

- gelet op de maandenlange hardnekkige weigering van Sciensano om de ziekenhuissurveillancegegevens in kwestie vrij te geven, ook na het advies van de Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten dat hiertoe aanmaande;

- gelet op de weigering van Sciensano om, in weerwil van de met de bijzondere commissie COVID-19 gemaakte afspraken, de gevraagde ziekenhuissurveillancegegevens mede te delen en toe te lichten in de bijzondere commissie COVID-19 dd. 15/06/2021;

- gelet op de daaropvolgende discussie in de bijzondere commissie COVID-19 dd. 15/06/2021 en de protesten van vrijwel alle fracties, zowel van de meerderheid als van de oppositie;

- gelet op de taak van de bijzondere commissie COVID-19 om een zo grondig mogelijke analyse uit te voeren m.b.t. de aanpak van de covidcrisis en de essentiële nood en preliminaire voorwaarde hierbij aan maximale transparantie vanwege alle betrokken overheidsinstellingen, dewelke in dit kader een conditio sine qua non uitmaakt;

- gelet op het belang van de optimale garantie van de parlementaire controlefunctie en het respect voor de democratisch verkozen volksvertegenwoordigers en de bevolking die zij vertegenwoordigen;

- gelet op het wantrouwen dat uit een gebrek aan transparantie kan voortvloeien bij de bevolking en de ondermijning van het maatschappelijke draagvlak voor de maatregelen met het oog op de aanpak van de covidcrisis die hierdoor bewerkstelligd wordt;

vraagt de regering

- Sciensano ertoe aan te manen de gevraagde gegevens onverwijld te komen toelichten in de bijzondere commissie COVID-19, conform de gemaakte afspraken;

- duidelijkheid te scheppen omtrent de redenen en verantwoordelijken voor de eerdere weigeringen vanwege Sciensano om de gevraagde gegevens mede te delen, en de rol ter zake van de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid;

- steeds maximale (en actieve) transparantie te garanderen met betrekking tot haar overheidsdiensten, hun werking en de informatie die zij in hun bezit hebben, en in het bijzonder met betrekking tot de informatie die betrekking heeft op ons gezondheidssysteem en de aanpak van de covidcrisis;

- er over te waken dat er binnen de regering en de overheidsdiensten steeds voldoende respect is voor het draagvlak van haar maatregelen bij de bevolking en de parlementaire controlefunctie van de parlementsleden;

- er zorg voor te dragen dat de nieuwe politieke cultuur er één is van wederzijds respectvolle en constructieve samenwerking tussen meerderheid en oppositie, in een klimaat van maximale transparantie."

Une première motion de recommandation a été déposée par Mme Frieda Gijbels et est libellée comme suit:

"La Chambre,

ayant entendu les interpellations de Mmes Frieda Gijbels, Sofie Merckx et Dominiek Snelpe

et la réponse du vice-premier ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique,

- vu le refus obstiné de Sciensano de communiquer les données relatives à la surveillance hospitalière et

ce, également après l'avis de la Commission d'Accès aux Documents administratifs et de réutilisation de ces documents, qui avait instamment demandé que ces données soient communiquées;

- vu le refus de Sciensano, en dépit de ce qui avait été convenu avec la commission spéciale Covid-19, de communiquer et de commenter les données relatives à la surveillance hospitalière devant la commission spéciale Covid-19 du 15 juin 2021;

- vu la discussion qui a ensuite eu lieu au sein de la commission spéciale Covid-19 du 15 juin 2021 et les protestations de la quasi-totalité des groupes politiques, tant de la majorité que de l'opposition;

- vu la mission de la commission spéciale Covid-19 de procéder à une analyse aussi approfondie que possible de l'approche de la crise du covid-19 et la nécessité essentielle et la condition préalable de s'assurer de la transparence maximale de toutes les instances publiques concernées, ce qui constitue dans ce cadre une condition sine qua non;

- vu l'importance de garantir de manière optimale la fonction de contrôle parlementaire et le respect des députés démocratiquement élus et de la population qu'ils représentent;

- vu la méfiance de la population qui peut être provoquée par un manque de transparence et le risque de voir disparaître l'adhésion sociétale aux mesures prises dans le cadre de la crise du covid-19;

demande au gouvernement

- de demander instamment à Sciensano de venir commenter sans délai les données devant la commission spéciale Covid-19, conformément à ce qui a été convenu;

- de faire toute la clarté concernant les raisons et les responsabilités de tout refus de Sciensano de communiquer les données demandées et le rôle en la matière du vice-premier ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique;

- de toujours garantir la transparence maximale (et active) concernant les services publics, leur fonctionnement et l'information qu'ils ont en leur possession, et en particulier concernant l'information relative au système de santé et à l'approche de la crise du covid-19;

- de veiller à ce que, au sein du gouvernement et des services publics, il y ait toujours suffisamment de respect pour l'adhésion de la population aux mesures mises en œuvre et pour la fonction de contrôle des parlementaires;

- de veiller à ce que la nouvelle culture politique soit une culture de respect réciproque et de coopération constructive entre la majorité et l'opposition, dans un climat de transparence maximale."

Een tweede motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Dominiek Sneppe en luidt als volgt:

"De Kamer,

gehoord de interpellaties van de dames Frieda Gijbels, Sofie Merckx en Dominiek Sneppe

en het antwoord van de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid,

- gelet op het advies van de Commissie voor de Toegang tot Bestuursdocumenten;

- gelet op de ernst van de COVID-19-pandemie en de ruim 25.000 slachtoffers;

- gelet op het ontbreken van een parlementaire onderzoekscommissie;

vraagt de regering

de ziekenhuissurveillancegegevens op te eisen en ze ter beschikking te stellen van de bijzondere commissie COVID-19."

Une deuxième motion de recommandation a été déposée par Mme Dominiek Sneppe et est libellée comme suit:

"La Chambre,

ayant entendu les interpellations de Mme Frieda Gijbels, Sofie Merckx et Dominiek Sneppe

et la réponse du vice-premier ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique,

- vu l'avis de la commission d'Accès aux Documents administratifs;

- vu la gravité de la pandémie covid-19 et les plus de 25.000 victimes;

- vu l'absence de commission d'enquête parlementaire;

demande au gouvernement

d'exiger les données de surveillance hospitalière et de les mettre à la disposition de la commission spéciale Covid-19."

Een eenvoudige motie werd ingediend door de dames Maggie De Block en Melissa Depraetere en de heren Ahmed Laaouej, Benoît Piedboeuf, Wouter De Vriendt en Servais Verherstraeten.

Une motion pure et simple a été déposée par Mmes Maggie De Block et Melissa Depraetere et MM. Ahmed Laaouej, Benoît Piedboeuf, Wouter De Vriendt et Servais Verherstraeten.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.
Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

12 Demandes d'urgence émanant du gouvernement

12 Urgentieverzoeken van de regering

Le gouvernement a demandé l'urgence conformément à l'article 51 du Règlement du projet de loi portant confirmation de trois arrêtés royaux sur les tarifs sociaux d'énergie, n° 2045/1.

De regering heeft de urgentieverklaring gevraagd met toepassing van artikel 51 van het Reglement, van het wetsontwerp tot bekrachtiging van drie koninklijke besluiten met betrekking tot de sociale energietarieven, nr. 2045/1.

Je passe la parole au gouvernement pour développer la demande d'urgence.
Ik geef het woord aan de regering om de vraag tot urgentieverklaring toe te lichten.

12.01 Minister **Tinne Van der Straeten**: Mevrouw de voorzitter, het voorontwerp van wet tot bekrachtiging van drie koninklijke besluiten met betrekking tot de sociale energietarieven bevat ook het koninklijk besluit van 16 juni 2020 tot wijziging van het koninklijk besluit van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de aardgas-ondernemingen en de tussenkomstregels voor de tenlasteneming hiervan. Idem voor de elektriciteitssector.

Dit koninklijk besluit moet op basis van de elektriciteitswet en de gaswet bekrachtigd worden binnen de twaalf maanden na de datum van inwerkingtreding. De rechtszekerheid dreigt in het gedrang te komen doordat zowel aardgasbedrijven als elektriciteitsbedrijven zich in een onduidelijke situatie zouden kunnen bevinden indien de bepalingen van dat koninklijk besluit van 16 juni 2020 niet zouden worden geacht in werking te zijn getreden. Daarom vragen wij de hoogdringendheid.

12.01 **Tinne Van der Straeten**, ministre: Ce projet de loi concerne entre autres l'arrêté royal du 16 juin 2020 relatif à la prise en charge du coût de l'application des tarifs sociaux par les entreprises de gaz naturel et les entreprises d'électricité. Cet arrêté royal doit être confirmé par une loi dans les douze mois de son entrée en vigueur. Dans un souci de sécurité juridique, nous demandons l'urgence.

La **présidente**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande.
Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

*L'urgence est adoptée.
De urgentie wordt aangenomen.*

Le gouvernement a également demandé l'urgence conformément à l'article 51 du Règlement lors du dépôt du projet de loi modifiant le Code des sociétés et des associations et la loi du 16 mars 1803 contenant organisation du notariat et portant des dispositions diverses à la suite de la transposition de la directive (UE) 2019/1151 du Parlement européen et du Conseil du 20 juin 2019 modifiant la directive (UE) 2017/1132 en ce qui concerne l'utilisation d'outils et de processus numériques en droit des sociétés, n° 2047/1.

De regering heeft eveneens de urgentieverklaring gevraagd met toepassing van artikel 51 van het Reglement, bij de indiening van het wetsontwerp tot wijziging van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en van de wet van 16 maart 1803 op het notarisambt en houdende diverse bepalingen ingevolge de omzetting van Richtlijn (EU) 2019/1151 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 tot wijziging van Richtlijn (EU) 2017/1132 met betrekking tot het gebruik van digitale instrumenten en processen in het kader van het vennootschapsrecht, nr. 2047/1.

Je passe la parole au gouvernement pour développer la demande d'urgence.
Ik geef het woord aan de regering om de vraag tot urgentieverklaring toe te lichten.

12.02 **Tinne Van der Straeten**, ministre: Madame la présidente, le **12.02** **Tinne Van der Straeten**: Dit wetsontwerp strekt

Règlement de la Chambre, contient plusieurs dispositions qui devraient entrer en vigueur le plus rapidement possible.

Le projet de loi contient, entre autres, des dispositions visant à mettre en place le cadre juridique permettant l'établissement de l'acte authentique de constitution des personnes morales sous forme dématérialisée et à distance. Compte tenu du délai de transposition fixé au 1er août 2021, il est important que notre législation soit adaptée à temps pour pouvoir garantir la constitution de personnes morales entièrement en ligne.

Il y a donc une urgence financière à éviter une procédure d'infraction engagée par la Commission européenne ainsi qu'une urgence juridique à renforcer l'attractivité du droit belge des personnes morales.

tot de invoering van het wettelijke kader voor de authentieke akte voor de oprichting van rechtspersonen in gedematerialiseerde vorm en online. Gelet op de omzettingsdeadline van 1 augustus 2021 moet onze wetgeving snel aangepast worden: er is financiële urgentie, omdat we een inbreukprocedure van de Europese Commissie willen vermijden en juridische urgentie, omdat we de aantrekkelijkheid van het Belgische rechtspersonenrecht willen verhogen.

La **présidente**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande. Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

L'urgence est adoptée.

De urgentie wordt aangenomen.

13 Prise en considération de propositions

13 Inoverwegingneming van voorstellen

Vous avez pris connaissance dans l'ordre du jour qui vous a été distribué de la liste des propositions dont la prise en considération est demandée.

In de laatst rondgedeelde agenda komt een lijst van voorstellen voor waarvan de inoverwegingneming is gevraagd.

S'il n'y a pas d'observations à ce sujet, je considère la prise en considération de ces propositions comme acquise. Je renvoie les propositions aux commissions compétentes conformément au Règlement.

Indien er geen bezwaar is, beschouw ik de inoverwegingneming van deze voorstellen als aangenomen. Overeenkomstig het Reglement worden die voorstellen naar de bevoegde commissies verzonden.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

Urgentieverzoek

Demande d'urgence

De urgentie wordt gevraagd voor het wetsvoorstel nr. 2071/1 van mevrouw Gitta Vanpeborgh tot wijziging van de wet van 22 april 2019 inzake de kwaliteitsvolle praktijkvoering in de gezondheidszorg. Mevrouw Depraetere heeft het woord.

13.01 Melissa Depraetere (Vooruit): Mevrouw de voorzitter, het betreft inderdaad de wet van 22 april 2019 inzake de kwaliteitsvolle praktijkvoering in de gezondheidszorg, ook bekend als de kwaliteits- of sokkelwet. Daarin wordt in een reeks maatregelen voorzien die de kwaliteit en veiligheid in de zorg of van de zorg voor de patiënt moeten garanderen.

Er was in een periode van twee jaar voorzien voor de inwerking-treding, zodat alles kon worden voorbereid op het terrein en in de administraties. Ik hoef u niet te vertellen dat het voorbij is anderhalf

13.01 Melissa Depraetere (Vooruit): La loi du 22 avril 2019 relative à la qualité de la pratique des soins de santé inclut diverses mesures assorties d'une période de transition de deux ans afin de donner aux professionnels des soins de santé et aux administrations concernées suffisamment de temps pour prendre les me-

jaar de covidcrisis alle energie heeft opgeslorpt, zowel bij het zorgpersoneel op het terrein als bij de administraties, waardoor niet alles grondig werd voorbereid. De deadline komt te vroeg. Vanuit de sector werden dan ook duidelijke signalen geuit dat het uitstel van de inwerkingtreding wenselijk is, in het belang van de rechtszekerheid en het harmonisch functioneren van de sector in zijn geheel. Met dit wetsvoorstel willen wij de termijn met één jaar opschuiven naar 1 juli 2022. 1 juli komt er snel aan, vandaar onze vraag tot urgentie.

sures préparatoires nécessaires. La crise du coronavirus a toutefois monopolisé toutes les énergies. L'échéance est trop proche. Le secteur en demande, par conséquent, le report. Nous souhaitons donc reporter la date d'entrée en vigueur d'un an, soit au 1er juillet 2022. La date du 1er juillet étant proche, nous demandons l'urgence pour la proposition de loi de Mme Vanpeborgh.

La **présidente**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande. Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

L'urgence est adoptée.

De urgentie wordt aangenomen.

Votes nominatifs

Naamstemmingen

14 **Motions déposées en conclusion de l'interpellation de M. Marco Van Hees sur "La restitution des restes de Patrice Lumumba et la responsabilité de la Belgique" (n° 134)**

14 **Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van de heer Marco Van Hees over "De teruggave van de stoffelijke resten van Patrice Lumumba en de Belgische verantwoordelijkheid" (nr. 134)**

Cette interpellation a été développée en réunion publique de la commission de l'Intérieur, de la Sécurité, de la Migration et des Matières administratives du 9 juin 2021.

Deze interpellatie werd gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor Binnenlandse Zaken, Veiligheid, Migratie en Bestuurszaken van 9 juni 2021.

Deux motions ont été déposées (MOT n° 134/1):

- une motion de recommandation a été déposée par M. Marco Van Hees;
- une motion pure et simple a été déposée par M. Tim Vandenput.

Twee moties werden ingediend (MOT nr. 134/1):

- een motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Marco Van Hees;
- een eenvoudige motie werd ingediend door de heer Tim Vandenput.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

14.01 **Marco Van Hees** (PVDA-PTB): Madame la présidente, chers collègues, la motion que je vous propose d'approuver, après avoir rejeté la motion pure et simple évidemment, concerne une des pages les plus sombres de notre histoire: l'assassinat du premier premier ministre du Congo indépendant, Patrice Lumumba.

Un assassinat perpétré en 1961 sous la supervision du gouvernement belge. Un assassinat ignoble, suivi d'un acte abject: la dissolution dans l'acide du corps du leader anticolonialiste. Pendant plusieurs décennies, le seul reste de son corps – une dent – a été détenu en Belgique, chez un policier belge, qui l'exhibait comme un trophée de chasse. Une preuve matérielle de la responsabilité des autorités de

14.01 **Marco Van Hees** (PVDA-PTB): De motie die ik u ter goedkeuring voorleg, betreft de moord op Lumumba, de eerste premier van onafhankelijk Congo, in 1961, onder het toezicht van de Belgische regering.

Een tand, het enige wat nog van zijn lichaam overblijft, bevindt zich in België, wat een bewijs vormt voor de verantwoordelijkheid van

notre pays. Pas une vague responsabilité morale, comme la Belgique l'a hypocritement concédé après la commission Lumumba. Non: une responsabilité flagrante motivée par la volonté d'éliminer un dirigeant qui refusait que la domination coloniale soit remplacée par une domination néo-coloniale. C'est ce qui s'est effectivement passé ensuite, avec plusieurs décennies de dictature d'un Mobutu soutenu par la Belgique et la CIA.

La remise de la dépouille à la famille Lumumba qui devait avoir lieu ce mois-ci, a finalement été reportée au mois de janvier 2022. Or, la question reste: quel sera le message – s'il y a message – du premier ministre à cette occasion? En réaction à mon interpellation en commission, Alexander De Croo a répondu que Lumumba était un personnage controversé. Controversé! Non, monsieur De Croo: pas controversé, assassiné! Assassiné sur injonction du gouvernement, dont vous êtes le continuateur. Controversé? Très certainement, pour les colonisateurs qui voulaient maintenir leur domination et n'ont pas hésité à l'éliminer. Controversé? Quand un premier ministre ose ce mot, alors même qu'une commission de ce Parlement, pour l'instant, a pour mission de décoloniser les esprits, on se dit que si Patrice Lumumba est mort, le néo-colonialisme du gouvernement belge, lui, est toujours bien vivant.

de Belgische overheid, die gedreven werd door de intentie om een leider die zich tegen de neokoloniale heerschappij verzette te elimineren.

De teruggave van de stoffelijke resten aan de familie Lumumba wordt tot januari 2022 uitgesteld. Welke boodschap zal de eerste minister dan brengen? In de commissie heeft de heer De Croo gezegd dat Lumumba een controversiële figuur was. Dat was hij voor de kolonisatoren die aan de macht wilden blijven. Wanneer een eerste minister dat woord durft te gebruiken, moet men concluderen dat Patrice Lumumba dood is, maar het Belgisch neokolonialisme nog steeds springlevend!

La **présidente**: Début du vote / Begin van de stemming.

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

(Stemming/vote 1)		
Ja	81	Oui
Nee	48	Non
Onthoudingen	3	Abstentions
Totaal	132	Total

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, la motion de recommandation est caduque.
De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervalt de motie van aanbeveling.

Raison d'abstention? (Non)

Reden van onthouding? (Nee)

(Mme Marie-Colline Leroy a voté comme son groupe pour tous les votes)

(Mmes Özlem Özen et Marie-Christine Marghem et MM. Maxime Prévot et Georges Dallemagne ont voté comme leurs groupes)

15 Motions déposées en conclusion des interpellations de

- Mme Frieda Gijbels sur "La divulgation des données hospitalières par Sciensano" (n° 145)
- Mme Sofie Merckx sur "La non-communication des données de surveillance hospitalière à la commission spéciale Covid-19" (n° 147)
- Mme Dominiek Sneye sur "La mission de la commission spéciale Covid-19 entravée par Sciensano" (n° 148)

15 Moties ingediend tot besluit van de interpellaties van

- mevrouw Frieda Gijbels over "Het vrijgeven van ziekenhuisgegevens door Sciensano" (nr. 145)
- mevrouw Sofie Merckx over "Het niet meedelen van de ziekenhuissurveillancedata aan de bijzondere commissie COVID-19" (nr. 147)
- mevrouw Dominiek Sneye over "Het belemmeren van de opdracht van de bijzondere commissie COVID-19 door Sciensano" (nr. 148)

Ces interpellations ont été développées en séance plénière de ce jour.

Deze interpellaties werden gehouden in de plenaire vergadering van heden.

Trois motions ont été déposées (MOT n° 145/1):

- une première motion de recommandation a été déposée par Mme Frieda Gijbels;
- une deuxième motion de recommandation a été déposée par Mme Dominiek Sneppe;
- une motion pure et simple a été déposée par Mmes Maggie De Block et Melissa Depraetere et MM. Ahmed Laaouej, Benoît Piedboeuf, Wouter De Vriendt et Servais Verherstraeten.

Drie moties werden ingediend (MOT nr. 145/1):

- een eerste motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Frieda Gijbels;
- een tweede motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Dominiek Sneppe;
- een eenvoudige motie werd ingediend door de dames Maggie De Block en Melissa Depraetere en de heren Ahmed Laaouej, Benoît Piedboeuf, Wouter De Vriendt en Servais Verherstraeten.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Début du vote / Begin van de stemming.

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

(Stemming/vote 2)		
Ja	80	Oui
Nee	56	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	136	Total

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, les motions de recommandation sont caduques. De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervallen de moties van aanbeveling.

16 Aangehouden amendementen en artikelen van het ontwerp van programmawet (1974/1-18)

16 Amendements et articles réservés du projet de loi-programme (1974/1-18)

Stemming over amendement nr. 12 van Sofie Merckx op artikel 8. **(1974/18)**

Vote sur l'amendement n° 12 de Sofie Merckx à l'article 8. **(1974/18)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 3)		
Ja	12	Oui
Nee	120	Non
Onthoudingen	6	Abstentions
Totaal	138	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 8 aangenomen.

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 8 est adopté.

Stemming over amendement nr. 7 van Catherine Fonck cs op artikel 14. **(1974/18)**

Vote sur l'amendement n° 7 de Catherine Fonck cs à l'article 14. **(1974/18)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 4)</i>		
Ja	17	Oui
Nee	101	Non
Onthoudingen	17	Abstentions
Totaal	135	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 14 aangenomen.

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 14 est adopté.

Stemming over amendement nr. 8 van Catherine Fonck cs op artikel 24. **(1974/18)**

Vote sur l'amendement n° 8 de Catherine Fonck cs à l'article 24. **(1974/18)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 5)</i>		
Ja	17	Oui
Nee	100	Non
Onthoudingen	17	Abstentions
Totaal	134	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 24 aangenomen.

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 24 est adopté.

Stemming over amendement nr. 9 van Catherine Fonck cs tot invoeging van een artikel 24/1(n). **(1974/18)**

Vote sur l'amendement n° 9 de Catherine Fonck cs tendant à insérer un article 24/1(n). **(1974/18)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 6)</i>		
Ja	17	Oui
Nee	99	Non
Onthoudingen	17	Abstentions
Totaal	133	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen.

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Stemming over amendement nr. 10 van Catherine Fonck cs tot invoeging van een artikel 24/2(n). **(1974/18)**

Vote sur l'amendement n° 10 de Catherine Fonck cs tendant à insérer un article 24/2(n). **(1974/18)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 7)</i>		
Ja	17	Oui
Nee	98	Non
Onthoudingen	17	Abstentions
Totaal	132	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen.

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Stemming over amendement nr. 11 van Catherine Fonck cs tot invoeging van een artikel 24/3(n). **(1974/18)**

Vote sur l'amendement n° 11 de Catherine Fonck cs tendant à insérer un article 24/3(n). **(1974/18)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 8)</i>		
Ja	17	Oui
Nee	98	Non
Onthoudingen	17	Abstentions
Totaal	132	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen.

En conséquence, l'amendement est rejeté.

17 Geheel van het ontwerp van programmawet (1974/17)

17 Ensemble du projet de loi-programme (1974/17)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 9)</i>		
Ja	80	Oui
Nee	53	Non
Onthoudingen	2	Abstentions
Totaal	135	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(1974/19)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(1974/19)**

Reden van onthouding? *(Nee)*

Raison d'abstention? *(Non)*

(M. Philippe Goffin a voté comme son groupe)

18 Wetsontwerp houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 31 mei 2021 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Waalse Gewest en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende bijzondere verwerkingen van persoonsgegevens met het oog op het opsporen en onderzoeken van clusters en collectiviteiten, met het oog op de handhaving van de verplichte quarantaine en testing en met het oog op het toezicht op de naleving door de bevoegde sociaal inspecteurs van de maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 tegen te gaan op de arbeidsplaatsen (2026/1)

18 Projet de loi portant assentiment à l'accord de coopération du 31 mai 2021 entre l'État fédéral, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne et la Commission communautaire commune concernant des traitements particuliers des données à caractère personnel en vue du traçage et de l'examen des clusters et collectivités, en vue de l'application de la quarantaine et du test de dépistage obligatoire et en vue de la surveillance par les inspecteurs sociaux du respect des mesures pour limiter la propagation du coronavirus COVID-19 sur les lieux de travail (2026/1)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 10)		
Ja	117	Oui
Nee	17	Non
Onthoudingen	1	Abstentions
Totaal	135	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(2026/4)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(2026/4)**

Reden van onthouding? (Nee)

Raison d'abstention? (Non)

(De heer Jasper Pillen heeft zoals zijn fractie gestemd)

(Mme Séverine de Laveleye a voté comme son groupe pour les votes 10 à 18)

19 Aangehouden amendementen en artikelen van het wetsvoorstel tot uitbreiding van het rouwverlof bij het overlijden van een partner of een kind en tot het flexibiliseren van de opname van het rouwverlof (nieuw opschrift) (643/1-11)

19 Amendements et articles réservés de la proposition de loi allongeant le congé de deuil accordé lors du décès du partenaire ou d'un enfant et flexibilisant la prise du congé de deuil (nouvel intitulé) (643/1-11)

Stemming over amendement nr. 35 van Ellen Samyn op artikel 4. **(643/11)**

Vote sur l'amendement n° 35 de Ellen Samyn à l'article 4. **(643/11)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 11)		
Ja	18	Oui
Nee	101	Non
Onthoudingen	20	Abstentions
Totaal	139	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen.

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Stemming over amendement nr. 36 van Ellen Samyn op artikel 4. **(643/11)**

Vote sur l'amendement n° 36 de Ellen Samyn à l'article 4. **(643/11)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 12)		
Ja	18	Oui
Nee	120	Non
Onthoudingen	1	Abstentions
Totaal	139	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen.

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Stemming over amendement nr. 37 van Ellen Samyn op artikel 4. **(643/11)**
 Vote sur l'amendement n° 37 de Ellen Samyn à l'article 4. **(643/11)**

Begin van de stemming / Début du vote.
 Einde van de stemming / Fin du vote.
 Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 13)</i>		
Ja	18	Oui
Nee	118	Non
Onthoudingen	1	Abstentions
Totaal	137	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 4 aangenomen.
 En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 4 est adopté.

Stemming over amendement nr. 38 van Ellen Samyn op artikel 6. **(643/11)**
 Vote sur l'amendement n° 38 de Ellen Samyn à l'article 6. **(643/11)**

Begin van de stemming / Début du vote.
 Einde van de stemming / Fin du vote.
 Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 14)</i>		
Ja	18	Oui
Nee	100	Non
Onthoudingen	19	Abstentions
Totaal	137	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 6 aangenomen.
 En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 6 est adopté.

Stemming over amendement nr. 39 van Ellen Samyn op artikel 7. **(643/11)**
 Vote sur l'amendement n° 39 de Ellen Samyn à l'article 7. **(643/11)**

Begin van de stemming / Début du vote.
 Einde van de stemming / Fin du vote.
 Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 15)</i>		
Ja	18	Oui
Nee	99	Non
Onthoudingen	20	Abstentions
Totaal	137	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 7 aangenomen.
 En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 7 est adopté.

Stemming over amendement nr. 40 van Ellen Samyn op artikel 9. **(643/11)**
 Vote sur l'amendement n° 40 de Ellen Samyn à l'article 9. **(643/11)**

Begin van de stemming / Début du vote.
 Einde van de stemming / Fin du vote.
 Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 16)</i>		
Ja	18	Oui
Nee	99	Non

Onthoudingen	20	Abstentions
Totaal	137	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 9 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 9 est adopté.

Stemming over amendement nr. 41 van Ellen Samyn op artikel 11. **(643/11)**
Vote sur l'amendement n° 41 de Ellen Samyn à l'article 11. **(643/11)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 17)</i>		
Ja	18	Oui
Nee	99	Non
Onthoudingen	20	Abstentions
Totaal	137	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 11 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 11 est adopté.

Stemming over amendement nr. 42 van Ellen Samyn op artikel 13. **(643/11)**
Vote sur l'amendement n° 42 de Ellen Samyn à l'article 13. **(643/11)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 18)</i>		
Ja	18	Oui
Nee	99	Non
Onthoudingen	20	Abstentions
Totaal	137	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 13 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 13 est adopté.

20 Geheel van het wetsvoorstel tot uitbreiding van het rouwverlof bij het overlijden van een partner of een kind en tot het flexibiliseren van de opname van het rouwverlof (nieuw opschrift) **(643/10)**

20 Ensemble de la proposition de loi allongeant le congé de deuil accordé lors du décès du partenaire ou d'un enfant et flexibilisant la prise du congé de deuil (nouvel intitulé) **(643/10)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 19)</i>		
Ja	140	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	140	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als wetsontwerp aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(643/12)**

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera soumise en tant que projet de loi à la sanction royale. **(643/12)**

21 Aangehouden amendement en artikel van het wetsontwerp houdende wijziging van artikel 30 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (2021/1-5)

21 Amendement et article réservés du projet de loi portant modification de l'article 30 de la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques (2021/1-5)

Stemming over amendement nr. 2 van Michael Freilich op artikel 2. **(2021/5)**

Vote sur l'amendement n° 2 de Michael Freilich à l'article 2. **(2021/5)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 20)		
Ja	22	Oui
Nee	95	Non
Onthoudingen	21	Abstentions
Totaal	138	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 2 aangenomen.

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 2 est adopté.

22 Geheel van het wetsontwerp houdende wijziging van artikel 30 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (2021/4)

22 Ensemble du projet de loi portant modification de l'article 30 de la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques (2021/4)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 21)		
Ja	98	Oui
Nee	36	Non
Onthoudingen	5	Abstentions
Totaal	139	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(2021/6)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(2021/6)**

Reden van onthouding? *(Nee)*

Raison d'abstention? *(Non)*

(Mme Catherine Fonck a voté comme son groupe)

23 Adoption de l'ordre du jour

23 Goedkeuring van de agenda

Nous devons procéder à l'approbation de l'ordre du jour des séances de la semaine prochaine.

Wij moeten overgaan tot de goedkeuring van de agenda voor de vergaderingen van volgende week.

Pas d'observation? *(Non)* L'ordre du jour est approuvé.

Geen bezwaar? *(Nee)* De agenda is goedgekeurd.

La séance est levée. Prochaine séance le mercredi 23 juin 2021 à 14 h 15.

De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering woensdag 23 juni 2021 om 14.15 uur.

La séance est levée à 21 h 56.

De vergadering wordt gesloten om 21.56 uur.

L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 55 PLEN 111 annexe.

De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 55 PLEN 111 bijlage.

DETAIL DES VOTES NOMINATIFS**DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN**

Vote nominatif - Naamstemming: 001

Oui 081 Ja

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Cogolati Samuel, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Freilich Michael, Gabriels Katja, Geens Koen, Gilson Nathalie, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Mathei Steven, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Van den Bergh Jef, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Non 048 Nee

Boukili Nabil, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Colebunders Gaby, Creyelman Steven, D'Amico Roberto, D'Haese Christoph, Daems Greet, De Roover Peter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Donnée Joy, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Hedebouw Raoul, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wollants Bert

Abstentions 003 Onthoudingen

Arens Josy, Fonck Catherine, Matz Vanessa

Vote nominatif - Naamstemming: 002

Oui 080 Ja

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Gabriels Katja, Geens Koen, Gilson Nathalie, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Scourneau Vincent,

Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Van den Bergh Jef, Van Hoof Els, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Non 056 Nee

Anseeuw Björn, Arens Josy, Boukili Nabil, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Colebunders Gaby, Creyelman Steven, D'Amico Roberto, D'Haese Christoph, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Roover Peter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Donné Joy, Fonck Catherine, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Hedebouw Raoul, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Pas Barbara, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Abstentions 000 Onthoudingen

Vote nominatif - Naamstemming: 003

Oui 012 Ja

Boukili Nabil, Colebunders Gaby, D'Amico Roberto, Daems Greet, De Vuyst Steven, Hedebouw Raoul, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Van Hees Marco, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Non 120 Nee

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bacquellaine Daniel, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creyelman Steven, D'Haese Christoph, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dewulf Nathalie, Dierick Leen, Dillen Marijke, Donné Joy, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Freilich Michael, Gabriels Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Gilson Nathalie, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Abstentions 006 Onthoudingen

Arens Josy, Dallemagne Georges, Fonck Catherine, Matz Vanessa, Prévot Maxime, Rohonyi Sophie

Vote nominatif - Naamstemming: 004

Oui 017 Ja

Arens Josy, Boukili Nabil, Colebunders Gaby, D'Amico Roberto, Dallemagne Georges, De Smet François, De Vuyst Steven, Fonck Catherine, Hedebouw Raoul, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Prévot Maxime, Rohonyi Sophie, Van Hees Marco, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Non 101 Nee

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bogaert Hendrik, Bombléd Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, D'Haese Christoph, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Donné Joy, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Gabriels Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilson Nathalie, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Abstentions 017 Onthoudingen

Bury Katleen, Creyelman Steven, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Vote nominatif - Naamstemming: 005

Oui 017 Ja

Arens Josy, Boukili Nabil, Colebunders Gaby, D'Amico Roberto, Dallemagne Georges, De Smet François, De Vuyst Steven, Fonck Catherine, Hedebouw Raoul, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Prévot Maxime, Rohonyi Sophie, Van Hees Marco, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Non 100 Nee

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, D'Haese Christoph, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Donné Joy, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Gabriels Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilson Nathalie, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Abstentions 017 Onthoudingen

Bury Katleen, Creyelman Steven, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Vote nominatif - Naamstemming: 006

Oui 017 Ja

Arens Josy, Boukili Nabil, Colebunders Gaby, D'Amico Roberto, Dallemagne Georges, De Smet François, De Vuyst Steven, Fonck Catherine, Hedebouw Raoul, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Prévot Maxime, Rohonyi Sophie, Van Hees Marco, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Non 099 Nee

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, D'Haese Christoph, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Donné Joy, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilson Nathalie, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Kattrin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Willaert Evita,

Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Abstentions 017 Onthoudingen

Bury Katleen, Creyelman Steven, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Vote nominatif - Naamstemming: 007

Oui 017 Ja

Arens Josy, Boukili Nabil, Colebunders Gaby, D'Amico Roberto, Dallemagne Georges, De Smet François, De Vuyst Steven, Fonck Catherine, Hedeboom Raoul, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Prévot Maxime, Rohonyi Sophie, Van Hees Marco, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Non 098 Nee

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, D'Haese Christoph, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Donné Joy, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilson Nathalie, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Katrin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van Hecke Stefaan, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Abstentions 017 Onthoudingen

Bury Katleen, Creyelman Steven, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Vote nominatif - Naamstemming: 008

Oui 017 Ja

Arens Josy, Boukili Nabil, Colebunders Gaby, D'Amico Roberto, Dallemagne Georges, De Smet François, De Vuyst Steven, Fonck Catherine, Hedeboom Raoul, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Prévot Maxime, Rohonyi Sophie, Van Hees Marco, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Non 098 Nee

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, D'Haese Christoph, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Donné Joy, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilson Nathalie, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Kattrin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van Hecke Stefaan, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Abstentions 017 Onthoudingen

Bury Katleen, Creyelman Steven, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Vote nominatif - Naamstemming: 009

Oui 080 Ja

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Vriendt Wouter, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Gabriels Katja, Geens Koen, Gilson Nathalie, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Van den Bergh Jef, Van Hoof Els, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Non 053 Nee

Anseeuw Björn, Arens Josy, Boukili Nabil, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Colebunders Gaby, Creyelman Steven, D'Amico Roberto, D'Haese Christoph, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Roover Peter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Donné Joy, Fonck Catherine, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Hedeboom Raoul, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Lacroix Christophe, Loones Sander, Matz

Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wollants Bert

Abstentions 002 Onthoudingen

De Smet François, Rohonyi Sophie

Vote nominatif - Naamstemming: 010

Oui 117 Ja

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bacquellaine Daniel, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creyelman Steven, D'Haese Christoph, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dewulf Nathalie, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Freilich Michael, Gabriels Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Gilson Nathalie, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non 017 Nee

Arens Josy, Boukili Nabil, Colebunders Gaby, D'Amico Roberto, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Vuyst Steven, Fonck Catherine, Hedeboew Raoul, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Prévot Maxime, Van Hees Marco, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Abstentions 001 Onthoudingen

Donné Joy

Vote nominatif - Naamstemming: 011

Oui 018 Ja

Bury Katleen, Creyelman Steven, Dedecker Jean-Marie, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke,

Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Non 101 Nee

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, D'Amico Roberto, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Freilich Michael, Gabriels Katja, Geens Koen, Gilson Nathalie, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Van den Bergh Jef, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Abstentions 020 Onthoudingen

Anseeuw Björn, Buysrogge Peter, D'Haese Christoph, De Roover Peter, De Wit Sophie, Depoorter Kathleen, Donné Joy, Gijbels Frieda, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Raskin Wouter, Roggeman Tomas, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Wollants Bert

Vote nominatif - Naamstemming: 012

Oui 018 Ja

Bury Katleen, Creyelman Steven, Dedecker Jean-Marie, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Non 120 Nee

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, D'Amico Roberto, D'Haese Christoph, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Donné Joy, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Freilich Michael, Gabriels Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilson Nathalie, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens

Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Peel Valerie, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Abstentions 001 Onthoudingen

Van Vaerenbergh Kristien

Vote nominatif - Naamstemming: 013

Oui 018 Ja

Bury Katleen, Creyelman Steven, Dedecker Jean-Marie, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Non 118 Nee

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, D'Amico Roberto, D'Haese Christoph, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Donné Joy, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Freilich Michael, Gabriels Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilson Nathalie, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedeboom Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Peel Valerie, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Abstentions 001 Onthoudingen

Van Vaerenbergh Kristien

Vote nominatif - Naamstemming: 014

Oui 018 Ja

Bury Katleen, Creyelman Steven, Dedecker Jean-Marie, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Non 100 Nee

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bogaert Hendrik, Bombléd Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, D'Amico Roberto, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Freilich Michael, Gabriels Katja, Geens Koen, Gilson Nathalie, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Van den Bergh Jef, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Abstentions 019 Onthoudingen

Anseeuw Björn, Buysrogge Peter, D'Haese Christoph, De Roover Peter, De Wit Sophie, Depoorter Kathleen, Donné Joy, Gijbels Frieda, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Raskin Wouter, Roggeman Tomas, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Peel Valerie, Wollants Bert

Vote nominatif - Naamstemming: 015

Oui 018 Ja

Bury Katleen, Creyelman Steven, Dedecker Jean-Marie, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Non 099 Nee

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bogaert Hendrik, Bombléd Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, D'Amico Roberto, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Freilich Michael, Gabriels Katja, Geens Koen, Gilson Nathalie, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Jadin

Katrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Van den Bergh Jef, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Abstentions 020 Onthoudingen

Anseeuw Björn, Buysrogge Peter, D'Haese Christoph, De Roover Peter, De Wit Sophie, Depoorter Kathleen, Donné Joy, Gijbels Frieda, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Raskin Wouter, Roggeman Tomas, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Wollants Bert

Vote nominatif - Naamstemming: 016

Oui 018 Ja

Bury Katleen, Creyelman Steven, Dedecker Jean-Marie, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Non 099 Nee

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, D'Amico Roberto, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Freilich Michael, Gabriels Katja, Geens Koen, Gilson Nathalie, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Van den Bergh Jef, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Abstentions 020 Onthoudingen

Anseeuw Björn, Buysrogge Peter, D'Haese Christoph, De Roover Peter, De Wit Sophie, Depoorter Kathleen, Donné Joy, Gijbels Frieda, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Raskin Wouter, Roggeman Tomas, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Wollants Bert

Vote nominatif - Naamstemming: 017

Oui 018 Ja

Bury Katleen, Creyelman Steven, Dedecker Jean-Marie, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Non 099 Nee

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, D'Amico Roberto, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Freilich Michael, Gabriels Katja, Geens Koen, Gilson Nathalie, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Van den Bergh Jef, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Abstentions 020 Onthoudingen

Anseeuw Björn, Buysrogge Peter, D'Haese Christoph, De Roover Peter, De Wit Sophie, Depoorter Kathleen, Donné Joy, Gijbels Frieda, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Raskin Wouter, Roggeman Tomas, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Wollants Bert

Vote nominatif - Naamstemming: 018

Oui 018 Ja

Bury Katleen, Creyelman Steven, Dedecker Jean-Marie, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Non 099 Nee

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, D'Amico Roberto, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, De

Vuyt Steven, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Freilich Michael, Gabriels Katja, Geens Koen, Gilson Nathalie, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Van den Bergh Jef, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Abstentions 020 Onthoudingen

Anseeuw Björn, Buysrogge Peter, D'Haese Christoph, De Roover Peter, De Wit Sophie, Depoorter Kathleen, Donné Joy, Gijbels Frieda, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Raskin Wouter, Roggeman Tomas, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Wollants Bert

Vote nominatif - Naamstemming: 019

Oui 140 Ja

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creyelman Steven, D'Amico Roberto, D'Haese Christoph, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dewulf Nathalie, Dierick Leen, Dillen Marijke, Donné Joy, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Freilich Michael, Gabriels Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Gilson Nathalie, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedeboom Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravys Kurt, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non 000 Nee

Abstentions 000 Onthoudingen

Vote nominatif - Naamstemming: 020

Oui 022 Ja

Anseeuw Björn, Buysrogge Peter, D'Haese Christoph, De Roover Peter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Donné Joy, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Raskin Wouter, Roggeman Tomas, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Wollants Bert

Non 095 Nee

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bogaert Hendrik, Bomblet Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, D'Amico Roberto, Daems Greet, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Gabriels Katja, Geens Koen, Gilson Nathalie, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedeboom Raoul, Hennuy Laurence, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Van den Bergh Jef, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Abstentions 021 Onthoudingen

Bury Katleen, Creyelman Steven, Dallemagne Georges, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Fonck Catherine, Gilissen Erik, Matz Vanessa, Pas Barbara, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Ravyts Kurt, Rohonyi Sophie, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Vote nominatif - Naamstemming: 021

Oui 098 Ja

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bogaert Hendrik, Bomblet Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creyelman Steven, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Vriendt Wouter, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dewulf Nathalie, Dierick Leen, Dillen

Marijke, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Gabriels Katja, Geens Koen, Gilissen Erik, Gilson Nathalie, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Patrick, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Van den Bergh Jef, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Non 036 Nee

Anseeuw Björn, Boukili Nabil, Buysrogge Peter, Colebunders Gaby, D'Amico Roberto, D'Haese Christoph, Daems Greet, De Roover Peter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Donné Joy, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Goethals Sigrid, Hedebouw Raoul, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Raskin Wouter, Roggeman Tomas, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Hees Marco, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wollants Bert

Abstentions 005 Onthoudingen

Dallemagne Georges, De Smet François, Matz Vanessa, Prévot Maxime, Rohonyi Sophie